Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 71. szám. Vasárnap, március 12.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Sirfelirat.

Budapest, március 11.

(s.) Epitáfiumot irunk. A kit temetni készülünk, vonaglik még, de megkapta a kegyelemdöfést; csak percei vannak már. Nem lesz kedves halott, nem siratjuk, de emlékezni fogunk reá; gyülöletes volt, mig élt és megkönnyebbülünk, hogy elföldelhetjük immár. De hantja ne maradjon jeltelen; állitsunk sirkövet reá és vessük bele életének tanulságait. Rójjunk fel mindent ugy, a hogy volt; mert ennél a halottnál nem kötelező a kegyeletnek irgalmas hazugsága; a *De mortuis nil, nisi bene* tilalma megszünik nála. Erről a halottról nem mondhatunk jót, de el kell mondanunk az igazságot. A neve: *Exlex*. Élt harmadfél hónapot. Élete halálos veszedelem volt, halála szabadulás. Ne legyen neki feltámadása.

A förendiház ma megszavazta az indemnitást és az ujonctörvényt, s nehány óra mulva mind a kettő megkapja a királyi szentesitést. Nehány óra mulva megszünik az országnak törvényen kivül való kormányzása. Ne muljék el ugy, hogy föl ne jegyezzük azt a szomoru tapasztalást és azt a keserves tanulságot, amelyet a közelmultnak ebből a sötét epizódjából meg kell öriznünk a messze jövendő számára.

Megtörtént, hogy áldozatul dobták az alkotmány sértetlenségét egy önkényesen fölállitott elvnek, annak az elvnek, hogy a parlamenti többség akaratának mindenáron érvényesülnie kell. És mikor ez megtörtént, az ország közvéleményének haragja nem zudult fel pusztitó erővel; nem sorakozott a nemzet az alkotmány védelmére. Január másodikán, éppen ugy, mint a kalendárium más hétköznapján mindenki nyugodtan ment a maga dolga után, a kereskedő boltjába, a kézmüves mühelyébe, a tisztviselő a hivatalába. Mintha senkinek sem esett volna semmi rövidsége; senki sem érezte, hogy hiányzik valamije, amit semmi sem pótolhat; hogy hiányzik a biztositéka legfőbb emberi jogának, a szabadságnak. Az alkotmány integritása: a nemzet becsülete. Amely nemzet eltüri, hogy csorba essék alkotmányán, eltüri a nélkül, hogy csak meg is kisérelné alkotmányát megoltalmazni, az a nemzet szégyenletes tanuságot tesz arról, hogy nincs önérzete. Ez a szégyenletes tapasztalás jutott nekünk most, hogy a magyar alkotmány csorbát szenvedhetett a nemzetnek minden ellenállása nélkül.

És ebben a szégyenletes tapasztalásban van egy fenyegető veszedelem, amelyet a nemzeti akarat tunyasága idézett fel reánk. Ezt a tapasztalást, bármennyire szeretnők is elfelejteni mi a törvénytelen állapot elmultával, nem fogják elfelejteni azok, akiknek egyszer utjában lehet ujra a magyar alkotmány. A hatalomnak egyszer ujra kedve jöhet próbára tenni a nemzet ellenálló erejének bénaságát; jöhet ismét olyan idő, mikor az alkotmányt nem védheti meg más, csak a nemzeti akarat küzdő energiája; és akkor meg fognak emlékezni odafönn erről a mi mostani szégyenletes gyávaságunkról és a hatalmasokat nem fogja elrettenteni a szentségtörő merénylettől a közvélemény erejének élő tiltakozása. Ez a szomoru, ez a szégyenletes és fenyegető tapasztalás szól ime hozzánk a törvénytelen állapot harmadfélhónapos történetéből.

De van benne egy tanulság is. És ez a tanulság már nem lefelé szól, hanem fölfelé, a hatalmasok felé. A tanulság, ime, ez. Volt egy kormány, amelynek óriás többség állott a háta mögött; olyan többség, amelynek roppant számánál csak az engedelmessége volt nagyobb. Ezzel a többséggel szemben állott egy törpe ellenzék, amelynek erkölcsi ereje sem volt, hiszen nem volt támasza a parlamenten kivül a nemzet közvéleményében. Közvélemény szinte nem is volt. Ugy látszott, hogy ebben az országban mindent tehet, mindent merhet a kormány, mert övé a hatalom és ennek a hatalomnak nincs, ami határt szabjon, nincs, ami féket vessen. És a kormány mindent mert, és — megbukott. Megbukott olyan csufosan, hogy a volt kormányelnök kénytelen volt bevallani, hogy az a sors, amely utólérte, politikai bukás, teljes, tökéletes bukás. Beismerésében, elfojtva bár, de ott tajtékzott a düh az el nem titkolható, el nem tagadható gyalázatos bukás miatt.

Mi volt az, ami ezt a gyalázatos bukást okozta? Hiszen a parlamentben többsége volt a kormánynak. Az ország közvéleménye lomhán gunnyasztott, ellenmondás nélkül türve, hogy kifoszszák legértékesebb javaiból. Mi buktatta meg tehát a kormányt? Semmi más, mint az igazságnak semmivel fel nem tartóztatható ereje; az a láthatatlan, megfoghatatlan, megmérhetetlen erő, amely jelen van mindenütt és mindennél hatalmasabb. Amely megfogta a hatalmasok karját és elébük állott és békót rakott a lábukra és falat épitett utjokba, át nem törhetőt. Az a csodálatos erő, amely hatalmába keritette az elméket, a lelkeket és megbénitotta azokat, akiket tiltott cselekvésen kapott rajta és cselekvésre kényszeritette azokat, akiket mulasztáson ért. Ez az örök időktől fogva örök időkig élő, mindent átható erő törte meg a bün hatalmát, ez torolta meg a hatalom bünét; ez söpörte el az

TÁRCA.

Nehéz percek.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Pekár Gyula.*

A levél.

— — — — — — — — — — — —

. . . Mire a kapu alá ért, ugy elakadt a lélegzete, hogy egy pillanatra meg kellett állania. Senki se volt a sötét lépcsőházban, — prémszegélyes pelerineje alá, dobogó szivéhez kapott. Igen, megvolt a levél . . . a ruha fodrai alatt ott érezte a gyürődő papiros érintését. Egy nagyot lélegzett, aztán boldogan, szinte diadalmasan mosolyodott el. A kiállott veszedelem megkönnyebbülésével pillantott hátra a kapu felé, melyen kivül a téli késő délután ködös félhomálya derengett a népes utcán . . . Egész uton a postától idáig az az érzése volt, hogy valaki megleste, meglátta és üldözi őt . . . Most egy sötét alak fordult be a kapun. Pillanatra ijedten szökött hátra: hátha ez az, aki utána lopódzott? . . . Mikor azonban a bejött fáradt munkás csak lehajtott fővel, közönyösen haladt fel mellette s ment tovább az udvar felé, végképp megnyugodott. Nem vette észre senki sem! És ekkor valami győzelmes büszkeség töltötte el a lelkét. Árra a jourra gondolt, ahová fel kellett mennie, — azokra a pletykás asszonyokra, azokra a kérlelhetetlen jó barátnőkre . . . Ah, ha ezek a kegyetlen ellenségek tudnák! Vége volna neki. Számithatna-e könyörületre náluk? Soha, — nem tudnák ezek az üres teremtések az ő boldogságát megérteni! Csudálatos gyülölettel gondolt rájuk, — de titkos boldogsága tudatában utóbb már szánni kezdte őket. Furcsa érzés volt az, most ugy közibéjük menni a titkával . . . Pillanatra már arra gondolt, hogy visszafordul és hazamenekül az édes levéllel, de aztán dacosan mosolyodott el. Alig, hogy megmenekült az iménti képzelt, de reá nézve nem kevésbé való veszedelemből, mint igazi asszonyt ismét csak megkisértette őt a kinálkozó ujabb veszedelem. Képzelt veszedelem volt ez is, mert ugyan hogy tudhatná meg az a pletykás társaság, hogy ő hol volt az imént? . . . Kacagott a pillanatnyi aggodalmán s aztán kárörvendve csak arra gondolt, hogy milyen borzongatóan édes érzés lesz az, igy *megcsalni* a jó barátnőket: az Ő levelével keblén, vagyis voltaképpen Ő vele, szerelmesével magával lesz ott közöttük s a sok ellenség közül még se fogja sejteni senki sem . . . S az elegáns fiatal asszony csöndesen indult meg a lépcsőn felfelé. Amig azonban felért az emeletre, néhányszor szinte kéjes kimerültséggel állott meg. A délután borzongatóan izgalmas percei jutottak eszébe s mint valami fanyaran édes bonbont majszolta a szerelmes veszedelem emlékét.

Mint az asszonyok általában, ugy ő is főleg azon csudálkozott el, hogy ez a szerelem ilyen gyorsan jött, hogy az egész sokkal hamarább történt, semmint ő maga gondolta volna azelőtt, mikor magányos estéken annyit töprengett és sirt szerelemtelen élete felett és álmai sötétségében rettegve, szenvedélyszomjasan indult el az ösmeretlen vigasztaló keresésére . . . Azelőtt azt hitte, hogy ha még rátalálna is, küzdelme, védekezése évekig tartana. És ime most a tegnapelőtti bálon egyszerre elvesztette a fejét. Az a hatalmas, szép ember, az a veszedelmes gavallér, akivel idáig csakugy mulatott a jourokon, mint husz mással, most egyszerre lépett elő a háttérből és toppant oda lelke szinpadára. Hogy történhetett ez ilyen gyorsan? Hogy alakulhatott át ez az ember egy nap alatt *mássá*? — az az ember, aki idáig olyan volt, mint a többiek, hogyan lehetett egy nap alatt azzá a *másikká*, aki különbözik minden más embertől a földön? . . . Egy báli éj alatt rabolta el tőle ábrándjainak ama rejtegetett köntösét, melybe a fiatal asszony álmaiban ösmeretlenjét öltöztette . . . elrabolta tőle s ő maga öltözött beléje. Most ott áll előtte szerelemtől fényesen . . . Az az észvesztő keringő, azok a suttogó szavak a félhomályos kis szalon függönyei mögött . . . Megzavarták őket, többet aztán nem is beszélhettek. A szép gavallér csak annyit sughatott meg neki, hogy menjen el a postára, mert ilyen és ilyen cim alatt levél lesz számára. Abban a levélben elmond mindent s tervet csinál maguknak a jövőre . . . Másnap a boldogságtól betegen feküdt, ugyszólván egész nap. Ha feltápászkodott is benne büne tudata, ugy érezte, késő már s nem menekülhet többé. Volt már egy *titkuk* . . . A visszahatás ugyan megjött s aznap reggel megesküdött magának, hogy délután nem megy el a postára, de mikor tényleg eljött a délután, ugy érezte, nem tudna otthon megmaradni. Huzta valami a veszedelmes levél felé s mintha csak hipnotikus parancsnak engedelmeskedett volna, gépiesen öltözködött fel. Oh istenem, amig be mert oda menni a postára! Öt-hat ember állt ott, pár varróleány s pár fiacur, kik szemtelenül néztek végig rajta . . . Ugy érezte, ezek mind a lelke mélyére látnak, tudják a titkát s majd elájult, mikor a postahivatalnoknak ki kellett mondania a poste restante cimet. Végre megtörtént . . . Kezében volt a fiatal asszonynak az első titkos, szerelmes levél. Futva menekült . . . Ugy reszketett, alig tudta feltépni a boritékot. Muffját arca elé tartva azért, átfutotta a kuszán irt lapokat. Igen, az volt benne, amit szerelemszomjas szive várt: vallomás volt benne és mesésen titokzatos, szerelmes tervek . . .

Lapunk mai száma huszonnégy oldal.

erkölcstelenség rendszerét és épitett helyébe uj rendszert, amelynek jelszava: jog, törvény és igazság. Ez a tanulsága annak a gyászos periódusnak, amelynek immost készül a koporsója.

Ez a tanulság és az a tapasztalás legyen az *exlex* sirfelirata. Olvassák ezt az epitáfiumot és jegyezzék meg minden időkre, lenn és fenn, a nép és a hatalmasok.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, március 11.

A képviselőház ugyancsak iparkodott, hogy az obstrukcióban felgyülemlett nagy restanciát hamarosan leőrölje. De a képviselőház mégis csak csiga ahhoz képest, ahogy a méltóságos főrendek háza tud sietni. Ez a méltóságos testület a mai napon a gazdasági provizóriumokon kivül minden egyebet leőrölt s nem kellett neki több hozzá, csak egy rövidke óra. Pedig ebből is legalább husz percet foglalt le az a meleg megemlékezés, amelyet az elnöklő Daruváry Álajos szentelt gróf Apponyi Györgynek s az a két jelentés, amely báró Bánffy Dezsőnek főudvarmesterré történt kinevezését s a főrendek sorába való iktatását adta hirül a főrendnek. A többi negyven perc a vitatkozásé volt. De ezt nem kell a képviselőházi értelemben venni. Nem olyan vita volt ez. Mindössze csak az indemnity-javaslatnál s ennek is csak a részleteinél hozták szóba a *késedelmi kamatok* kérdését. Gróf *Széchenyi* Imre panaszolta fel, hogy a pénzügyminiszter késedelmi kamatokat hajtat be azokon, akik adójukat február közepéig meg nem fizették és Eger tudós érseke, *Samassa* József erősitette nyugodt argumentációval ezt a panaszt. De amikor *Lukács* László pénzügyminiszter igazolta, hogy az indemnity-törvény éppen a kontinuitás fenntartása érdekében kéri a visszaható erő megadását, aminek pedig természetes következése, hogy a késedelmes adófizetőkön a kamatokat is be lehessen hajtani — akkor a főrendek egyhangu határozattal nyugodtak bele a törvény változatlan meghagyásába.

Ennyi volt az egész vita. Délben pedig már az ülés jegyzőkönyve is hitelesitve volt.

A főrendiház ülése március 11-én.

— Kezdete délelőtt 11 órakor. —

Elnök: *Daruváry* Alajos.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, báró *Fejérváry* Géza, *Plósz* Sándor, *Wlassics* Gyula, *Hegedüs* Sándor, *Darányi* Ignác.

(Apponyi György emléke.)

Elnök: Szomoru kötelességet kell teljesitenem, bejelentvén a mélt. főrendeknek, hogy utolsó ülésünk óta a Háznak egy kitünő tagját a halál kiragadta sorainkból. Február 28-án ugyanis elhunyt gróf Apponyi György volt magyar főkancellár és országbiró. A gondviselésnek ritka kegyelméből hosszura nyult életének a közpályán töltött része össze van forrva Magyarország ujabbkori történelmével. A negyvenes években a magyar konzervativ államférfiaknak és politikusoknak azon tehetségekben gazdag, hazafias érzésü csoportjához tartozott, mely át volt hatva az ország politikai és gazdasági viszonyaiban való reformok szükségének érzetétől, és azokat fokozatosan, a rázkódtatások lehető elkerülésével kivánta megvalósitani. Gróf Apponyi már mint főkancellár az 1847. évben egybehivott országgyülésen kisérlette meg e reformok egy részét létesiteni. Törekvéseinek azonban véget vetettek az 1848. év elején közbejött nagy európai események és az azok nyomán a monarkiában is beállott válság. Az ország sorsának intézését politikai ellenfelei vették át és ő nemesen, lojálisan visszavonult a magánéletbe.

Az 1848/49-iki harcok lezajlása után ott találjuk őt, a királyhoz és nemzetéhez egyaránt hü hazafit, azoknak sorában, akik alkalomadtával a jogvesztés elméletével és gyakorlatával szemben szavukat emelik az ország elévülhetetlen jogai érdekében, majd az 1861. évben, mint országbiró, vezérszerepet visel az alkotmány visszaállitása körüli kisérletben. Müködésének ez időből maradandó emlékét hagyja hátra azon munkálatban, amely az ő elnöklete alatt tartott értekezleten Deák Ferencnek hathatós közreműködésével létrejött és amelynek alapján a magyar magán- és büntetőjog érvényébe visszaállittatott. Az 1865/68-diki országgyülésen, mint a képviselőház tagja, tevékeny részt vett a kiegyezés előkészitésében.

Ily hosszu és fényes bár, de küzdelemteljes közpályának megfutása után természetesnek fogjuk találni, hogy az agg államférfiu az 1867-ki nagy és áldásos törvényhozási alkotások létrejötte után lassankint visszavonult a nyilvános élet izgalmaitól és életének hátralevő éveit családjának élve, csendes magányban töltötte.

Halálának hirét osztatlan részvéttel fogadta a nemzet, tisztelettel emlékezve meg az elhunytnak kiváló tehetségeiről, hü hazafiságáról, a közügyek körül szerzett érdemeiről. A méltóságos főrendeknek egyhangu helyeslésével fogok bizonyára találkozni, midőn inditványozom: fejezze ki a főrendiház mai ülésének jegyzőkönyvében elhunyt jelesének, egykori elnökének halála feletti bánatos részvétét és azt fejezze ki egyuttal, elnöke utján, hátrahagyott családjának is. (Élénk helyeslés.)

(Előterjesztések.)

Elnök bemutatja ezután a miniszterelnök átiratát báró Bánffy Dezsőnek főudvarmesterré történt kinevezéséről. Egyuttal jelenti, hogy báró Bánffy képviselői mandátumáról lemondott. Bejelenti még a horvát-magyar pénzügyi egyezmény tárgyalására kiküldött horvát bizottságban történt választásokat és a képviselőházi elnökválasztás eredményét.

Jelenti végül, hogy gróf Károlyi Mihály vagyoni képesités alapján kéri a királyi meghivólevél szorgalmazását.

Következett a napirend.

Felolvassák az igazoló bizottság jelentését, mely szerint gróf Apponyi Györgyöt elhalálozása folytán a főrendek jegyzékéből törölték, gróf Károlyi Mihályt és báró Bánffy Dezsőt a főrendek névjegyzékébe beiktatták, végül pedig gróf Festetich Andor neve mellől a képviselő név töröltetett.

Tudomásul vették.

(Az indemnity.)

Elnök: Következik a pénzügyi felhatalmazásról szóló javaslat tárgyalása.

Gróf **Széchenyi** Imre: Alkotmányos felfogásával ellenkezik, hogy a törvényjavaslatnak visszaható rendelkezése szó nélkül hagyassék. Aki január 1. óta a mai napig adóját nem fizette meg, teljesen helyes jogi alapon áll. Nem logikus késedelmi adóval megróni valakit, aki nem késett adóját megfizetni. Nem fogadhatja el azt az ellenvetést sem, hogy az államnak erre a késedelmi kamatra szüksége van.

Lukács László pénzügyminiszter: Nehogy téves magyarazatokra adjon a most felhangzott felszólalás alkalmat, kijelenti, hogy a javaslatnak visszaható hatálya egyenesen alkotmányos követelmény, mert különben a január—március időre nem volna semmi jogi alapon. A késedelmi kamatokat illetőleg kijelenti, hogy a végrehajtások felfüggesztésének elrendelése nem jelenti azt, hogy a kormány azt akarta volna, hogy nem kell adót fizetni, hanem csak azt, hogy törvény hiányában erőszakkal nem lehet az adót behajtani. Kéri a javaslat elfogadását.

Samassa József: A miniszter ur azt mondta, hogy nem volna igazságos azokkal szemben, akik adójukat kifizették, fölszabaditani a késedelmi kamat fizetése alól azokat, akik azt nem fizették meg. Hát én most azt a kérdést intézem ő excellenciájához, vajjon alkotmányjogilag igazságos-e, hogy azok, akik az alkotmányjogi garanciális törvények által utasitást kaptak, hogy a törvényesen meg nem szavazott adót megfizetni nem szabad, akik igy jóhiszeműleg, az alkotmányjog iránti tiszteletből és hazafiságból nem tették, hogy azok most azért büntettessenek. Rámutatok az 1504: II. és az 1790/91: XIX. törvénycikkre. Magyarország alkotmányának nagyon csekély garanciái vannak, de annak mégis ezekhez a nemzetnek egész erejével ragaszkodnia kell. Az indokok, hogy miért, közel fekvők. E garanciák közt van a törvényesen meg nem szavazott adók és ujoncok megtagadása. Ez a két garanciája van a magyar alkotmánynak, ezen két garanciális előnyéhez egész lelkével és egész erejével kell ragaszkodnia. Mit mond az 1790—91: XIX. törvénycikk? Nem szükséges hozzátennem, hogy ez alkotmányi alapvető országgyülés volt azon sérelmes időszakok után, amelyek megelőzték ezt a korszakot. Ott biztositattak a magyar, ezen törvényben, hogy sérelmet soha sem fog szenvedni ezen alkotmányjogi előnye.

„Sacratissima maiestas dignata est securus reddere status et ordines, quod subsidia cuiuscunque nominis, — nec sub praetextu liberae oblationis, aut quocunque titulo extra diaetam sollicitabuntur."

Lukács László pénzügyminiszter: Sollicitabuntur!

Samassa József egri érsek: Mit jelent ez? Ő felsége biztositja a nemzetet, hogy törvényesen meg nem szavazott adók semmiféle cim alatt, önkéntes felajánlás cimén sem fognak ezen országtól szedetni. Már most, akik ezt a törvényt olvassák, magyar emberek, mit kell ebből kimagyarázni? Azt, hogy addig, amig az országgyülés az adókat meg nem szavazza, nem tartoznak fizetni.

Mit szól az 1886. XXI. törvénycikk, amely ezen az alaptörvényen, az 1790-ikin nyugszik? Fölszabaditja a behajtás kötelezettségétől, a törvényesen meg nem szavazott adók behajtására vonatkozó rendeletek végrehajtásától a hatóságokat. Már most, ezek az alkotmányjogi garanciális törvények mit rendonanak? Utasitják a polgárokat, hogy a törvényesen meg nem szavazott adót ne fizessék; másodszor eltiltják a kor-

---

Egy-egy édes csók volt benne minden szó... Futott az utcán, olyan sebesen ment, hogy a járókelők megfordultak utána. Ez még jobban elrémitette őt: most már határozottan azt hitte, hogy üldözik. Majd összerogyott, mire ide a kapu alá ért...

De a szerelmes ember hamar felejt. A kiállott veszedelem után ellenállhatatlan erővel tört ki belőle az öröm, a boldogság. Oh, miért is nem kiálthatta világgá mindenkinek, hogy milyen boldog ő, hogy szerelmesétől levelet rejt a keblén! Miért nem tudtak a többiek is örülni az ő örömének!?... Sohse volt még ilyen eszelősen rajongó hangulatban. Az ajtó elé ért és becsengetett.

*

Már az a komoly inas is — ő ugy gondolta — a szokottnál komolyabb arccal nyitott ki neki, de mikor a szalonba a sok ember közé belépett, akkor egészen határozottan azt érezte, hogy mindannyian meglepetve néznek rá. Volt a dologban valami: férfiak és nők egyaránt azt találták, hogy a fess fiatal asszony még sohase volt olyan szép, mint aznap. És meg is mondták neki.

— Jaj, de szép vagy ma, kedvesem! mondá a háziasszony, mikor megcsókolta őt. Nézzétek csak... s mintegy kiállitásra kézenfogva odavezette őt a társaság elé.

— Csakugyan, mintha kicserélték volna! csodálkozának a rossz nyelvü jóbarátnők, irigyen nézve végig rajta. Te angyalom, talán ki vagy festve, hogy olyan remek szinben vagy?...

A férfiak kivánesian vették körül.

— Pompásan néz ki... jó napja van, nagyságos asszonyom!

— Mindig szép asszonynak tartottuk, de sohse se hittük volna, hogy ilyen szép is tud lenni...

— S a szeme... milyen ragyogó, milyen fényes a szeme!

— Kétszer akkora, mint rendesen...

— Valóban bámulatos...

A főhadnagy, aki régebben sokat udvarolt neki, most ismét hozzája segődött s halkan a fülébe sugta:

— Beállok az udvarába megint, nagyságos asszonyom... Mit csinált magával, hogy olyan szép máma?

A háziasszony közbevetette magát.

— Ugyan ne kurizáljanak már annyit szegénynek! Hisz egész zavarba hozzák... Nézzék, egész belepirult!

Csakugyan zavarba hozták. Nagyon dobogott a szive, mikor végre leült és végig nézett az asszonyokon. Milyen más szemmel vizsgálta őket most! Amire idáig sohse gondolt, mindegyiken azt leste, vajjon van-e titkuk, szerelmük nekik is?... És mintha uj szemekkel látta volna a világot, zavaros gondolatai közepette egész különös titkokat vélt felfedezni barátnői arcán... A mellette ülő férfiakkal nem sokat törődött, alig hallotta, mit beszélnek, — mint igazi asszony csak az igazi ellenségeire, az asszonyokra figyelt, őket tartotta szemmel. A háziasszony kétszer is megszólitotta, amig végre magához tért.

— Nos kedvesem, miért nem szólsz már valamit? Olyan csendes vagy!...

Összerezzent s szinte ijedten nézett körül. Oda volt az iménti rajongó hangulat. Veszedelmet érzett. Nem vallotta ugyan be magának, de megbánta, hogy eljött s nem ment inkább haza. Mért néznek ezek az emberek mind olyan furcsán rá? Még a férfiak bókjai is olyan gunyosan csengtek a fülében. Azt ő nem tudta, vagy legalább abban a pillanatban nem gondolt rá, hogy a szerelem tényleg széppé teszi az asszonyt s a legcsudálatosabb átalakitásokra képes... Mért néznek ugy rá? Tán tudnák?... Tán keresztül látnának a ruhája fodrain és látnák a keblébe rejtett levelet?... Görcsösen fogta össze elől a pelerinejét. A háziasszony kétszer is mondta neki, tegye le, de ő sehogyse akarta letenni...

— Melege lesz, nagyságos asszonyom!

Egyszerre hangosan, csengően felkacagott. Magára erőszakolta az önbizalmát s a kacajától bátorságot remélt. Eh, hogy tudnák ezek az emberek az ő titkát? Nevetséges!... S hirtelen ideges elevenen kezdett el beszélgetni a gavallérjaival s az egész társasággal.

*

Beszélt hosszan, mindegyre élénkebben s mindegyre hangosabban. Maga se tudta már mit mond, csak kezdte észrevenni, hogy ugy szólván egymaga beszél már az egész szalonban és mindenki reá figyel. Minden ember szemét magán érezte. Megijedt ettől, de a bensejében ellenállhatatlanul növekvő aggodalom viszont azt sejteté vele, hogy beszélnie *kell*, tul *kell* kiabálnia zavarát, — hogy nem szabad elhallgatnia, mert akkor valami baj történik, akkor veszve

MOST JELENT MEG!
KORHADT FAKERESZTEK
Irta: RÁKOSI VIKTOR.
A szabadságharcunk névtelen hőseiről szól ez a kötet, akik korhadt fakeresztek alatt, szerteszét az országban aluszszák siri álmukat. Érdekes, sötéten szinezett, fantasztikus novellákban vezeti elénk a szerző a nagy nemzeti époszt, s hang, felfogás, feldolgozás annyira uj és eredeti, hogy ez a könyv a maga nemében páratlan a magyar irodalomban. Ára 1 frt 40 kr. Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.
SINGER és WOLFNER kiadása, Budapesten, Andrássy-ut 10. sz.

mányt az ilyen adók beszedésétől és harmadszor a hatóságokat felmentik a kormány iránti engedelmesség alól, ha erre vonatkozólag rendeleteket ad ki.

Hát mikor szavaztatnak meg ezek az adók? Mikor válik ez a törvényjavaslat törvénynyá? Mikor lép hatályba a kormánynak törvényes fölhatalmazása arra, hogy adókat szedjen? Ennek a törvényjavastatnak életbeléptetése napján. Ezen a napon hatalmaztatik föl a kormány törvényesen arra, hogy adót szedhessen, de azzal az előjoggal, hogy szedhesse azokat január elsejétől. Visszaható ereje tehát ennek a törvénynek csak arra van, hogy a jogi kontinuitás meg ne szakadjon, amely nagy veszélyeket rejtene magában; hogy azokat az adókat beszedhesse most, amelyeket a rendes körülmények közt február 15-éig kellett volna fizetni, aki azontul nem fizet, hátralékos kamattal tartozván. Már most mikor válnak ezek az adók alkotmányjogilag esedékessé? Alkotmányjogilag Magyarországon ezek az adók azon a napon válnak esedékessé, méltóságos főrendek, mikor ez a törvény életbe lép.

Aki addig nem fizetett, vajjon a törvénnyel és alkotmánynyal ellentétbe helyezte-e magát? Ellenszegült-e a törvénynek, ugy, hogy büntetni kellene? Nem. Bocsánatot kérek, de az én felfogásom szerint ez egy nagy alkotmányjogi lapsus. Ha nem történnék provizió az iránt, hogy azok, akik jóhiszeműleg az alkotmányjogi garanciális törvényeknek betü és szellemben való magyarázata alapján eltiltva érezték magukat attól, hogy adót fizessenek, hogy azok ma azért, mert hüek voltak az alkotmányjogi garanciákhoz, ne büntettessenek, méltóztassék elhinni, nekem legalább ugy tetszik, hogy ez ellen felázad az igazságszeretet és a jog minden eszméje. Nézetem szerint tehát, ha azt akarjuk, hogy a kérdésben teljes megnyugvás álljon be és a polgárok, akik e tekintetben zaklattatnak, ne legyenek egy ujabb zaklatasnak kitéve az által, hogy a birósághoz folyamodjanak és az itélkezzék: akkor alkotmányjogi elvi szempontból ezt a dolgot egyszerüen nem történtnek kell tekinteni és e törvény életbeléptetése után csak azokat érje a késedelmi kamatok fizetésének kötelessége, akik a törvény értelmében nem fizetnek adót, mert tulajdonképpen csak azok nem tartják meg a törvényeket. Felfogásom szerint pedig alkotmányjogi garanciális törvényeket pénzügyi törvényben incidentaliter megváltoztatni vagy másképp magyarázni akarni, ha valamely országra nézve, ugy Magyarországra nézve veszedelmes volna. (Tetszés jobbfelől.)

Lukács László pénzügyminiszter: Nagyméltóságu elnök ur! Méltóságos főrendiház! Habár határozati javaslat, mely a törvényjavaslat megváltoztatását célozná, nem is nyujtatott be, mindazonáltal kötelességemnek tartom egy pár igen rövid szóval reflektálni azokra, melyeket Samassa József egri érsek ő excellenciája elmondani méltóztatott. Tökéletesen egyetértek ő excellenciájával abban, hogy ha valahol, ugy Magyarországon különös gondossággal kell őrködni a felett, hogy alkotmányunk garanciái sérelmet ne szenvedjenek semmiféle téren és igy a pénzügyek terén sem. Azt hiszem, e tekintetben a legutóbbi abnormis időkben nem lehetett a kormánynak semmiféle mulasztást, vagy cselekvést szemére hányni, mert hiszen az alaptörvényi intézkedés, mely szerint a meg nem szavazott adókat behajtani nem szabad, teljes mértékben respektáltatott, mert a kormány rendeletileg kiadta az utasitást, hogy semmiféle adó vagy adó természetével biró állami tartozás kenyszer utjan be nem hajtható mindaddig, amig e tekintetben a törvényhozás nem intézkedik. Ennélfogva tehát, habár alkotmányunknak nézetem szerint nemcsak ez és nemcsak az ujoncmegajánlására vonatkozó intézkedés képezi garanciáját, hanem számos más törvényes intézkedés is, e tekintetben a kormány teljes mértékben megfelelt a törvény intézkedéseinek és az adónak kényszer utján való behajtását mindenfelé felfüggesztette. Azt hiszem azonban, hogy ami a késedelmi kamatok kérdését illeti, ez nem tekinthető olyan természetünek, amiről azt lehetne mondani, hogy az alkotmány garanciával bármiféle összefüggésben állana.

Samassa József egri érsek: Nem fizetés az, garancia!

Lukács László pénzügyminiszter: A késedelmi kamat nem önálló dolog, az egy accessorium, amely követi a fődolognak, az adónak természetét és az arra vonatkozó intézkedések sorsában osztozkodik, de nem is bir büntetés természetével, hanem gyümölcse az elveszett pénztőkének ...

Samassa József egri érsek: Az alkotmányosság keretében!

Lukács László pénzügyminiszter: ... ennélfogva természetes, ha a törvényhozás utólag akkor, amikor abba a helyzetbe jut, hogy nyilatkozzék az adók kérdésében, azt mondja ki, ami itt kontemplálva van, hogy az összes, az adókra vonatkozó törvények ugy tekintendők, mintha azok tekintetében semmiféle megszakitás, vagy intervallum nem állott volna be, tehát január elsejétől fogva érvénynyel birnak. Hogy ebben az alkotmánynak valami sérelme volna, midőn maga a törvényhozás disponál igy, azt hiszem, elfogadni nem lehet. Egyáltalában, méltóságos főrendiház, a mi alkotmányi törvényeink normális időkre és normális viszonyokra voltak alkotva, és én azt hiszem, hogy azt, ami ujabb időben Magyarországon történt, ezen normális mértékkel mérni egyáltalában nem lehet, mert szerintem az, ha az adó meg nem szavaztatik, vagy megtagadtatik, nem azonos azzal az esettel, ami Magyarországon történt, hogy t. i. a törvényhozás többsége meg volt akadályozva abban, hogy nyilvánitsa akaratát, mert ha nem lett volna megakadályozva, bizonyára az adók megszavazása nem szenvedett volna késedelmet, tehát azok az alkotmányjogi garanciák, amelyekre ő excellenciája hivatkozott, igenis alkalmazhatók normális viszonyokra, de ilyen állapotokra a mi törvényeink dispoziciót nem tartalmaznak.

Azt kérdezi ő excellenciája, hogy mikor válnak az adók esedékessé? Akkor, amidőn az azokra vonatkozó törvény megalkottatik. Igenis tökéletesen áll, ha a törvény egyebet nem rendel; de hiszen arról van éppen szó ebben a törvényben, hogy maga a törvényhozás mondja ki, hogy az esedékesség abban az időben álljon be, amelyben beállott volna, hogyha kellő időben a költségvetés, vagy a költségvetési felhatalmazási törvény életbeléphetett volna. Ami pedig a zaklatásokat illeti, amelyeknek az állampolgárok e cimen kitéteinek, ismételni vagyok kénytelen, hogy habár a kormány abban a véleményben van, hogy törvényes uton szankcionálni azt az eljárást, amely a törvényhozás rendes működését megakadályozza, éppen alkotmányjogi szempontból igen veszedelmes precedens volna és éppen azért kénytelen ragaszkodni ahhoz, hogy ez esetben a törvény visszaható erővel ruházott sák fel, mégis, hogy semmiféle zaklatása a polgároknak ne történjék, erre nézve az imént is nyilatkozni voltam bátor, valamint a főrendiház pénzügyi bizottságában is, hogy minden intézkedés megtétetett, hogy az administráció körében legnagyobb figyelemmel, kiméletlel bánjanak el az illetőkkel ugy, h gy sem megrohanásnak, sem zaklatásnak az állampolgárok ebben a tekintetben kitéve ne legyenek. (Helyeslés.)

Elnök: Más senkisem kivánván felszólalni, a vitát bezárja s felteszi a kérdést.

A Ház a javaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Ezután tudomásul vették az 1897. év pótnegyedében és az 1898. év I. és II. negyedében előfordult tulkiadásokról és hitelátruházásokról szóló jelentéseket.

(A véderő-javaslatok.)

Következik a hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség számára megállapitott ujoncjutalék mennyiségének 1899. év végéig való fenntartásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A Ház a javaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben vita nélkül fogadja el.

Következik az ujonc-megajánlásról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A Ház ezt is minden vita nélkül ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

Végül tudomásul veszik még a honvédelmi miniszternek két rendbeli jelentését az egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről 1897—98-ban és a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről.

Más tárgya az ülésnek nem volt.

BELFÖLD.

A nagyváradi bizalom. A nagyváradi szabadelvü párt, mint levelezőnk táviratozza, ma gyülést tartott, hogy a kormányváltozással szemben jelezze álláspontját. *Hlatky* Endre elnöki bejelentése után dr. *Deésy* Géza nagy beszédet mondott és annak a „frappáns és szenzációs“ inditványnak előterjesztésével toldotta meg, hogy a párt üdvözölje a *Széll*-kormányt abban a feltevésben, hogy őrködni fog a liberálizmus felett, amelyet a régi kormány minden ellenséggel szemben meg tudott védeni. Inditványozta egyuttal, hogy *üdvözéljék Tisza* Kálmánt is, mert a nagyváradiak a szabadelvü pártot mindaddig szabadelvünek tartják, mig Tisza Kálmán bennmarad, ebben látván a szabadelvüség biztos garanciáját. *Deésy* végül lelkes hangon jellemezvén *Bánffy érdemeit*, azt is inditványozta, hogy a párt nyilvánitsa elismerését *Bánffy* iránt. *Deésy* inditványait a párt egyhangulag elfogadta.

Ábrányi Kornél, a lengyeltóti kerület országgyülési képviselője választókerületébe utazott, ahol március 15-én beszédet fog mondani. Ábrányi ezuttal ki fogja fejteni azokat az okokat, amelyek miatt eddigi pártonkivüli állását fenntartja és nem csatlakozik egy párthoz sem.

Monarkiánk Khinában. *Kossuth* Ferenc Ausztria-Magyarország khinai gyarmatszerző akciójára vonatkozó bécsi hir dolgában a képviselőház jövő szombati ülésén interpellációt fog intézni *Széll* Kálmán miniszterelnökhöz; azért csak szombaton, minthogy a legközelebbi interpellációs napon, szerdán, március 15-én előreláthatólag nem lesz ülése a Háznak.

---

van minden ...! Oh istenem, minek is jött el? — milyen jó volna most otthon lenni biztonságban! Még az a cinikus világfi is, akit a társaságban csak Mefisztónak neveztek, még az is ránéz. Idáig tekintetre se méltatta s most egyszerre olyan különösen áthatóan néz rá. Néz a szive tájára ... A fiatal asszony kényelmetlen kezdett feszengeni azon a puffon, amelyen ült... Ez a Mefisztó már tudja ezt, amit a többiek idáig csak sejtettek, látja a keblébe rejtett levelet! Most odahajol ahhoz az urhoz, aki mellette áll az ajtóban s valamit sug a fülébe ...

Az a Mefisztó ur csakugyan sugott valamit a szomszédja fülébe. De nem azt, amit a fiatal asszony gondolt, hanem egészen más valamit:

— Fölséges egy teremtés, barátom! Nézd, mily pompás termete van ...

Ő azonban nem hallotta ezt a megjegyzést, hanem igenis annál jobban hallotta a cinikus két ur azután következő kacaját. Torkán akadt a szó ... Most már biztos volt benne, hogy az a Mefisztó megtudta a titkát s azon nevetnek, hogy ő milyen ügyetlenül akarja titkolni. Torkán akadt a szó, menekülni akart. Felkelt, ugy érezte, kicsit szédül... Mosolyogni próbált.

A háziasszony hirtelen felszökött a divánról s hozzálépett:

— Mi bajod van, kedvesem? Olyan sápadt vagy... Mondtam, vesd le a pelerinedet... Talán rosszul érzed magad?..

*

Erre az utolsó szóra elhalt a mosoly az ajkán. Mit mondtak? Mit kérdeztek? Hogy ő rosszul érzi-e magát?... Mint egy villámcsapás cikázott át agyán ez a gondolat: ő itt most rosszul lesz, elveszti az eszméletét, az asszonyok föl fogják tépni a ruháját s megtalálják nála a levelet — — — Megtudnak mindent, vége lesz mindennek s itt, — itt e jour közepette sujtja le a szégyen — — Mit tegyen? Nyugtalanul nézett körül. Nem, nem fog rosszul lenni. Elbucsuzik, elmegy, elmenekül ... Szeme e pillanatban az ajtóban álló Mefisztóra tévedt. A cinikus világfi tekintete most még áthatóbb volt, mint azelőtt. Ez az ember mindent tud, késő már, nem menekülhet! ... Nini, most előre hajlik, most előre lép, most átfut a szalonon, hozzája szökik ... Nem engedi többé menekülni! — Egy nagyot sikoltott.

— Tudtam, gondoltam! — kiáltá a cinikus világfi, felfogva az elalélő asszonyt. — Hozasson kis ecetet, — sugá aztán a háziasszonynak, — láttam én a szegény asszonyon, hogy rosszul lesz, amikor felkelt ... Ez a hőség! ...

Iszonyodva küzködött még pár pillanatig. Görcsösen tapasztá kezét a kebléhez s kiáltá: „nem — nem — nincs semmi bajom ... ne bántsatok ...“ Ment volna az ajtó felé, de a Mefisztó karjai ellenállhatatlan erővel vonszolták, vitték a boudoir felé. Lassan aztán egy széditő sávvá torzultak előtte a körléje sereglett arcok. Még látta, hogy nyilik az ajtó, — látta, hogy a férje lép be s rémülten siet hozzá. Hallotta a hangját, de mindenek felett hallotta ezt a hangot: „Levegőt neki, levegőt ... hamar, bontsák fel a ruháját! ...“ Érezte, hogy a boudoir puha kanapéjára hanyatlik s egy kéz a nyakához nyul s felgombolja a ruháját. Még oda kapott erőtlen kezével, — még egy nagyot sikoltott, aztán elvesztette az eszméletét.

*

Rettenetes álma volt. Gyülölködő arcok egy mélység szélére szoritották. Kért, könyörgött, de nem irgalmaztak neki. Bele taszitották. Teste már ott függött a meredek felett, de két kezével még tartotta magát. Görcsösen kapaszkodó ujjait egyenkint feszitették le a kiálló szikláról ... Végre elhagyta az ereje. Hanyatt-homlok bukott le a mélységbe — —

*

Felébredt. Csodálkozva nézett körül a félhomályos boudoirban. Még mindig nem tudta, hol van. Egyszer aztán suttogó szavakat hallott maga mellől, a háziasszony szavait, ki egy jó barátnőjével beszélt. Aztán meglátta a kanapé lábánál a férje komoly arcát, aggodalmasan összehuzott szemöldökeit. Ijedten sikoltott fel... Vége mindennek! Ezek már tudnak mindent... Ő is! Fuldokolva tápászkodott fel, hogy térdre boruljon s kegyelemért esdekeljen. De erőtlenül hanyatlott vissza.

— Hogy vagy, angyalom? kérdé a férje, szeliden hajolva feléje.

Egy önkéntelen mozdulattal kapott a kebléhez. Akkor látta csak, hogy nem tépték fel egészen a ruháját, hogy csak a nyaka tájáu gombolták fel ... Görcsösen kereső ujjai megtalálták, diadalmasan érezték a ruhai fodrai alatt a gyürődő papiros érintését. Egy nagyot sóhajtott s aztán gyönge mosolylyal igy felelt:

— Köszönöm, már jobban vagyok...

MOLL SEIDLITZ POR felülmulhatatlan **háziszer** minden gyomorbajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott kvletkezni. A gyógyszertárakban **MOLL** készitmény kérendő eredeti dobozokban 1 forintjával.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SÓ Legjobb fájdalomcsillapitó bedörzsölés, csuz, köszvény és egyéb meghülési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 90 krajcárjával kapható. **MOLL** készitmény kérendő.

Molnár István lemondása. *Zemplénvármegye* érdemekben megőszült főispánja, aki hajlott korára való tekintettel már több izben megválni készült állásától, a Széll-kormány hivatalba lépésekor is megujitotta lemondási kérelmét. Mint sátoralja-ujhelyi levelezőnk jelenti, *Széll* Kálmán belügyminiszter ma az ősz főispánhoz levelet irt, amelyben kiemelve a multban szerzett érdemeit, a leghatározottabban kivánja, hogy *Molnár* István maradjon továbbra is Zemplénvármegye élén. A főispán ragaszkodik lemondásához és azért a belügyminiszter magához kérette, hogy élő szóval is maradásra késztesse.

Ugron Gábor a parlamentben. A szilágy-somlyói kerület választópolgárainak 50 tagu küldöttsége holnap fogja *Ugron* Gábornak hivatalosan felajánlani a szilágy-somlyói kerület képviselőjelöltségét Kolozsvárott, hol jelenleg Ugron Gábor tartózkodik. Ugron Gábor válaszában ki fogja jelenteni, hogy a jelöltséget elfogadja, tekintettel arra, hogy a jelenlegi kormány s annak elnöke elég garanciát nyujtanak arra nézve, hogy a közállapotok tisztulását remélni lehet. *Ugron* Gábor valószinüleg a jövő vasárnap tartja meg programmbeszédét. Ugy hirlik, hogy a szabadelvü párt Ugronnal szemben nem állit föl jelöltet.

Vasvármegye üdvözlete.

Budapest, március 11.

Széll Kálmán miniszterelnök ma délután 3 órakor fogadta a miniszterelnöki palotában Vasvármegye és Szombathely városának 150 tagu küldöttségét, amely eljött, hogy Vasvármegye nagynevü fiát üdvözölje. A küldöttség tagjai között jelen voltak: Reiszig Ede főispán, Radó Kálmán, gróf Szapáry László fiumei kormányzó, gróf Széchenyi Tivadar, gróf Batthyány Lajos, Erdődy Ferenc és Gyula grófok, gróf Széchenyi Miklós, gróf Arz Nándor, Széll Ignác államtitkár, Szájbely Gyula, Rosenberg Gyula, Förster Ottó, Chernel György országos képviselők, Ernuszt Kelemen főrendiházi tag, Ernuszt József, Éhen Gyula, Eredics Ferenc, Bárdossy Zoltán és Jenő, Brenner János, Kiss Gyula, Vörös István, Chernel Antal, Szabó Ernő, ifj. Reiszig Ede, Simon Gyula, Stámborsky János, dr. Edelmann Sebő, Horváth István prépost, Ratkovics Vendel kanonok, Laky Kristóf, Békássy István, Bezerédy István, Maróthy Jáló, Markovics József, Nádas József, Gotthard Sándor, Kaffeher Béla, Gaál Frigyes, dr. Miskolczy Imre, Derse Gyula, dr. Bronecker József, ifj. Szabó László, Bárdossy László, Dömötör Lajos, Vajda Bálint, Széll Ödön, Simenszky Kálmán, Eilers Frigyes, Wälder Alajos, Kassay József, Gerő Ferenc, Zoltán Győző, Vargha Gábor, Biró Mór, Czeke Gusztáv, Tipka Ferenc stb. törvényhatósági bizottsági tagok. A küldöttség a miniszterelnöki palota dísztermében gyülekezett és a belépő miniszterelnököt viharos éljenzéssel fogadta.

Az üdvözlet.

A küldöttség vezetője, *Reiszig* Ede főispán, rövid beszéddel üdvözölte:

Felidézte *Széll* Kálmán ifjukori éveit, érintve azt az időt is, a midőn önérzetesen visszavonult a vezető államférfiak sorából. Majd kiemelte Széll Kálmánnak azóta szerzett hazafias érdemeit s igy folytatta: És ha sulyával birt szava az ország ügyeinek intézése körül, ha államférfiui integritása szerencse volt nem egy válság alkalmával, soha oly szolgálatott nem tett a hazának, mint a jelen időszakban, midőn már az alkotmányt veszélyeztető válság közepette éppen Nagyméltóságodnak államférfiui integritása volt az a megrendithetetlen szikla, amelyen megtörtek a parlamenti viszályok mindent kockáztató hullámai, megtörtek, de ugy, hogy egyidejüleg, mint egy büvös erőtől a szenvedélyek által felkorbácsolt hullámok lecsendesüljenek és az állam hajóját nyugodtan engedjék haladni kitüzött célja felé; és ma, amidőn az állam hajójának kormánya Nagyméltóságod kezében van, e szeretet mellett igen sokan, kik a lefolyt három évtized politikai küzdelmeit végig harcoltuk, akik Nagyméltóságodban a haza bölcsének szellemét megifjodva továbbélni véltük, örömmel teljes megilletődéssel látjuk avatott kezében az egységes magyar nemzeti állam lobogóját, a magyar államot, melynek a törvény és a törvényen alapuló jog és mindkettőből levont igazság jeiszavai, igaz, szabadelvü institucziókkal és azzal a szabadelvü politikával, mely a további boldogulas egyedüli alapját alkotja, melyet szilárditani, kiépiteni és további veszedelmektől megvédeni kivan. Azután lelkes szavakban tolmácsolván a vármegye örömét, átnyujtotta az üdvözlő feliratot.

Utána *Károlyi* Antal alispán fejezte ki a vasmegyeiek örömteljes érzületét *Széll* Kálmán miniszterelnöké történt kinevezése fölött, hangsulyozva, hogy az uj miniszterelnök tevékenysége mindenkor szigoru alkotmányos érzület kifejezése volt. Ez a közelmult idők eseményeiben is oly hatalmasan nyilvánult, s a nemzet örömére megszüntette az áldatlan pártharcot s nemzetünk előtt megnyitotta az egyetértésnek, a béke haladásnak egyedül boldogító ösvényét. Végül isten áldását kérte az uj miniszterelnök müködésére és Vasmegyét jóindulatába ajánlotta.

Széll Kálmán miniszterelnök erre a következőleg válaszolt:

(A miniszterelnök beszéde.)

Méltóságos főispán ur, igen tisztelt uraim!

Tiszteletteljes köszönettel és az őszinte és meleg hála érzésével fogadom Vasvármegye köztörvényhatósága küldöttségének a megjelenését.

Érdememen felül halmoznak el minden oldalról a rokonszenvnek, a bizalomnak oly foku megnyilatkozásával, hogy erőm elégtelensége érzetében valóban mélyen aggódom, vajjon e szives bizalomnak és az ahhoz füződő várakozásoknak képes leszek-e eleget tenni. De mindezen kitüntető bizalomnyilvánitások között a legbecsesebbek egyike előttem Vasvármegye törvényhatóságáé; lelkem mélyéig hat az, keblem minden izében érzi. (Élénk tetszés és lelkes éljenzés); teljes szivemből ismétlem tehát őszinte hálámat a szeretetnek, ragaszkodásnak és bizalomnak azon megnyilatkozásáért, amelyet önök hoznak. (Élénk éljenzés.) Hisz arról a földről hozzák, amelyen politikai bölcsőm ringott, és amelylyel válhatlanul összeforrva éreztem magamat mindig és érzem ma is. (Tetszés.)

Nem kerestem ezt az állást; ő felsége kegyes parancsa és a politikai helyzet hullámcsapása hozott ide. Félre kellett tennem mindent, még erőm fogyatékosságának érzetét is, mert bensőm azt sugallta: a kötelességteljesités órája ütött, és én azt tanultam — és igy tartottam egész életemen át — hogy ha a kötelesség szólit, habozás nélkül oda kell állani, a hova az az embert parancsolja. (Élénk éljenzés.)

Erős volt a hitem és a meggyőződésem, hogy azon veszélyes és válságos helyzetből, amelybe az ország jutott, *csak a béke kibontakozás utja vezethet ki*; ennek a tiszta átérzése adott akaratomnak erőt, törekvésemben kitartást. (Tetszés.) Minden egyéb utat veszélyesnek, egyenesen lehetetlennek találtam és kizártnak tekintettem, és egész erőmmel igyekeztem közreműködni a békés megoldás létesitésében; és hála minden tényező előzékenységének és hála azon köztudat erejének, hogy ez a helyes ut, amelyre elejétől fogva rámutattam, a béke létrejött, a munkának ez a része sikerült. (Éljenzés.) A parlamenti béke megszületett, a Házban az egyensuly helyreállott, munkaképessége biztositva van. De én egyfelől a helyzetnek mélyebbre menő orvoslása, másfelől parlamenti viszonyainknak megszilárditására törekszem.

Az egyik irányban az elsőt illetőleg az vezet, hogy a *pacifikáció müve igazi, állandó és általános legyen*; hasson ki az országra, szeliditse mindenütt az ellentéteket, juttassou el bennünket az egymást megértés politikájához és a kölcsönös meggyőződés tiszteletben tartásának irányzatához. (Élénk tetszés.) Legyünk az elvekben és céljainkban állhatatosak, intranzigensek, de az eljárásban és módozatokban konciliánsak; ne provokáljuk az ellentétet, hanem lehetőleg simitsuk el; ne állitsuk élére a helyzeteket ott, ahol nem kell.

A másik irányban megragadtam az alkalmat, amely kinálkozott arra, hogy a *szabadelvü pártba tárt kapuk mellett befogadjam mindazokat, akik az én álláspontomon állva, programmomnak elveit a párt keretében támogatni hajlandók.* (Élénk éljenzés.)

Megtörtént, és *én örülök, hogy megtörtént.* Szántszándékkal részleteztem és fejtettem ki oly szabatossággal és világossággal az én programmomat, hogy ahhoz kétség ne férjen, hogy mindenki, aki e párt kötelékébe bejön, tudja, mire esküszik. (Tetszés.)

Politikai hitvallásom sarktételét, amint mindenki tudja: az 1867: XII. törvénycikk alkotásának hü megőrzése, megvédése, fenntartása és Magyarország politikájának vitele a magyar állameszme nagy célja felé, valóságos, igazi és tiszta szabadelvü irányban és kormányozni határozottan, öntudatosan és törvény alapján. (Élénk tetszés és éljenzés.) És én boldog vagyok, hogy ezen irányelvek — amelyeknek részletezésébe nem bocsátkozom, hiszen Önök jól ismerik, elég bőven elmondtam a Házban — az országban visszhangra találtak. Igaz, nagy erkölcsi obligot is érzek ebben, amelynek, ki tudja, meg fogok-e felelhetni; de egyet tudok: azt, hogy igyekezetemen, becsületes szándékomon, komoly akaratomon, munkakedvemen mulni nem fog. (Élénk tetszés és éljenzés.)

E nagy munkában mindenkire kell számitanom. Mindenkinek politikai elveit tisztelem; a nagy vitákat nem kerülöm, sőt ellenkezőleg, azoknak éltető levegőjét szeretem; elejétől fogva ez volt az én elemem: a parlamenti harc, de az objektiv és parlamentáris parlamenti harc. (Tetszés és éljenzés.) Minél erősebb összeütközések, de minél nyugodtabb hangon és modorban; érvek és elvek küzdjenek egymással és ne egyéb. (Igaz! Ugy van!) Az ilyen csatában ott fognak engem találni mindig, igy szeretek csatázni. Ha politikai ellenfeleimnek — nem bizalmát, nem is támaszát, de becsületét meg tudom tartani és biztositani tudom magamnak, azt a közügy érdekében eredménynek tekintem (Élénk tetszés.); de igenis politikai barátaimnak intenziv és közvetlen támaszára és bizalmára feltétlenül szükségem van, hogy ezen nagy feladat terhe alatt össze ne roskadjam és erőt és kitartást meritsek törekvéseim számára. (Élénk éljenzés.) A legbecsesebb, a legértékesebb pedig azoknak a bizalma és támogatása, akik legközelebb állanak hozzám. (Élénk tetszés és éljenzés.) És ez: Önök, akiknek köréből jöttem a nap politikai küzdőtérre és akikkel magamat politikailag és egyénileg egynek és összeforrtnak vallom; és azért esik jól az önök megjelenése és azért becses ez nekem, amiért is fogadják érte mélyen érzett hálámat. (Élénk tetszés, szünni nem akaró éljenzés.)

A miniszterelnök ezután hosszabb ideig fesztelen társalgást folytatott a küldöttség tagjaival, majd meg-megujuló lelkes éljenzés közt visszavonult dolgozószobájába.

Lakoma.

Este ½7 órakor a küldöttség *Széll* Kálmán miniszterelnök tiszteletére *fényes lakomát rendezett a Royal*-szálló egyik földszinti termében. Az ünnepelt miniszterelnökön kivül jelen voltak minisztertársai, még pedig: báró Fejérváry Géza, Lukács László, Wlassics Gyula, Darányi Ignác, Hegedüs Sándor és Plósz Sándor; továbbá Széll Ignác és Vörösmarty Béla államtitkárok, Márkus József főpolgármester, gróf Szapáry László fiumei kormányzó, továbbá Radó Kálmán, gróf Széchenyi Tivadar, Rosenberg Gyula, gróf Batthyány, Förster Ottó, Pázmándy Dénes, Chernel György és Szájbely Gyula képviselők, gróf Erdődy Gyula és Ernuszt Kelemen főrendiházi tagok, Reiszig Ede főispán, Károlyi Antal alispán, gróf Széchenyi Miklós apát, Bezerédj főjegyző, Nagy Jenő főügyész, Éhen Gyula polgármester, Horváth István prépost, Ratkovics Vendel kanonok és a vasvármegyei intelligencia számos tagja.

A harmadik fogásnál *Széll* Kálmán miniszterelnök a következő felköszöntőt mondta a *király ő felségére*, amelyet a jelenlevők állva haligattak végig:

Uraim!

A magyar nemzet történetének tanusága szerint Magyarország akkor volt boldog, erős és szabad, amikor az egyetértés a korona és nemzet közt teljes volt. Magyarország ma azon szerencsés és boldog helyzetben van, hogy koronás királyában, a mi imádott nagy királyunkban legfőbb őrét és védőjét látja és tudja alkotmányának, jogának, szabadságának és összes állami érdekeinek. És Magyarország ragaszkodik hozzá törhetetlenül hálával, szeretettel, rendithetetlen hüséggel és rajongó odaadással. És a király a maga nagy lelkében együttérez hü magyar nemzetével, amelyet nagy szivébe egészen befogadott. (Élénk tetszés.)

A magyar nemzet büszke lehet királyára; irigylik is tőlünk Európa népei, bámulja őt mindenki, a Themze és Szajna partjától a Néváig. És mi rajongással imádjuk őt; minden gondolatunk hozzá egy fohász és minden gondolat és minden fohász az ő jólétéért: imádásig. (Élénk tetszés.)

Arra üritem a mi ünnepélyes gyülekezetünknek az első poharát, hogy az isteni gondviselés összes népei boldogságára és különösen hü magyar nemzete üdvére és boldogságára tartsa, boldogitsa I. Ferenc Józsefet, a mi szeretett dicső királyunkat! Éljen! Éljen! Éljen! (Hosszantartó, szünni nem akaró éljenzés.)

Reiszig Ede főispán a miniszterelnököt éltette, kivánva, hogy nemes intencióit vezesse sikerre az acélakarat, amelynek nyomában tett és eredmény fakad. (Zajos éljenzés.)

(Széll Kálmán tósztja.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Mélyen tisztelt uraim! Abban a nagy politikai akcióban és munkában, amely az ország parlamenti helyzetének meggyógyitását tüzte ki feladatul, ugy akarta a sors véletlene, hogy nekem is jutott osztályrészül e feladat létesitésében közreműködni és munkálkodni. És önök, tisztelt barátaim, most eljöttek, hogy ezért a munkáért és ezért az eredményért nekem meghozzák a politikai bizalmat. Nagy jutalom ez és nagy adomány: drágának, becsesnek tekintem magamra nézve. De önök ennél többet hoznak. Hozzák nekem a szeretetnek és a ragaszkodásnak nyilatkozatait és ez több amannál: egy kincs, nekem elévülhetetlen értékü és becsü. És hozzák honnan? Hozzák abból a légkörből, amelyben én nevelkedtem, amely az én otthonom és mindegyikük tenyerében hoz egy rögöt abból a földből, amelyben gyökereim, egyéni és politikai gyökereim lebocsátvák és amelyben azokat megtartani akarom. (Tetszés, éljenzés és taps.)

Egy nagy fordulójához jutottam magán és politikai életemnek. Indulok egy utou, amelyen sok nehézséget kell legyőzni, amelyen sok akadályt kell leküzdeni és amely járatlan irányokban vezet. Én azt, amit önök hoztak, viszem magammal ezen az uton, ugy mint a mesebeli vándor vitte magával a talizmánt, amely őt az eltévelyedéstől mentette és amely neki az éjjeli homályban is világitott azokon az utakon. És ha én ugy érzek, honnan veszem ez érzelmeket? Veszem abból a légkörből, amelyben azok bennem keletkeztek. Ha az én politikámnak és politikai munkásságomnak nyomai maradhatnak, az érdem nagyrészben azon köré és azoké, akik az én szellemi és intellektuális életemet irányitották, mert hiszen az olyan, mint a kirópitett golyó: azt az irányt követi, amelyben lökve van, amikor megindult.

A messze Keletnek regékben gazdag világából jut eszembe egy kép. Azt olvastam ott valamikor, hogy minden embernek a bölcsőjénél megjelenik két szellem, két tündér: a jó és a gonosz. Harcot vivnak egymással és mindegyik igyekszik a saját adományaiból minél többet tenni a bölcsőbe.

Mennyit tett le az én bölcsőmbe az egyik is, a másik is, azt nem én itelem meg; de egyet kaptam és ezt apoltam, ápolom és fogom ápolni a jövőre is: egy érzékeny és érző szivet. (Élénk tetszés és éljenzés.) A természet költészete a virág; és az emberi kebel költői — és legköltőibb — megnyilatkozása egy érzés és ez a hála érzése.

Nem mindig könnyü hálásnak lenni akarni és hálásnak lenni tudni. Én akarok és tudok is hálás lenni. És azt, amit önök most nekem hoztak, azt a

barátságot, engedjék meg, hogy szivem egész hálájával viszonozzam és azt adjam érte önöknek cserébe. (Lelkes éljenzés.)

És legyen ez köztünk frigykötés: nem olyan, amely láncokat rak le, amelyeket, amint lerakja a véletlen, egy fordulat fel is oldhasson, hanem oly frigykötés, amely a szivekbe, azok érzéseinek őszinteségébe veti horgonyát, oda eredeti gyökereit: a szeretetnek, a barátságnak és a hálának érzéseit. Ezekkel és ezek utján kötök én önökkel frigyet, elfogadom a szeretet és a barátság érzéseit, viszonzom azokat és megtoldom a hála érzésével. (Élénk tetszés és éljenzés.)

Igy emelem én az Önök egészségére poharamat. (Hosszas, élénk tetszés éljenzés és taps.)

Dr. *Károlyi* Antal alispán: 1867. óta még nem alakult kormány, amely mellett oly egyhangulag nyilatkozott volna meg Magyarország közvéleménye. Poharát a kormány tagjaira emeli, akiktől az ország fellendülését, nemzeti államunknak kiépitését várjuk. (Lelkes éljenzés.)

Darányi Ignác földmivelési miniszter: Vasvármegye felvirágzására üritette poharát.

Horváth István szombathelyi prépost-plébános Széll Kálmán családját élteti lelkes szavakban. *Eredics* Ferenc kir. tanácsos, a szombathelyi ügyvédi kamara elnöke, visszapillantást vet Széll Kálmán egész életpályájára, amelyen keresztül mindig a jog, az igazság és a törvény voltak fegyverei. (Elénk tetszés.) Dr. *Vargha* Gábor szent-gotthardi ügyvéd, a szent-gotthardiak nevében üdvözölte a miniszterelnököt.

Öreg estig a legemelkedettebb hangulatban együttmaradt az egész társaság, amely különösen báró Fejérváry Gézát, mint a legrégibb minisztert lelkes óvációkkal környezte.

*

Tolna vármegye szabadelvü pártjának 65 tagu küldöttsége *Bernrieder* József pártelnök vezetése mellett ma délután 3 órakor tisztelgett *Széll* Kálmán miniszterelnöknél, ki a küldöttséget a miniszterelnöki palota nagy fogadótermében fogadta. *Bernrieder* pártelnök lelkes szavakban tolmácsolta a tolnamegyei szabadelvü párt bizalmát az uj kormányelnök iránt, mire *Széll* Kálmán miniszterelnök megköszönve a figyelmet, hangsulyozta a küldöttség előtt programmját, melynek alapját a 67-es alapnak intakt fenntartása képezi.

KÜLFÖLD.

Walsin.

Budapest, március 11.

Nevezzük a hirhedt uhlánust egyszerüen csak Walsinnek: az Esterházy nevet és cimet el fogják tőle pörölni — egy párisi lap értesülése szerint — a magyar Esterházyak a szajnai megyei törvényszék előtt. Egyelőre azonban az Esterházy-névvel van most tele egész Páris. Az ő személye, az ő leleplezései, az ő levelei, az ő nyilatkozatai körül forog az egész *affaire*, amint Párisban a Dreyfus-ügyet rövidre nevezik. A párisiaknak aligha ujra szerencséjök nem lesz a derék urhoz, amennyiben a semmitőszék, miután a plénumban át fogja vizsgálni a famózus titkos iratcsomót, ujra meg fogja idézni Walsin-Esterházyt, természetesen salvus conductus biztositása mellett.

Páris, március 11.

(nwt.) Walsin-Esterházy nagyon zokon vette, hogy a *Libre Parole* is támadja őt, amióta leleplezéseit közreadta. Ma a következő levelet irta *Drumondnak*:

Alig nyitottam ki a számat, nem azért, hogy védekezzem, hanem hogy megvilágitsam a dolgokat, önök is elhalmoznak gyanusitásokkal, rágalmakkal. Engem nem vásárolt meg a szindikátus, senki sem fizetett meg. Szegény ember vagyok ugyan, de azért eddig nem vásárolt meg s ezután sem fog senki megvesztegethetni. Igen sok fényes ajánlattal kinálgattak, de visszautasitottam valamennyit, mert becsületes akarok maradni. Hü katona vagyok s azért szenvedtem annyit, mint senki más e világon. Megmondottam az első pillanatban, hogy mindhalálig védekezni fogok. Már kezd elhagyni a béketürésem. Eljött a pillanat, amikor védelmeznem kell magam. Nem félek senkitől, *Cavaignactól* sem. Amit mondtam, be is bizonyitottam és megdönthetetlenül be fogom bizonyitani. Condottieréből nem válik kalmár!

Walsin-Esterházy.

Páris, március 11.

Az *Echo de Paris* értesülése szerint a semmitőszék, amely március 20-ikán és 21-ikén meg fogja vizsgálni a titkos iratcsomót, ujra megidézi Walsin-Esterházyt, akinek párisi tartózkodása idejére salvus conductust biztosit.

Páris, március 11.

A *Matin* jelentése szerint a magyar Esterházy-család lépéseket fog tenni a bíróságnál Walsin-Esterházy ellen, hogy megtiltsák neki a magyar Esterházy hercegek nemesi cimének és cimerének használatát és azt, hogy a Walsin-Esterházy nevet használja. Az ügyet a szajnamegyei törvényszék fogja tárgyalni.

Csehek és németek. Gróf *Thun* osztrák miniszterelnök ma reggel érkezett vissza Prágából Bécsbe s délelőtt hosszas külön kihallgatáson volt a királynál, nyilván hogy prágai értekezéseinek eredményéről referáljon a koronának. A miniszterelnök értekezéseinek, melyeket a cseh politikai személyiségekkel s különösen Schlesinger képviselővel folytatott, nagy fontosságot tulajdonitanak. A kormánynak ezekkel az értekezésekkel kapcsolatos terveiről a félhivatalos *Wiener Abendpost* ma némi felvilágositást ad egy kommünikében, amelyben azzal az állitással szemben, hogy a Thun-kormány tudomást szerzett a németek nemzetiségi követeléseiről és e követeléseket részben figyelembe akarja venni, azt irja, hogy a kormány nem ismeri a német ellenzék programmját, indiskréció tehát senkit sem terhel. Mindazonáltal a miniszterium, amelynek élén Csehország közigazgatásának sok éven át volt főnöke áll, a szóban forgó kérdések sok éven át folyt megvitatásából megtalálhatta azt a bizonyos középutat, amely körülbelül megfelel annak, amit mind a két fél kiván és elfogadhat. Ha ez esetleg megegyezik a csehországi németek nemzetiségi politikai követeléseivel, ezt éppen német részről nem szabad szemére vetni a kormánynak. Sőt ez éppen annak a bizonyossága, hogy Ausztriának minden komoly eleme, nem tekintve az alaki és taktikai nézetkülönbségeket, mégis bizonyos közös elvi felfogásra juthat a nyelvkérdésben. A nemzeti pártok álláspontja legalább az alapvető elvekre nézve már nem áll távol egymástól. Ilyen elvnek tekinthető a tartomány egysége és a két néptörzs jogegyenlősége. Minden kisérlet, amely a nemzeti viszály megszüntetésére irányul, ebből a két alapelvből fog kiindulni, egyidejüleg azonban számot kell vetni a tényleges viszonyokkal is. Ide tartozik egyrészt, hogy a két néptörzsnek kompakt települési formái vannak, másrészt, hogy vannak szétszórtan élő nemzetiségi kisebbségek. A *Wiener Abendpost* igy fejezi be fejtegetését: A két nemzetiségi tábor és a kormány nézete nem annyira a megoldási kisérlet elvi alapjaira nézve tér el egymástól, mint inkább a formulázás kérdésére nézve. Hogy a nyelvviszály megoldása a pártok megegyezése, vagy a kormány beavatkozása alapján sikerrel biztat-e, nem kutatjuk. Bizonyos azonban, hogy akik a belső állapotok orvoslására törekszenek és nem éppen ennek az ellenkezőjére, elismerik a nyelv-viszály megszüntetésének elháritahatatlan szükségességét.

A Sadovszkij-ügy. *Pétervárról* azt jelentik a *Kölnische Zeitungnak*, hogy a *Sadovszkij*-ügynek messze kiható következményei lesznek. *Belgrádi* politikai körökben attól tartanak, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország között feszültté fog valni a viszony. Sadovszkijnak ugyanis az volt a célja, hogy Ausztria-Magyarországot megakadályozza a Balkán-államok belügyeibe való beavatkozásban, ami állitólag ujabban napirenden volt, noha Ausztria-Magyarország folyvást azt hangoztatta, hogy nem törődik a Balkán-államok belügyeivel.

Sadovszkijt az orosz kormány rendelte Pétervárra, hogy szóban is tegyen jelentést. A családja visszaérkezett az orosz fővárosba. Belgrádból jelentik, hogy *Manszurov* orosz ügyvivő ma hivatalos látogatást tett a hazaérkezett *Gyorgyevics* Vladán miniszterelnöknél.

Khina feldarabolása. Olaszország ujabb páncélos hajót indit Khinába, ami elég világos jele annak, hogy Khina és Olaszország közt készülőben van a diplomáciai viszony megszakadása. A conglijámen egyszerüen visszaküldte a Szanmum-öböl átengedését kérő olasz jegyzéket s jóllehet most khinai részről ezt a visszaküldést azzal magyarázzák, hogy az nem akart sértés lenne, hanem khinai modor szerint csak udvarias formája annak a kijelentésnek, hogy nem hajlandók belemenni Olaszország kivánságába: ez a mentegetőzés igen alkalmas arra, hogy még jobban elmérgesitse a konfliktust. Az kétségtelen, hogy Olaszország ragaszkodni fog a megszállás által teremtett fait accomplihoz és a Khina feldarabolására törekvő hatalmak csak támogatni fogják, annyival inkább, mert Oroszország és Anglia között is megenyhült a khinai vasut miatt fennállt feszült viszony s Oroszorszag belátta, hogy a szélsőkeleten való intrikákkal senkinek és önmagának sem használ.

Mai táviratink a következők:

London, március 11.

A mint a Reuter-ügynökségnek jelentik Pekingből, a cungli-jámen de Martino olasz követnek félhivatalos jegyzéket küldött, amelyben kijelenti, hogy, ha Martino jegyzékének visszaküldését sértésnek tekinti, a cungli-jámen sajnálja azt. Teljesen távol állottak minden ilyes szándéktól, sőt a jegyzék egyszerü visszaküldését a legbarátságosabb módnak tartották arra, hogy kifejezzék azt, hogy Olaszország követeléseinek nem hajlandók eleget tenni. A Reuter-ügynökség szerint ezt az uj jegyzéket ugy tekintik, mint sulyosbitását a diplomáciai szokás előbbi megsértésének, mert a jegyzéket vörös boritékban küldték át, aminőt csak jelentéktelen ügyeknél szoktak használni. Hir szerint a cungli-jámen utasitotta Khina londoni követét, hogy menjen Rómába, hogy az állitólagos sértés ügyében tárgyaljon. De a követnek nincs meghatalmazása arra, hogy maguk az olasz követelések tekintetében tárgyaljon, mert a khinai kormány semmiképp sem hajlandó eleget tenni e követeléseknek. Martino még nem kapott ujabb utasitást magatartására nézve.

Milano, március 11.

A tengerészeti miniszter Spezziába táviratot küldött, melyben elrendeli, hogy a Carlo Alberto páncélos készenlétben legyen Khinába indulni.

London, március 11.

A *Times*nak jelentik Pekingből, hogy Olaszország visszavonja ugyan az északi vasut kölcsöne ellen beadott tiltakozását, de ragaszkodik ahhoz a fölfogásához, hogy a szerződés nem veszi figyelembe a Khina és Oroszország között azelőtt kötött egyezményt.

Róma, március 11.

A *Stefani*-ügynökségnek egy pekingi távirata megcáfolja azt a jelentést, hogy *de Martino* olasz követ uj jegyzéket adott át a cungli-jámennek.

HIREK.

Budapest, március 11.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Március 15-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **Személyi hir.** *Kossuth* Ferenc, a függetlenségi párt elnöke, március 15-én kerületébe, Ceglédre megy.

— **József főherceg unokája.** *Volosca*ból jelentik, hogy *Auguszta* hercegnőnek, *József Ágost* főherceg feleségének az éjjel lánya született. Az anya és az ujszülött jól érzi magát. *Gizella* főhercegasszony és *György* bajor herceg lesznek a keresztszülők.

— **Washingtoni követünk Budapesten.** Hengervári *Hengermüller* Károly, az osztrák-magyar monarkia *washingtoni* követe és meghatalmazott minisztere néhány nap óta Budapesten időzik.

— **Március tizenötödike.** Az egyetemi ifjuság méltó fénynyel ünnepli meg március tizenötödikét. Az ünnepségek végleg megállapitott programmja a következő:

Délelőtt tizenegy órakor a Lipót-utcai ujvárosháza közgyülési disztermében diszülés lesz. Az elnöki megnyitót ifjabb *Bibó* István, az egyetemi kör elnöke tartja, mely után *Melczer* Elemér elszavalja a Talpra magyart. Ez után *Madarász* József országgyülési képviselő ünnepi beszédet tart és *Abrányi* Emil szavalja az alkalomra irt ódáját. *Hermann* Ottó beszéde után ifjabb *Chorin* Ferenc, az egyetemi kör alelnöke bezárja a diszgyülést. Az ifjuság délután három órakor gyülekezik az Egyetem-téren. Az Egyetemi Kör erkélyéről *Székely* Aladár tart beszédet és *Fejérdy* Miklós elszavalja a Talpra magyart. Az Egyetem-térről a menet a Kecskeméti-utcán, Muzeum-körúton, Kossuth Lajos-utcán át a Petőfi-szoborhoz vonul, ahol *Hets* Ödön tart ünnepi beszédet. *Benard* Ágoston elszavalja a Talpra magyart, amely után ifjabb *Chorin* Ferenc, az Egyetemi Kör alelnöke ünnepi beszédet mond. Az ünnepségeket rendező bizottság élén ifjabb *Bibó* István, ifjabb *Chorin* Ferenc, *Wolfner* Pál, *Mandel* Sándor, *Schmerczka* Ferenc, *Wesszely* Tibor, ifjabb *Wekerle* Sándor, ifjabb *Ugron* Gábor és *Székely* Aladár állnak.

— **Mark Twain Budapesten.** *Bécsből* jelentik, hogy *Mark Twain*, a nagy amerikai humorista, aki néhány hónap óta Bécsben tartózkodik, a napokban Budapestre jön. *Mark Twain* néhány napig marad csak itt s egy régi barátja, egy magyar származásu angol ujságiró vendége lesz.

— **Kitüntetett miniszteri tanácsos.** Sándor szerb király dr. *Müller* Kálmán miniszteri tanácsos egyetemi tanárt, a Rókus-kórház igazgatóját a Szent-Száva-rend köznkeresztjével tüntette ki.

— **Mérleg.** A statisztikai tudományok egynémely leleményességeivel találkozunk azokban a jegyzetekben, amelyeket az Egyesült Államok a spanyol háborúban viselt veszteségeikről kiadtak. E szerint Amerika 1898 május elsejétől ennek az évnek február elsejéig, Kubán, Portorikón és — ami már nem is spanyol eset — a Fülöp-szigeteken háromszázhuszonkilenc embert vesztett el harcokban, később a háboruban kapott sebeibe belehalt százhuszonöt katona — és sebesülés nélkül, hare nélkül, csupán csak az Isten böles rendelése folytán egynémely betegségek miatt meghalt 5277 ember. Ez a számitás persze nem igen pontos, mert a Fülöp-szigeteken még mindig verekszenek, sőt egy legutóbbi jelentés szerint a bennszülöttek egy csapásra hatszáz amerikait ejtettek fogságba. Erre az amerikaiak őrült dühbe jöttek, amit nem is igen lehet rossz néven venni nekik — s halomra lőtték az asszonyokat, gyermekeket, mindenféle védtelen népet, aki a puskacső elé került. S itt van a statisztikában a csalafintaság. Ezzel nem számol be az irás, pedig az effélé számadás ugy szép, ha minden irányban kielégiti az ember kiváncsiságát. Nemcsak azzal kell eldicsekedni, hogy ennyi és ennyi kupa vért áldoztunk, hanem azt is meg kellene mondani, hogy mennyit ontottunk — hiába.

— **Az uj miniszternél.** A *Lloyd-társaság* küldöttsége ma tisztelgett *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszternél. Tagjai voltak *Weiss* Berthold országgyülési képviselő vezetése alatt *Tolnay* Lajos, *Linczer* Imre, *Beimel* Sándor, *Robitsek* Henrik, *Weiss* Károly stb. választmányi tagok. Az uj miniszterhez *Weiss* Berthold a következő szavakat intézte:

Nagyméltóságu miniszter ur! Kegyelmes urunk! A pesti Lloyd-társulat nevében örömmel jöttünk nagyméltóságodhoz, hogy uj méltóságában üdvözöljük. (Éljenzés.) Nagy reménynyel tekint az egész nemzet nagyméltóságodra és mi is teljes meggyőződésből adunk annak kifejezést, mert Magyarország gazdasági ügyeinek vezetése oly kezekre bizatott, a melyek — egy egész élet tanusága rá — a nemes és szorgalmas munkától soha sem riadtak vissza. (Éljenzés.) Nagyméltóságod gazdag tapasztalatokkal párosuló mély tudása mellett tisztán látja, hogy hazánk jövőjét csak a különféle foglalkozások megbecsülése és ezek összhangzatos müködése képes biztositani. (Helyeslés.)

Társulatunk a közfelfogás szerint a kereskedelmi és ipari érdekeknek szolgál, de mi büszkén kiemelhetjük, hogy jó hirnévnek örvendő közlönyünk és az általunk létesitett intézmények nagymérvben szolgálnak a mezőgazdasági irányok ápolásának és fejlődésének is. Ez lesz jövőre is irányunk. Társulatunk nagyméltóságodnak szivesen bocsájtja rendelkezésére közreműködését, mi mindent el fogunk követni abban a tudatban, hogy az irány, amely felé nagyméltóságod halad, a békés és szivós munkásság, a kölcsönös megbecsülés és a cél, amely felé odaadással és önfeláldozással törekszik, édes hazánk boldogsága. Az uristen adjon nagyméltóságodnak a nagy feladathoz mért egészséget és lelki örömöt. (Lelkes éljenzés.)

Erre *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter következőleg válaszolt:

Tisztelt uraim! Fogadják köszönetemet a Lloyd-társulat nevében kifejezett köszönetükért. A társulat kiváló tekintélye előttem ismeretes; tudom, mennyit használt már gazdaságunknak, habár nem is közvetlenül, de társadalmi nagy befolyása által. Ami engem illet, tartok tőle, hogy azok a nagy reményék, amelyeket az én működésemhez füznek, teljes mértékben aligha fognak teljesülni, (Ellenmondás.) azt az egyet azonban hiszem, hogy az eszmék, melyek előttem lebegnek, egészségesek és ezek hatása az országra nézve üdvös lesz. (Éljenzés.) Tapasztalataimnál fogva nem vagyok barátja a hosszadalmas eljárásnak, akkor van az eredmény legjobban biztositva, ha abba a helyzetbe jutok, hogy közvetlenül meríthessem impressziómat. (Éljenzés.) A személyi érintkezésnek és közvetlenségnek barátja vagyok, mert ily módon gyakran könnyebben és alaposabban tájékozhatjuk magunkat és ismerhetjük fel az ügyeket, mint az aktákból. (Helyeslés.) Azért szivesen fogom látni, ha nem várnak addig, mig véleménynyilvánitásra felhivom, hanem, ha szükségét látják, szivesked jenek közvetlenül hozzám folyamodni, azon leszek mindig, hogy azt, ami jogosult és ami életre való, lehetőleg teljesitsem. Nezetem szerint az egyoldalúság mindig káros; az ország érdekében minden tényezőt meghallani kell. Kivált pedig a kereskedelemnek és iparnak fontossága fokozódik mindinkább, ugy, hogy annak fejlesztését és felleditését hazánk jövőjének érdekében szükségesnek tartom. (Élénk éljenzés.)

A miniszter azután a küldöttség tagjaival még hosszasabban beszélgetett, majd a legszivélyesebben bucsuzott tőlük.

A budapesti bankárok és pénzváltók egyesületének küldöttsége *Politzer* Zsigmond vezetése alatt tegnap tisztelgett *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszternél. A miniszter *Fuchs* H., *Adler* Vilmos és *Berger* Izidor bankárokat, a küldöttség tagjait igen szivesen fogadta. *Politzer* Zsigmond mint az egyesület elnöke, annak nevében örömének adott kifejezést, hogy kereskedelmi és ipari életünk élére oly férfiu került, aki annak minden ügyét-baját tapasztalatokból ismeri. Kéri a minisztert, hogy jó indulatát és támogatását az egyesülettől se vonja meg. A miniszter megigérte, hogy az egyesület jogos kivánságai elől elzárkózni nem fog. Ismeri a bankárok üzletviszonyait és megigéri azoknak igazságos orvoslását. Ezután a miniszter kezet fogott a küldöttség tagjaival és a tisztelgés véget ért.

— **Bécset reformálják.** Ráfér. Valamivel kevesebb skandalum teljességgel nem ártana meg a szomszéd fővárosnak. Arról van szó, hogy beszüntetik a városi tanácsot, s a községtanácsot azután nem a választó testületek választják meg, hanem életbe lép az általános direkt szavazati jog. Ez a tanács reformtervezete, amelyet ma küldtek szét a községtanács tagjainak. Mindenesetre lehet tőle várni valamit. Ha egyebet nem, legalább annyit, hogy a klikkek ereje megtörik a választók nagy tömegén. Különben: majd kisül.

— **Tisztviselők üdvözleto.** A *Magyar Allami Tisztviselők Országos Szövetsége* a következő üdvözlő feliratot intézte *Széll* Kálmánhoz:

Nagyméltóságu Miniszterelnök Ur!

Kegyelmes Urunk!

Midőn felséges urunk, királyunk legfelsőbb elhatározásával nagyméltóságodat nevezte ki miniszterelnöknek, az ország legelső és legfontosabb méltóságára, megdobbant az egész ország szive az örömtől és lelkesedéstől, hogy ama férfiut érte a kitüntetés, kiben hazánk minden polgára, minden társadalmi osztálya egyformán bizva bizik és akinek a haza bölcsétől megadott szellemének eszményiségétől és nagyságától várják a haza üdvét. Mi, a nemzet szerény munkásai ugyanezen érzelmektől vagyunk áthatva, mint állami tisztviselők pedig élénk emlékezetünkben tartjuk s hiven őrizzük nagyméltóságod alapvető müködését az ország pénzügyi kormányzata terén. E benső érzelmeink és őszinte bizalmunk alapján örömtelt szivvel üdvözöljük nagyméltóságodat az ország kormánya élén és alázattal esedezünk, hogy kegyes jóindulatát a nyomasztó helyzetben és sulyos anyagi körülmények között levő államtisztviselő-karra kiterjeszteni kegyeskedjék.

A szövetség üdvözlő-feliratára a miniszterelnök az alábbi leirattal válaszolt:

Miniszterelnökké történt legkegyelmesebb kinevezetésem alkalmával hozzám intézett szives hangu üdvözlését, mely nehéz feladataim küszöbén jóleső érzelmeket keltett bennem, szivem mélyéből köszönöm. Biztosithatom a szövetség tisztelt elnökségét, hogy a magyar állami tisztviselők ügyeit mindenkor élénk érdeklődéssel fogom kisérni, és méltányos kivánságaik elől, amennyiben azt az ország anyagi helyzete megengedi, nem fogok elzárkózni. Hazafias üdvözlettel *Széll* s. k.

— **A házelnök üdvözlése.** Tolnavármegye szabadelvü pártjának hatvanöttagu küldöttsége ma délután 2 órakor tisztelgett *Perczel* Dezső képviselőházi elnöknél, ki a küldöttséget a képviselőház elnöki szobájában fogadta. A küldöttség vezetője és szónoka *Bernrieder* József pártelnök volt, tagjai: gróf *Széchenyi* Sándor és mádi *Kovács* György v. b. titkos tanácsosok, *Dőry* Dénes főrendiházi tag, *Csapó* Vilmos és *Sztankovánszky* János cs. és kir. kamarások, *Dőry* Vilmos, *Dőry* Jenő, *Kovács* Sebestyén Endre földbirtokosok, *Dőry* Pál alispán és Tolnavármegye összes területének egyéb küldöttjei. *Bernrieder* pártelnök üdvözölte *Perczelt*, Tolnavármegye régi képviselőjét, képviselőházi elnöki méltóságában, mire Perczel hosszabb, az ő vármegyei tisztviselői korából meritett visszaemlékezéseket foleleventő beszédben válaszolt. Perczel a küldöttség tiszteletére délután hat órakor az országos kaszinóban ebédet adott, mely alkalommal a házelnököt zajos ovációkban részesitették.

— **A csók ellen.** A modern női mozgalom furcsa tüneményeket mutat, különösen Amerikában, ahol a nőknek ugyis több joguk van, mint a férfiaknak. Ebben a zsánerban a legujabb kuriozitás az az inditvány, amelyet a minap *New York* államnak törvényhozása elé terjesztett *Lindley* asszony, mint a nőegyesületnek megbizottja. Ez a hölgy nem óhajt egyebet, mint azt, hogy hozzanak törvényt, amely a csókot, ezt az egészségtelen és erkölcstelen szokást megtiltja. Nem tudjuk még, hogy *New York* államnak törvényhozása mint fog határozni, de csudáljuk, hogy *Lindley* asszony miért nem követel olyan törvényt, amely szerint minden szép férfiunak kötelessége őt megcsókolni. Nagyon csunya lehet tudnillik ez a hölgy és irigy...

— **Népek drámája.** Szeretik vénnek nevezni ezt a földet, merthogy már öt-hatezer év óta irnak rajta históriát az emberek. Pedig fiatal még nagyon. Gyerekkorát éli még. Mindössze a villamos világitásig, telegráfig, telefonig jutott el. Odáig is csak egy régi, parányi darabkája a földnek. Messze, tengereken tul óriási birodalmak vannak még, amelyek még idáig sem jutottak el. És mi? Hiszen mi is csak ott tartunk még holmi nemzetiségi kérdéseknél, munkáskérdésnél, iparfejlesztésnél. És ez volna az a tökéletesség, amelyen tul már a vég, a halál, a katasztrófa következik? Csak tudós lehet, aki ezt állitja. Tudós, aki geométriai haladványokban dolgozik, aki kiszámitja, hogy harminc év mulva nem lesz elég kenyere a föld népének vagy jön valami üstökös és ugy pusztitja el ezt a tarka-barka világot. Nem ismerik ezek a tudósok azt a hatalmas géniuszt, amely nem cirkalommal méri a világok utját, hanem a zseni sugallása szerint. Azt sugja nekünk, hogy az a hatalmas géniusz az emberiség, a föld drámájában még csak az expozicióig jutott el. Óriási scénának tartogat még számunkra ez a géniusz, mig elérkezünk a katasztrófához, mig kifejlik az a drámai bonyodalom, amelynek még csak a magvát hintette el a géniusz. A nagy országok belső és külső készülődései, fegyverkezései nyitják meg előttünk ezt a perspektivát. És ugy érezzük magunkat, mint a szinházban az egyszerü néző a dráma első felvonása alatt. Mi lesz a vég? Ki fog győzni? Ki marad meg és kinek kell elpusztulnia? Nem tudjuk, de a modern pszikológia, amely azt tanitja, hogy annak kell győznie, aki erősebb és az fog megmaradni, aki *erős* (ami több az *erősebbnél*), ez a pszikológia azt mondja nekünk, hogy *Votan* népe az, amely a népek nagy háborujából, isteni drámájából babérövezett homlokkal fog kikerülni. Ahová elláthatunk, tul a tengereken és a diplomácia zárt ajtai mögött erős szálak szövődnek a két nagy germán faj, az angol-amerikai és a német között. Most *Rhodes* Cecilnek hivják azt a pontot, amelyen összebogozódnak az angol és német érdekek. Hogy ez az ur most Berlinben van, nagy dolog. Arról van szó, hogy a német és az angol együttes erővel egy kis vasutat épitsen a fekete országban, Afrikában. Egy kis sinpárt a Fokvárosból a Tanganyika-tóig. Fokváros a legdélibb részen van Afrikának, a Tanganyika-tó a közepe táján. Amaz angol föld, ez német. És kiépitik. Most jelenti a telegráf, hogy *Rhodes* ur beszélgetett a dologról *Bülow*val és Hohenlohéval és az a három ur teljesen egyetért egymással. Sőt egyetért velök *Vilmos* császár is, aki a napokban fogja fogadni az angol királynő tanácsosát. Egy kis jelenet lesz ez csak a hatalmas drámából, de ugy sejtjük, ebből a jelenetből, amely talán csak akkora jelentőségü, mint az, amikor a szinpadon a komornyik bejelenti X. urat, olyan dolgok fognak kikerülni, amelyekről piruló arccal, villogó szemekkel fognak leckét mondani a huszadik század nebulói.

— **Az Egyetemi Kör** ma délután 5 órakor ifjabb *Chorin* Ferenc elnöklete alatt rendkivüli közgyülést tartott. Az egyetemi polgárság *Széll* Kálmán miniszterelnököt, valamint *Madarász* József országgyülési képviselőt nagy lelkesedéssel a Kör disztagjaivá választotta.

— **Halálozás.** *Wahrmann* Sándor, néhai *Wahrmann* Mór országgyülési képviselő öcsese ma reggel hosszas szenvedés után meghalt hatvanéves korában. A jótékony férfiu nagy szerepet játszott a főváros régi kereskedővilágában. Fiatal korában irodalmilag is müködött. Az elhunytat holnap délután három órakor temetik el a Bécsi-utca 4-ik számu gyászházból.

Özvegy *Makoviczky* Józsefné, született *Balló* Sarolta urhölgy tegnap éjjel meghalt hatvanhatéves korában Budapesten.

Eisele Józsefné, *Eisele* József fővárosi bizottsági tag, a Budapesti Takarékpénztár igazgatója feleségének temetése ma délután volt. A temetésen ott voltak a takarékpénztár igazgatóságának a tagjai közül: *Tolnay* Lajos elnök, *Radocza* János, *Teuczer* Pál és mások; ott voltak továbbá az Eisele-féle gyár összes munkásai. A gyászszertartást *Stieber* Vince plébános végezte.

Debreczeni Gábor felső-nyáradi evangelikus református lelkész e hó 10-ikén 83 éves korában Sarospatakon meghalt.

— **Borzasztó orkán.** Borzasztó orkán pusztitott a napokban a queenslandi tengerparton, amely ugy söpörte el a házakat a lakókkal együtt, mint egy hirtelen jött árvíz. A kikötőben horgonyzó hajók kötelékeit elszakitotta s az elszakadt hajókat porrá zuzta. Mikorára az orkán elállt, a partmenti községek eltüntek a föld színéről. Mint a *Times*nek Sidneyből jelentik, az orkánnak körülbelül *kétszáz ember esett áldozatul.*

Az előkelő hölgyvilág figyelmébe!!

A legizléseseb női angol kosztümöket készitik saját mütermükben **SCHNELLER és KOZMA** női angol és férfi szabók Budapest, „Royal“ nagyszálloda.

— **A drágaság és a városháza.** Budapesten husz esztendővel ezelőtt ötven százalékkal olcsóbban lehetett megélni, mint ma s a nagy áremelkedések még most se állapodtak meg. Minden folyton és napról-napra drágul s nemsokára odajutunk, hogy ebben a szép nagy városban teljességgel lehetetlen lesz a tisztességes megélhetés annak a középosztálynak, amely a piaci fogyasztás költségeinek legalább is kilencven százalékát fizeti ki. Mert ebben a nagy szegény városban mindenféle politikákat szolgál az a drága adminisztráció, amelyet azért tartunk, hogy az érdekeink fölött őrködjék, de alig mutat valami kis igyekezetet a legelemibb, mindennapi szükségletekkel szemben. Akinek ki vagyunk szolgáltatva kenyér és minden olyan szükséglet dolgában, ami éppen olyan fontos, mint a kenyér, azt csinálhat velünk, a mit akar. Tiltakozunk, lármázunk, de a nagy nembánomsággal nem birunk s mivelhogy az evésről leszokni nem lehet, a piac kirabol bennünket napról-napra s olyan szép hirünk van már, hogy az idegen messzire elkerül vagy éppen csak átszalad a pályaudvarunkon. S ezzel a nagy végtelenül fontos kérdéssel minden fórum törődik, éppen csak a tanács nem. Töprengünk, tanakodunk rajta — s az alatt a főváros adminisztrációja vigan szedi a vásáresarnok palotáiban az aránytalan nagy helypénzt, amit az eladó viszont rajtunk szed be s politizál másfele a közérzületnek meg nem felelő tendenciákkal, a maga javára medáliáért, rangért, tantiémeért, ki amit becsesnek tart abban a tisztes testületben. Mostanság a Fővárosi Egyesület foglalkozott a már-már elviselhetetlen drágasággal s azokkal az okokkal, amelyek azt a főváros adminisztrációjának bünös hanyagságán kivül előidézik. Az eredmény az, hogy a baj a vásáresarnokokban meg a fogyasztási adók teljes rendezetlenségében rejlik. A vásáresarnokok nem elég nagyok arra, hogy hogy belőlük táplálkozhassék ez a nagy és napról-napra nagyobb főváros. Az áru elégtelen, a kereslet nagy, a kinálat kicsi, tehát azt az árat lehet követelni, ami az elárusitónak éppen jól esik, mert biztositva lehet a felől, hogy a holmija nem marad a nyakán. A helyekért nagy pénzt szednek, hogy deficittel ne végződjék a vásáresarnokok évi számadása — ezt is mi fizetjük. A vásáresarnokok árusait nyuzza a főváros, azok meg nyuznak bennünket. Ezekhez a viszonyokhoz formálódik természetesen a nagyon kevés nyilt piac, az üzleti élet, szóval minden adásvevési viszony — s mi persze mindig csak vevők vagyunk s ugyanabból a pénzből, amit husz esztendővel hozott meg a keresetünk vagy a hivatalunk, ötven-hatvan százalékkal adunk ki a piacra, mint husz esztendővel ezelőtt. A fogyasztási adó dolga pedig komikus. Egy hektoliter bor adója hét forint. Hogy a hektó értéke tiz forint-e vagy négy-ötszáz, az nem határoz. Szóval az a szegény ember, aki harmincöt krajcáros nagyon közönséges bort iszik, ugyanazt a terhet fizeti, amit teszem föl Halmos János polgármester ur, akinek valószinüleg jó és drága bort adnak föl az asztalára. Ha ezeken a bajokon segiteni nem akar az a drága adminisztráció, amelynek a munkájában — sajnos — éppen a fogyasztó publikum tömegének nincs beleszóllása a klikkek nagy forgatagában — nemcsak hogy nem érdemli meg a gyönyörü föladatot, ami kijut neki, hanem rászolgál a polgárság legjogosabb haragjára. S nem árt számolni ezzel is, mert az urak nem azért vannak ott a községházán, hogy minket szegény középosztályt tönkre juttatni segitsenek.

— **A bobróci tüzkárosultaknak.** A bobróci tüzkárosultak fölsegitésére alakult bizottság, amelynek élén *Matuska* Péter orsz. képviselő állott, köszönetet mond az adakozóknak s kimutatja, hogy összesen 1238 forint 35 krajcár folyt be, és pedig: Matuska Péter egyik ivén 632 forint, másik ivén 498 forint, külön küldemény 36 forint, a jelzálogbitelbanktól befolyt 72 forint 65 krajcár. Ez összeg a nagybobróci község tüzkárosultjai választmányának, *Krasznyecz* József plébános kezeihez kifizettetett.

— **Házasság.** *Pintér* Jenő honvédhuszár főhadnagy ma kötött házasságot a terézvárosi plébániatemplomban *Rózsavölgyi* Aranka kisasszonynyal, Rózsavölgyi Gyula alpolgármester leányával. — *Radanovics* Dániel fővárosi gyógyszerész holnap, vasárnap délfél tizenkét órakor tartja esküvőjét *Skiba* Malvinnal a budai görögkeleti templomban. Az esketést *Bogdanovics* püspök végzi. — *Meisl* Gusztáv, a Magántisztviselők Országos Nyugdijegyesületének igazgatója eljegyezte *Mauthner* Irén kisasszonyt, *Mauthner* Adolf nagykereskedő, fővárosi bizottsági tag, a *Mauthner és Wilczek* cég főnökének leányát. — *Steiner* József, a nagykanizsai Hirschler és Steiner cég beltagja eljegyezte *Kohn* (Kardos) Laura kisasszonyt Nagy-Kanizsán.

— **Felolvasás.** A budapesti posta- és távirótisztek szakkörében dr. *Alfay* Zoltán igazgatósági titkár ma délután *A posta és a történelem* cimü szakmunkálatát olvasta föl. Az érdekes fölolvasást a postaintézetbeliek közül mintegy 150 ember hallgatta végig és zajos elismerésben részesitették a fölolvasót.

— **Elismerés.** A *Budapesti Ujságirók Egyesülete* az ujságiró-sorsjáték kezelőjének, *Fuchs* H. bankárnak a sorsjáték körül szerzett kiváló érdemei jutalmául a következő levelet irta:

> A *Budapesti Ujságirók Egyesületének* választmánya f. évi március hó 3-ikán tartott ülésében tudomásul vette a segitőalap javára rendezett sorsjáték pénzügyileg fényes eredményét. Ennek kapcsán egyhangu határozattal felhatalmazta az alulirt sorsjáték-bizottságot, hogy Önnek e sorsjáték rendezése és végrehajtása érdekében kifejtett körültekintő, buzgó és sikeres tevékenységéért, valamint a leszámolásnál tanusitott előzékenységéért hálás elismerését és köszönetét fejezze ki. Midőn a választmány határozatából kifolyólag ezt Uraságodnak tudtul adjuk, a magunk részéről is, kik a közvetlen érintkezés rendjén tapasztaltuk és szemléltük kitartó fáradságát és ügybuzgalmát, csatlakozunk a kiérdemelt elismerés e nyilvánításához. Egyébiránt vagyunk kiváló tisztelettel
>
> Budapesten, 1899. évi március hó 10-én.
>
> A sorsjáték-bizottság:
>
> *Szatmári Mór* s. k. *Vészi József* s. k.
> *Cziklay Lajos* s. k. *Singer Zsigmond* s. k.

— **Berlin főpolgármestere.** Berlinben ma széltében azt beszélték, hogy a császár megerősitette *Kürschnert* a főpolgármesteri állásban, amelyre a városi tanács megválasztotta. Hivatalosan jelentik ezzel szemben, hogy a császár még nem hagyta helyben a választást. A legkülönbözőbb verziók keringenek arról, hogy miért késik oly soká a megerősités, jólehet, a belügyminisztert már többször meginterpellálták a birodalomgyülésen.

— **Coppée plagizált.** Ugy kell a költőnek, ha áldatlan harcokba keveredik és arra adja a fejét, hogy egy ártatlanul elitélt ember *ellen* dolgozzék. Az öreg *Coppée* Ferencről szól ezuttal a dal, akiről politikai ellenfelei most a mohó kéj egy nemével mutatták ki, hogy *irodalmi tolvaj*. Szüksége volt egy tengeri vihar megirására. Mit csinált? Elővette idősb Alexandre Dumas *Monte Christo* cimü regényét, ott fölütötte a 294-ik lapot, és *szóról-szóra* versbe szedte az ott leirt tengeri vihart. Megegyeznek a hasonlatok, a képek, a fölkiáltások, a szinek, a matróz-müszavak, szóval minden, ami csak abban a leirásban az öreg Dumasé volt. A huszonegy soros versrészletben nem kevesebb, mint *negyvenhat* megegyezés van a Dumas leirásával. — Mi nem sajnáljuk Coppée urat.

— **Öngyilkos bankigazgató.** *Lembergből* jelentik, hogy *Krzyzanovszky*, az öngyilkos bankigazgató hátrahagyott levelében elmondja, hogy miért lett öngyilkossá. Azt mondja, hogy a galiciai hitelbanknál elkövetett sikkasztásai kergették a halálba. *Krzyzanovszky*nak ezt a levelét a bank pénztárában találták meg, három lap papirosra van irva, senkihez sincs cimezve és sokat elmond a banknál elkövetett visszaélésekről. Azt mondja a többi közt, hogy az igazgatóságnak egyik kiváló tagja sok olyan dolgot követett el, ami a büntetőtörvénykönyvbe ütközik. A törvényszéki jegyző ezt a levelet *Badeni* Szaniszló tartományi marsall és *Zorki* bankigazgató jelenlétében fölolvasta. *Krzyzanovszky* az öngyilkosság előtt levelet irt egy egyetemi tanárnak, *Fuchs* képviselőházi elnöknek, nagynénjének és egy zenemüvész özvegyének. Ezekben a levelekben elmondja, hogy mások tisztességtelen üzelmeinek lett áldozata.

A galiciai hitelbankot ma egész délelőtt ostromolták. A közönségben egyre jobban megszilárdult az a nézet, hogy a bank egészségtelen viszonyai okozták *Krzyzanovszki* öngyilkosságát. Megerősitik azt a hirt, hogy *Krzyzanovszki* hátrahagyott iratában igen sulyos vádakkal illeti a bank vezetőit. *Krzyzanovszki* ezt a levelet a következő szavakkal kezdi:

— Nem tudom, mért sujtott az Isten annyira! Ez a sátán (itt egy név következik) befont és nem tudtam tőle szabadulni.

A levél irója ezután elősorolja igazgatótársainak viselt dolgait, részletesen leirja, hogy az igazgatók háta mögött gazságokat követtek el, melyek miatt neki most meg kell halni. A levél tartalma egyre kinosabb és meglepőbb lett és Badeni gróf tartományi marsall megszakitotta fölolvasását ezekkel a szavakkal:

— Nagyon sokan vannak itt, vonuljunk kissé félre.

E szavak után gróf *Badeni*, *Zorki* igazgató és a jegyző egy ablakfülkébe vonultak és ott tovább olvasták a levelet. *Krzyzanovszki* egy másik levélben, amelyet egy asszony ismerősének irt, a következőket mondja:

— Mások gazságainak vagyok áldozata. Higyje el nekem, hogy semmi olyast nem követtem el, ami becsületemet beszennyezné.

A galiciai hitelbank igazgatója, *Marquitti* ma reggel Bécsből megérkezett. A pályaudvaron azt mondta ismerőseinek:

— Krzyzanovszki öngyilkossága rendkivül meglepett. Soha sem hittem volna, hogy ez az ember ilyesmire képes lenne. Mikor legutoljára láttam, a legrózsásabb kedve volt és csak azt hihetem, hogy hirtelenül megbolondult és hogy képzeletében nem létező rémeket lát.

Sapieha Ádám herceg, a galiciai hitelbank felügyelő bizottságának elnöke kijelentette, hogy személyes felelősséget vállal az összes takarékbetétekért. A bank tartalékalapja kétszázezer, részvénytőkéje egy millió forint.

Az öngyilkos bankigazgató testvére — mint egy éjjeli táviratjelenti — a *Przeglad* cimü ujságban nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy a bátyja öngyilkosságának okairól elterjedt hirek valótlanságok. Kétségbeesett tettét gyógyithatatlan betegsége miatt követte el. A galiciai hitelbank ma összesen *harmincötezer* forintnyi betétet fizetett vissza. *Szapieha* herceg egy lap utján kinyilatkoztatja, hogy a bank amugy is vissza akarta fizetni a betéteket, mert már régen tervezte, hogy abbahagyja ezt az üzletágat; igy tehát a hitelbankot nem érinti az, ha a betevők elvonják a banktól a pénzeiket.

— **Biztositott egyetemi hallgatók.** A bécsi egyetem tanácsa és a főiskolák vezetősége okos dolgot cselekedett: kimondotta a kötelező biztositást *rokkantság és baleset* ellen s már meg is valósitotta ezt az életrevaló eszmét. Megkötötte a szerződést az iparosok egyesületének biztositó társaságával. A megállapodások szerint minden egyetemi hallgató és főiskolai tanuló szemeszterenként *két forint ötvenhárom krajcárt* fizet s ennek fejében rokkantság esetén *tizenkétezer forintot* kap a biztositó társaságtól; ha pedig baleset éri tudományos kutatás, kisérletezés közben, a boncoló asztal mellett, vagy tanulmányuton s egyáltalán az egyetem, illetőleg a főiskolák falai között, akkor betegsége idejére naponkint *három forintot* fizet a társaság. A biztositás már erre az évre is szól. Érdekes volna tudni, vajjon nincs-e kikötve a szerződésben, hogy ha a diákok összeverekszenek — ami nagyon gyakori eset a bécsi egyetemen a csehek és németek között — akkor a társaság nem fizeti-e a biztositott összeget.

— **Sikkasztások.** A hamburgi rendőrség körözvényben tudatta a főkapitánysággal, hogy *Rapeport* József oroszországi születésü 43 éves szivargyáros fizetéseit beszüntette és 100.000 márka adósság hátrahagyásával megszökött. — A másik hir a sikkasztó *volkersdorfi* polgármesterről, dr. *Hödl* Alfréd ügyvédről szól. A korneuburgi törvényszék tudatta a főkapitánysággal hivatalosan Hödl szökését. A volt polgármester 3000 forint községi s mintegy 70.000 forintnyi magánpénzt lopott el. Megállapitották, hogy Bécsbe ment, ahol a Royal-szállóban lakott, ahonnét az államvasut indulóházához hajtatott.

— **Az utolsó ebéd.** Apját leütötte a hajókötél. Anyja mosóné volt, meghült a mindenféle gyalázatos mosókonyhákban és meghalt s szegény Átlag Ferkó ezek után a Gyermekbarát Egyesület kosztját ette minden télen. Tavaszszal, nyáron és ősszel nem, mert ezekben az évszakokban az egyesület nem ad enni a szegény gyermekeknek, amilyen Átlag Ferkó is a többek között. Például az idénre éppen ma, március tizenegyedikén fejezte be Átlag Ferkó az evést. Ez az a nap, amire a gyermekbarátok kimondták, hogy: eddig és ne tovább — mivelhogy a gyermekbarátoknak is az a bajuk, ami a szegény Ferkónak, hogy nincs pénzük arra, hogy amikor olyan szépen süt a nap, mint a hogy talán holnap sütni fog, akkor is ebédet adjanak a szegény gyermekeknek. Pedig én Istenem, a nap csalóka. Vagy süt vagy nem s ha süt is, foga van, olyan éles, hegyes foga, mint annak a sok szegény gyermeknek, akinek a mai nappal befejeztetett az ebédelés. De ha melegen is sugárzik le a világra, az legfönnebb a költőt táplálja nyári versezetek irányában, hanem a gyomrot nem és szegény Átlag Ferkóék éhesek, bár a tavasz, a nyár avagy az ősz példányszerünek mondható. Gyönyörü dolog az, amit a gyermekbarátok egyesülete csinál. Majdnem négyezer gyermeket lát el meleg ebéddel — télen, de hát mit csinál az a sok, jó leveshez, hushoz szokott kis éhes gyomor nyáron? A jó Isten csak az ég madarait táplálja, de a föld gyermekeit nem és szegénykék a világban kóválygva, éhesen várják, hogy majd valami nyári barátjuk is akad talán, ha a télinek egészen kifogyott apénze. Jó volna, ha akadna, mert az éhes gyomor nyáron éppen olyan keservesen korog mint télen.

— **Tiz éves találkozó.** Mindazok, kik a budapesti V. kerületi állami főreálban (Markó-utca) 1889. évben tettek érettségi vizsgálatot, felkéretnek, hogy a tiz éves találkozó céljából cimeiket *Fried* József mérnökkel (VI. Teréz-körut 66. szám) közöljék.

HUNGARIA-vasfürdő
Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **A szép asszony vége.** A szép asszonyok között sok a boldogtalan. A világ ugy nagyjában manapság nem arra van berendezve, hogy a szép asszonyokat kényeztesse s a szép asszonyok közül a szerencsétlenek szivesen neki mennének a halálnak, ha nem volna olyan rémületesen csunya az, ami *azután* következik. Meghalni könnyü, meghalni jó. Abszolut nyugalom jön utána — később, hanem addig is, amig az eljönne, iszonyatos elgondolni, hogy mi minden történik a halálba menekülttel azoknak a kezén, akik már elvesztették minden érzéküket a szép és a csunya testekkel szemben. A szépben nem gyönyörködnek, a ruttól nem undorodnak, elkezelik az egyiket éppen ugy, mint a másikat. Minden hideg tetem, ami a kezük közé kerül, hulla. Egyes számu tizenhetes, huszonnégyes a lajstrom szerint, de minden személyválogatás nélkül. A halottas kamrában a legteljesebb demokrácia lakik, amit ugy kell érteni, hogy fölnyalábolják, megmarkolászszák, tovább lökik a nagyságos urat éppen ugy, mint a szegény handlét, akit az éhség kergetett neki Dunának. És a szép nagyságos asszonyt is, a tiszta finom, fehér testet, amelyet az erre följogositott uri emberen kivül nem érintett meg még idegen kéz s ami arra való, hogy ringassák, becézzék... Nagyon sokaknak jut eszébe a folyam partján, vagy az élet akármicsoda utolsó mesgyéjén a halottas kamara durva demokráciája — s megállanak, mielőtt rálépnének az ösvényre, ami kifelé vezet innen... S micsoda szerencsétlen lehetett az a szép, elegáns szőke asszony, aki még a halottas munkában elkérgesedett, durva férfiukezektől se irtózott vissza, hanem agyonlőtte magát egy fürdőben, a Vas-utcában. Sőt arra a férfira gondolt az utolsó pillanatban, aki majd a törvény nevében rátöri a fürdőkabin ajtaját s elsőnek forgatja meg a vérben, hogy lássa, hogy nincs-e benne még valami élet. Az a rendőr járt az eszében, akit a fürdős asszony fölösleges nagy visitozással szólit be az utcáról s az utolsó levelét is ehhez adreszálta. Rövid ez a reszketö kézzel megirt két sor, de sok van benne mondva. Ez áll a papiroson, amit a kabin toalett-asztalkáján találunk:

— *Rendőr ur, legyen boldogabb az élete, mint amilyen az enyém volt.*

S az egész boldogtalan élet mindössze husz esztendeig tartott. Ennyi idős volt a szép, elegáns asszony, akinek Fiakerné Riszonyi Adél volt a neve. Ugy látszik, hogy része volt a boldogtalanságában valami másik szőke asszonynak is, mert egy más levélben azt irja, hogy keressék meg a szép szőkét, az majd tud mesélni arról, hogy ő miért halt meg. De hogy lehetne megtalálni annyi szép szőke között éppen azt az egyet.

— **Merénylet Kispesten.** Gyilkossági merénylet tartja izgatottságban a szomszédos Kispest lakót. *Moldován* Sándor ottani lakos ugyanis tegnapelőt megtámadta *Hamza* Elek fővárosi tisztviselőt, aki állandóan Kispesten lakik. A megtámadott védekezett, mire Moldován revolvert rántott és háromszor reálőtt Hamzára. Szerencsére egyik golyója nem talált. A merénylőt, aki bosszuból követte el tettét, a kispesti csendőrség elfogta és átadta a pestvidéki törvényszéknek.

— **Mülei József, a szegénylegény.** *Lóczy* Lajos ma fölolvasást tartott a Természettudományi Társulatban. A balatonvidéki népről beszélt s többek közt megemlékezett *Mülei* Józsefről, a modern haramiáról is. Mülei József évek hosszu során át részint barlangban, részint a bozótban lakott, és pezsgőt ivott, állandóan havannaszivart szivott. Éjjel rabolt, gyilkolt, nappal pedig Mummot ivott, meg Rocderert. Nappal karabélylyal járt, és nem kurta pipa volt a szájában, hanem Upman Flór, és nem bagót rágott, hanem Henry Clayt. Aztán elfogták Mülei Jóskát, és most a budapesti törvényszék *megfigyelő osztályán* sinlődik. Alapjában véve igazuk is van azoknak az uraknak, akik odajuttatták, mert vagy ur az ember, vagy gazember. Akiben Mummgőz és Upman-füst mellett igy keveredik az ur meg a gazember, az igazán a megfigyelő osztályra való. Ellenben valami romantikus regényhez szép alak volna Mülei Jóska, a modern haramia, gyürüs szivarral a szájában...

— **Orosz miniszter a diákzavargásokról.** *Pétervárott* a rendőrség brutálisan járt el az egyetemi ifjusággal szemben, amely erre elhatározta, hogy amig elégtételt nem kap, nem jár az előadásokra. *Kuropatkin* hadügyminiszter a katonai orvosi akadémi tanulói előtt ez alkalomból március 9-én beszédet mondott, mely azért érdekes, mert hasonló rendőri erőszakosság esetén *magyar* miniszter még nem beszélt, mint ez a muszka.

— Elismerem, mondotta az orosz hadügyminiszter, hogy a tanulók érzülete olyan volt, hogy önöknek csatlakozniok kellett egyetemi bajtársaiknak a rendőrség eljárása ellen való tiltakozásához. Azt hiszem, az önök helyében én is igy tettem volna. Csaknem összes professzoraik az önök pártját fogják. A miniszteroknak és a professzoroknak is egyébiránt az a nézetük, hogy a rendőrséggel való összetüzés okozói a tanulók voltak. A felsőség tévedhet bár, de erőszakra feltétlenül erőszakkal felel. A hatóságot lehet ugyan hibáira figyelmeztetni, de semmiesetre sem gunyolni és megtámadni. Ami önöket, a katonai orvosi akadémia tanulóit illeti, önök uniformist viselnek és bár tulajdonképpen sem nem katonatisztek, sem nem katonák, mégis a nagy katonai testületbe tartoznak; igy hát önöket meg kell büntetni, mert testületileg ellentállottak, de remélem, hogy a büntetés enyhe lesz. Visszatérve ez esetre, szemtanuk azt állitják, hogy a diákok a rendőrséget elsőül hógolyóval bombázták. Kérdem, mivel feleljen a rendőrség? Képzeljék el: a rendőrök uniformisba öltöztetett parasztok, akiket lóra ültetnek. A vezérlő tisztjük még hozzá elvesztette a fejét, látják, nem is védelmezem. Más az ő helyében valószinüleg másképpen cselekedett volna, de, sajnos, nem sok az olyan ember, aki a válságos pillanatban helyesen gondolkozik. Nézetem szerint a tanulók éppen oly hibásak, mint a rendőrség. Az ügyben négy mozgató erő müködött: a diákság, a rendőrség, a professzorok, kik csillapitás helyett lázitó beszédeket mondottak és azok a politikai izgatók, akik mindig a háttérben bujkálnak. A cártól kiküldött vizsgálóbizottság elnöke (Vannovszki) egyik miniszteriumnak sincs alárendelve, tehát pártatlanul itélhet ebben az ügyben. Végezetül ismétlem: értem, hogy önök nem cselekedhettek másképpen, mint társaik; különben gyáváknak tartották volna önöket. De nem szabad feledniök, hogy kezünkben oly nagy hatalom van, hogy önök közt és miközöttünk valamelyes leszámolásról szó sem lehet. Fogadják hát meg tanácsomat és járjanak el ismét az előadásokra.

— **Gyilkos éjjeli őr.** A főváros határában levő *solymári* festékgyár egyik éjjeli őrét Mellisch Mátyást *Grüsser* müvezető tegnap szigoruan megdorgálta. Az éjjeli őr durván visszautasitotta a megérdemelt dorgálást, mire a jelenvolt *Terletter* Tivadar, a gyár egyik főtisztviselője az éjjeli őrt pofonütötte. Mellisch tegnap délután bejött a fővárosba és revolvert vásárolt. Visszatérve a solymári gyárba, dühtől tajtékozva rohant az irodába s az ott benlévő Terletterre sütötte revolverét, akit a golyó jobb mellén talált. A durranásra előtódult gyári munkások lefogták a dühöngő embert és megkötözve bevitték a solymári községházára, ahonnan átkisérték a pestvidéki törvényszékhez. Terletter sebe nem életveszélyes, a golyót már kivették a sebből.

— **A borhamisitás.** Az e hó 10-én megjelent lapokban azt irták, hogy Pestmegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén *Tahy* István biai főszolgabiró jelentésében azt mondotta volna, hogy a járásába tartozó Budafok községben, mint a borkereskedés főgócpontjában a borkereskedők müködését figyelemmel kiséri és arra a meggyőződésre jutott, hogy alig van olyan borkereskedő, aki a mesterséges borok tilalmazásáról szóló törvény minden intézkedését megtartotta volna, vagyis csaknem minden kereskedő hamisitja a bort. E közléssel szemben a *Magyar kereskedelmi csarnok* illetékes helyen kapott felvilágositás után fel van jogositva annak a kijelentésére, hogy a fenti közlemény a valóságnak meg nem felel. A főszolgabiró ilyen nyilatkozatot nem tett és Pestmegye közigazgatási bizottságának ülésén arról, hogy a borkereskedők Promontoron vagy egyebütt borhamisitással foglalkoznának, szó sem volt. Csupán annyi az igaz, hogy a biai főszolgabiró jelentésében a bortörvény és arra vonatkozó rendeletek módositására vonatkozólag tett szakszerü javaslatokat.

— **Uj magyar találmány.** Igen egyszerü és praktikus sarkantyut talált fel *Pistel* Marián honvéd főhadnagy, mely hivatva lesz a tisztiszolgák kellemetlen perceit jóval csökkenteni. Arról van szó, hogy sarkantyut felszegezni, szijakkal felcsatolni, vagy cipősarkat gépezet elhelyezésére külön átalakitani, többet nem kell. Van már egy minden gépezetet és átalakitást mellőző sarkantyu, amelyet lábbelijére bárki saját maga a legegyszerübb módon, egy nyomással felerősithet és épp oly könnyen le is vehet. A beszerzési ár a szeges sarkantyuét alig fogja felülmulni. Ez a sarkantyu nem veszhet el a sarokról, három ponton szilárdan van megerősitve. A szabadalom iránt, ugy belföldön, mint külföldön már lépéseket tett a föltaláló. Gyártását valamely katonaszereket árusitó cégnek adják át.

— **A főrendiház gazdasági bizottsága** tárgyalván a szőnyegen levő gyorsiró-főnöki előterjesztést, tekintettel arra a körülményre, hogy a képviselőház, — amely a gyorsirodai költségek kétharmadát viseli, — már nyolc Yost rendszerü irógépet beszerzett s azok a gyakorlatban teljesen beváltak, a bizottság a gyorsirodai költségek egyharmad részének megfelelő négy rendbeli Yost-irógép beszerzését ajánlja.

— **Hársfaméz-cukorkákat** használjunk köhögés és rekedtség ellen! E kellemes izü cukorkák kaphatók *Kriegner* K. gyógyszerésznél (Budapest, Almássy-tér), és a gyógyszertárakban, dobozonkint 25 krért.

(x) **Ötszáz diák** vonult föl tegnap együttesen a *Magyar körképtársaság* városligeti palotájába, hogy megtekintse a *Hódoló diszfelvonulás* körképét és az ezzel kapcsolatosan mutatott óriási vetitéseket Faure temetéséről, Andrée elindulásáról léghajón az északi sark felé és különösen a szines fényképezésről s abban az optikai tudomány legujabb vivmányáról. A társaság ugyanis értesitette a fővárosi iskolákat, hogy a tanuló ifjuság részére hajlandó külön előadásokat rendezni, ha ezirant kellő mértékü érdeklődés mutatkozik. Természetes, hogy a tanári kar teljes mértékben méltányolta a társaság ajánlatát és azóta a diákság ezrével jelentkezik. A jelentkezők első részét képezte az emlitett 500 főből álló csoport, mely ma igaz gyönyörüséggel és a legnagyobb lelkesedéssel fogadta a látványosságokat, melyek végeztével ugy tanárait, mint az előadót élénken megéljenezte. A körkép látogatói még a jövő héten díjmentesen tekinthetik meg ugy Faure temetéséről, mint Andrée elindulásáról fölvett képeket, valamint a szines fényképezést.

(x) **Ingyen nézheti meg** a Bem-Petőfi körképet holnap vasárnap, március 15-ikén és Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából rendezendő gyászünnep napján, március 19-én mindenki, akinek megvan a Bem-Petőfi körkép márciusi emlékérme. A körképet ma Nagy-Szeben bevételének 50-ik évfordulóján testületileg megnézték mind az öreg honvédek, feltüzve csatákban nyert érdemrendjeikhez a körkép emlékérmet, melyen Bem- és Petőfi képmása látható. Nagy-Szeben bevételének (ezt ábrázolja a hatalmas festmény) félszázados jubileuma, évforduló ünnepe a Bem-Petőfi körképnek is. Ma egy esztendeje nyilott meg a körkép és ez egy év alatt országos hirüvé lett müvészi becse révén s ma épp oly érdeklődéssel keresi föl a közönség, mint egy évvel azelőtt, mikor az ujság ingerével birt.

(x) **A csuz és köszvényes bajok** egyedüli biztos gyógyszere a Johnson-kenőcs; üvegje egy forint *Zoltán* Béla udvari szállító gyógyszertárában (Budapest, V., Széchenyi-tér, Nagykorona-utca sarkán), aki a kenőcs ismertető leirását ingyen küldi meg.

(x) **Brázay sósborszesze** a leghatásosabb háziszer *csúz, rheuma, fej- és szemfájás*, valamint *meghülések* ellen. Nagy üveggel 1 forint, kis üveggel 50 krajcár.

(x) **Katonazene a Hirmondóban.** Nagy tetszéssel találkozott a publikum soraiban a *Telefon Hirmondó* igazgatóságának az az intézkedése, hogy nemcsak este, de a délutáni órákban is zenei szórakozást akarva szerezni a hallgatóknak, a napirend néhány jelentéktelen pontját törölte s e helyett katonazenét közvetit. Az igazgatóság látva a nagy közönség tetszését, elhatározta, hogy a délutáni katonazene hangversenyeket a nyári hónapok alatt sem fogja beszüntetni, hanem az ugynevezett holtszezonban is *minden délután* (tehát vasárnapon is) közvetit katonazenét. Ezenkivül azonban este is naponta lesz katonazene, ami a nyári időszakban mindenesetre kárpótlás lesz a zárva levő Operaház és a szünetelő hangversenyekért.

Thán Mór meghalt.

Budapest, március 11.

Triesztben halottja fekszik a magyar művészetnek: festőink egyik legnevesebbje, *Thán* Mór csöndesen elhunyt hetvenegy éves korában. Egykoron, jó ideje már, karaktert adott a mi festészetünknek, méltóságos, páthoszszal teljes, halovány és szigoru történelmi képekkel, amelyeken uj életre kelt *Rahl* bécsi müvészete. A hüvös történelmi drámák voltak a légköre, müvészete, ebben gyökerezett s ebben tartotta ő meg erős akarattal. Nem tágitott ettől a tradiciós müvészettől, ezt ösmerte igaznak. Kemény tusákat kellett miatta vivnia a fiatalokkal, akik merészen berontottak a természetbe és hadat izentek a kék hegyek, zöld mezők, piros virágok mellől az elvont gondolatokból táplálkozó müvészetnek. *Thán* ezt védte, bátran, kitartással, élete legvégéig. A tusa, bár nem folyt oly heves formában, mint a mai müvészeti polémiák, mégis temérdek keserüséget termett a „nagy stil" gladiátora számára. Itt hagyta hazáját s a külföldre menekült, hogy féltett ideálját ott két kézzel megoltalmazza a hazai nyilaktól. Haragudott, nagyon haragudott a fiatal reformátorokra, szent harag volt az, mert nem füződött hozzá érdek. Évekig bujta a régi istenek hazáját, Itáliát és azt csak akkor hagyta el s csak akkor tért vissza Magyarországba, amikor *Ligeti* halála után *Csáky* miniszter a muzeumi képtár igazgató-őrévé nevezte ki. Ez 1890-ben történt, azóta — a legutóbbi időt kivéve — itthon élt. De a nagy ürt, amely az ő müvészi krédóját az ifjabb nemzedékétől elválasztotta, semmivel sem lehetett áthidalni. *Thán*, mint a haragvó Akhillesz, magába vonult és megszakitott minden összeköttetést az élő, fejlődő, forrongó müvészettel.

*

Thán Mór Ó-Becsén született 1828. junius 19-én. Kalocsán diákoskodott, s mint tizenkilenc éves ifju, a jogra a fővárosba került. Rajzai, vázlatai, amelyeket dilettáns passzióval csinált, *Barabás* Miklós figyelmét fölkeltették, s az ifju *Thán* nemsokára a nagy magyar rajzoló vezetésével müvészi pályára lépett. Már külföldre készült, a mikor a szabadságharc őt is táborba szólitotta. Világosig kisérte Görgeit, és sok száz vázlatot csinált a táborozás epizódjairól. A táborban folyton alföldi láz kinozta, s ez mentette meg utóbb attól, hogy a császári seregbe sorozzák.

Az ötvenes évek elején Bécsbe ment s bemutatta munkáit *Rahl* Károlynak, a bécsi müvészek atyamesterének s a mester nagy jövőt jósolt neki a történeti festés terén. Egy év mulva *Rahl* helyettese lett, majd Párisba és Olaszországba utazott, később pedig bejárta Németországot, Franciaországot és Hollandiát s elment Londonba is. A hatvanas évek elején végleg haza települt s itthon a Müegyesület, a

Képcsarnok Egyesület, a Képzőművészeti Tanács és Társulat munkás tagja lett. A hetvenes évek végén ismét olasz földre ment s 1890-ig fölváltva Velencében és Firenzében lakott. Ebben az évben meghalt *Ligeti* Antal, a muzeumi képtár igazgató-őre s gróf *Csáky* Albin kultuszminiszter *Thán* Mórt hivta haza ez állás elfoglalására.

Már több mint egy éve, hogy állandóan Trieszt-ben tartózkodott leányánál, ahol gyöngéd ápolásban részesült. Négy napja meghült, erős influenzába esett, ami a megtört szervezetü agg művészt a halálba vitte.

*

Thán Mór egyike volt azoknak a lelkes hazafiaknak, akik az ötvenes és hatvanas évek dermesztő idején a művészet szavával iparkodtak uj életre kelteni a tetszhalott nemzetet. Abban a korban a költőknek leghatalmasabb lelkesitő eszközei a magyar történelem nagy epizódjai voltak, ezeket élesztették fel s a bennük rejlő tanulságot állitották követendő példa gyanánt. Azok a művészek, akik akkor Budapest társaságába vegyültek, a poéták eszméjét váltották életre vásznaikon. *Székely*, *Madarász*, *Lotz* és *Thán* versengve komponálták a nagy történeti képeket. *Thán* kezdte meg a sort a *Nyáry Lőrinccel*. Sürü egymásután támadt aztán a *Mohácsi csata*, *Martinuzzi György*, *Zápoly János halála*, *az ónodi országgyülés*, *Kun László*. Litográfiák révén mindezek a képek gyorsan széjjel terjedtek az országban s vitték magukkal azt a lelkes, hazafias hangulatot, amely az irók és művészek kis körében kelt szárnyra.

Thán később nagyszabásu freskóműveket is festett. 1867-ben *Lotz* és *Székely*lyel együtt a Vigadót, később *Lotz*cal a Nemzeti Muzeumot ékesitette fel 22 öles frizzel, amely a magyar művelődés főbb mozzanatait ábrázolja. Tőle valók a ferencvárosi templom freskói és a központi vasuti pályaudvar nagy képe, az Opera freskóinak egy része is.

Itthon nagyrabecsülték művészetét, de a külföldön is szép elismerésben részesült. 1867-ben a párisi szalónban *Fata Morgána*jával keltett feltünést. A 80-as években azonban élessé vált a közte s a fiatal művészgeneráció közt támadt antagonizmus. 1885-ben *Thán*nak meg kellett érnie azt, hogy a kiállitásról visszautasitották egyik történeti festményét. Ez nagyon elkeseritette, itt hagyta Budapestet s Olaszországban telepedett le, ahol barátja, gróf *De Gubernatis* révén előkelő körökbe jutott, akik sok képet rendeltek meg nála.

Arcképei közül ismertebbek azok, amelyeket a királyról, Deák Ferencről és Lisztről festett. Ifjabb korában a magyar népélettel is megpróbálkozott s még bécsi tanulmányideje alatt feltünést keltett egy csárdajelenettel s egy pusztai tájképpel.

A Nemzeti Muzeum igen becses és jellemzetes Thán-gyüjteményt őriz. Ott vannak: *Nyári és Pekri elfogalása Szolnokon*, (Ifjukori munka.) *Medor és Angelika*, *Jelenet az ember tragédiájából*, *Szent Cecilia*, *Kun László és Habsburgi Rudolf*, *Hektor halála*, *Ujoncok elutazása*.

Részben hajlott kora, részben a modern művészet iránt érzett ellenszenve az oka annak, hogy utóbbi időben nem lépett egyetlen egy művel sem a nyilvánosság elé. Betegeskedni kezdett s hogy könnyebben ápolhassa magát, Trieszt-be költözött leányához. Ott érte utól a halál ma reggel.

Bátyja, *Thán* Károly főrendiházi tag, a halál hirére ma Trieszt-be utazott.

A szerelem bolondja.

Budapest, március 11.

— Neve?
— *Kafka* János.
— Kora?
— 26 éves vagyok.
— Állása?
— Fegyvergyári tisztviselő; irnok.
— Büne?
— Megöltem a feleségem!
— Mentsége?
— Nagyon szerettem azt az asszonyt!

*

Körülbelül ezt a vallomást vezették be a jegyzőkönyvbe, amelyet dr. *Perényi* vizsgálóbiró a legujabb gyilkosság tettesével fölvett.

Szerény tisztviselői jövedelme arra kényszeritette Kafka Jánost, hogy ne csak fiatal feleségével, hanem idegenekkel is megoszsza az otthonát. A Rákos-utca 15-ik számu házban, Kafka Jánoséknál két jogász is lakott albérletben és a fiatalemberek puszta jelenléte elég ok volt arra, hogy Kafkában a féltékenység fölébredjen, időnként tomboljon és végül oly deliriumban törjön ki, amely gyilkolással végződött.

A féltékeny férj ma este egynegyed nyolckor toppant be a lakásába, alighogy belépett, rávetette magát feleségére és egy konyhakéssel nyakszirten szurta az asszonyt. A sikoltásra kirohant a két jogász és nagynehezen kicsavarták a kést a dühöngő kezéből. Alig hogy lefegyverezték a gyilkost, a vértócsában heverő szerencsétlen asszony utolsót hörgött és meghalt.

A gyilkos férj vallatása alkalmával a legbizarrabb jelenetek játszódtak le. A delikvens egyszer hanyat vágódott, azután ugrándozott, majd zokogott, majd meg ismét kacagott és végigjátszotta az őrjöngésnek egész skáláját. Egyelőre nem tekintik kizártnak, hogy a gyilkos őrültséget szimulál.

A kérdést az orvosi megfigyelés fogja eldönteni. De tekintetbe véve azt, hogy — legalább a vizsgálat eddigi eredménye szerint — semmi reális érdeket nem szolgálhatott az elkövetett büntény és hogy a büncselekvés váratlanul és rögtönösen, ugyszólván átmenet nélkül következett be, határozottan valószinünek tartjuk, hogy a szerelem bolondjának szorozata szaporodott egygyel. Az a romboló szerelem, mely féltékeny dühében nem ismer határokat, ezuttal két áldozatot követelt, a temető számára egyet és a tébolyda számára is egyet. A kihallgatás egyelőre szünetel és az orvosi megfigyelés kezdetét vette.

Biztositva!

— Jelenetek. —

(A bécsi egyetem hallgatóit *baleset ellen* biztositja.)

I.

A diák (oda áll egy rendőr elé): Rendőr bácsi!
A rendőr: Mi az?
A diák: Mondanék valamit!
A rendőr: No, hamar!
A diák: Ott van egy fa. Akaszsza föl magát.
A rendőr: Mi ... mi az? (*ütni akar*).
A diák: Ide ugyan üthet, ón be vagyok biztositva baleset ellen. Éljen a szocializmus! Minden rendőr szamár! Minden szamár rendőr! Minden szamár gazember! (*Az orra alatt piszkál*): Rendőr bácsi nagy szamár, mégis iskolába jár! ...

II.

A diák (a sziklaszakadékok közt): Most kánkánt táncolok!
A vezető: Az istenért, tanuló ur ...
A diák: Nekem ugyan beszélhet! (*Félre*): Ugy látszik, nem tudja, hogy be vagyok biztositva! (*Fenn.*) Most a halálugrás, hopp!
A vezető: Jaj ...
A diák: Most egy kis valcertánc ...
A vezető: Nagy ég ...
A diák: Most egy kis polkatánc ...
A vezető: Isten! ..
A diák: Utána egy kis indián fegyvertánc ... Ne ijedezzék, barátom, hisz be vagyunk biztositva!
A vezető: Hja ugy?! Miért nem szólt! (*Ő is táncolni kezd.*)

—o.—

SZINHÁZ. MŰVÉSZET.

** **Perosi oratoriuma jótékony célra.** *Perosi* világhirü oratoriumának: *Lázár föltámasztásának* két előadását, amelyet csütörtökre és péntekre tüztek ki az *Operaház*ban, a nyomorék gyermekek fölsegélyezésére alakult egyesület javára rendezik. Ennek az egyesületnek a fővédnöke *Mária Jozefa* főhercegasszony, akinek a kivánságára az alapszabályokat ugy alkották meg, hogy az egyesületbe *kizárólag* magyar honpolgárok gyermekeit szabad fölvenni. Az egyesület azonban eddigelé még távolról sincsen abban a helyzetben, hogy nemes föladatának teljes mértékben megfelelhessen, mert néhány 5000 forintos alapitványon kivül, csak annyi vagyona van, hogy megváltható-tott *Sopron*ban egy magas fekvésü helyen házat kerttel és megfelelő melléképületekkel, de az épület berendezésére, fölszerelésére és fönntartására még nagyobb tőkét kell gyüjtenie, — egyelőre a már fölvett gyermekeket a győr-nádorvárosi árvaházban helyezik el. Az egyesület fölvirágoztatására hozzájárul mindenki, aki *Perosi* oratóriumának előadását megnézi az *Operaház*ban. *Mária Jozefa* főhercegasszony, aki nemes szivének egész hevével munkálkodik az egyesület érdekében, kezdeményezte *Perosi* oratoriumának előadását is.

*

Az *Operaház*ban csütörtökön és pénteken *Perosi*: *Lázár feltámadása* cimü oratóriumát adják elő. Ez előadásban, mint vendégek részt vesznek *Tuser* (soprán), *Vaccari* (tenor), *Carobbi* (bariton), továbbá *Diósyné* és *Ney* Dávid a főbb szólamokban, azonkivül *Ábrányiné*, *Berts* M., *Kaczér* M., *Pewny* Irén, *Payer* M., *Rotter* G., *Semsey* M., *Valent* V., *Váradi* M. Sz., *Bárdossy* I., *Kann* M., de *Ponty* B., *Wlassák* V., — *Arányi*, *Beck*, *Dalnoki*, *Kertész*, *Kiss*, *Korai*, *Mihályi*, *Ney* B., *Szendrői*, *Takáts*, *Várady*, *Kárpáth* és *Stósz*. Az *Operaház* művészei és művésznői a jótékony cél iránti tekintetből dijtalanul müködnek közre az előadásban. Az előadásban *Erkely* Sándor vezénylete alatt részt vesz a magyar királyi Operaház egész zenekara és énekkara is.

** **Az Országos Szinész-Egyesület uj elnöke.** Az *Országos Szinész-Egyesület* ma délutáni első alakuló ülésén *Pázmándy* Dénes helyébe uj elnököt választott *Rátkay* László személyében, aki eddig alelnöke volt az egyesületnek és régi, lelkes tagja a központi tanácsnak. A központi tanács alakuló üléséről következő a tudósitásunk:

Az *Országos Szinész-Egyesület* tanácsa ma délután tartotta alakuló gyülését. Mint legidősebb tanácsos *Feld* Zsigmond foglalta el a korelnöki széket. Az elnöki és a két alelnöki állást titkos szavazás utján töltötték be. Az elnöki állásra beadott tizenkét szavazat közül kapott *Rátkay* László hat szavazatot, *Pázmándy* Dénes ötöt. Egy szavazólap üres volt. A két alelnöki tisztre *Hegedüs* Béla országos képviselőt és *Ditrói* Mórt választották meg. Ezután az egyes bizottságokat választották meg a következő eredménynyel:

a) *Számvizsgáló bizottság*: *Balassa* Jenő, *Szilágyi* Vilmos, *Tapolczay* Dezső.

b) *Fegyelmi bizottság*: Dr. *Komor* Gyula, *Jakab* Ödön, dr. *Keszler* Zsigmond, *Rónaszéky* Gusztáv, *Janovics* Jenő, *Somogyi* Károly.

c) *Nyugdij-bizottság*: *Ditrói* Mór, *Feld* Zsigmond, *Szakács* Andor, *Tiszay* Dezső, *Mészáros* Lajos.

Felvételi bizottság: *Feleky* Miklós, *Jakab* Ödön, *Komjáthy* János, *Krecsányi* Ignác, *Márkus* József, *Molnár* László, *Tiszay* Dezső, *Leszkay* András, *Rónaszéky* Gusztáv, *Pázmándy* Dénes.

Pázmándy Dénes volt elnöknek a tanács, *Márkus* József inditványára, jegyzőkönyi köszönetet szavazott; egyuttal háromtagu bizottságot küldött ki, amely *Rátkay* Lászlóval tudassa elnökké történt megválasztatását.

** **Hirek a Vigszinházból.** *Tanqueray második felesége* helyett holnap, vasárnap délután *Lánczy* Ilka gyöngélkedése miatt a *Mozgó fényképek* cimü bohózat kerül szinre. — A keddi előadáson a *Hajnali vendég*, amely eddig *Dr. Pepi* után került előadásra, *Carré* bohózata megelőzőleg kerül szinre. — *Ábrányi* Emilnek a *Vigszinház* számára március 15-ére irott hatásos költeményét *Gál* Gyula fogja szavalni. A költemény után a *Hálókocsik ellenőre* kerül szinre. — A *Vigszinház* legközelebbi ujdonsága *Valabrégue* és *Hennequin*nek *Helyet a nőknek!* (Place aux femmes!) cimü legujabb bohózata lesz. — A *Vigszinház* e hónap 22-én éri meg ezredik előadását, amelyet *Pekár* Gyulának *Dodó főhadnagy* cimü eredeti vigjátékával kivánt a szinház megünnepelni. *Pekár* vigjátéka azonban technikai akadályok miatt későbbre marad és a *Helyet a nőknek!* után fog bemutatóra kerülni.

** **Kamarahangverseny.** A budapesti kamarazeneegyesület március 20-án tartja utolsó estéjét, amelyen közreműködnek: a *Hubay-Popper* négyes, *Róth* Ernesztin és *Szendy* Árpád zongoraművészek, *Gianicelli* Károly, *Beck* Péter, *Hikisch* Henrik és *Wischendorf* Henrik operai tagok. Előadásra kerül *Schumann* ötöse, *Végh* János hegedü-szonátája és Schubert nyolcasa vonós és fuvó hangszerekre. Jegykiadás a Harmóniában.

** **Lánczy Ilka Pécsett.** *Lánczy* Ilka, a *Vigszinház* jeles drámai hősnője legközelebb a pécsi *Nemzeti Szinház*ban fog vendégképpen fellépni. A jeles művésznő *Tanquerai második feleségé*ben fog bemutatkozni a bécsi közönségnek, amely szerepében eddigi legnagyobb sikerét érte el a *Vigszinház*ban.

** **Miss Mary Halton az An der Wien-nél.** Az *An der Wien*-szinház igazgatósága két havi vendégszereplésre szerződtette Miss Mary *Haltont*. Az angol szubrett április és május havában fog a bécsi szinházban játszani.

** **Richter János visszavonulása.** *Richter* János, mint egy *bécsi* ujság irja, kijelentette, hogy véglegesen bucsut mond a szinházi karmesteri pályának. Ezután kizárólag a kamarazene-hangversenyek dirigálására adja magát.

Kérjen 1899-es árjegyzéket a világhirü CHAMPION és „THE ROYAL PROGRESS" kerékpárokról.
Kizárólagos főraktár: **Láng Jakab és Fia kerékpárnagyraktárában, Budapesten, VIII., József-körut 41. sz.** Fióküzlet: **Kőbánya, Jászberényi-ut 10. sz.**
Olcsó árak! Előnyös fizetési feltételek! Nagy kerékpáriskola és szakértői javitómühely. Használt kerékpárok a legmagasabb árban becseréltetnek.

** **Hirek a Népszinházból.** *Jones* Sidney angol operettje, *A görög rabszolga*, eddig folyton egészen zsufolt házak előtt került szinre s a jövő heti műsort is legnagyobb részt ez az óriási sikert ért operett tölti be. — A *Népszinház* személyzete most teljes erővel készül legközelebbi ujdonságára, *Márkus* Józsefnek és *Fejér* Jenőnek *Betyárvilág* cimü, háromfelvonásos eredeti operettjére. Az operettből legközelebb már a szinpadi próbákat is megkezdik. — Március tizenötödikén *Verő* Györgynek *1848. Hadak utja* cimü látványosságát adják. Az előadás érdekességét növelni fogja, hogy *Blaha* Lujza mellett *Anikó* szerepét ezuttal először fogja játszani *Blaha* Sárika.

** **„Ne felejtsenek el egészen!“** *Pálmay* Ilka bucsuestéje, amelyről már előzetesen adtunk hirt, tegnap este folyt le a bécsi *An der Wien*-szinházban. Ezen a bucsuestén, amelyen a diva valószinüleg végleg bucsut mondott a bécsi szinpadnak, a közönség minden kitüntető rokonszenvével elhalmozta a divát. A bucsu az összes bécsi ujságok szerint olyan zajos volt, amilyen zajos estét már évek óta nem láttak a bécsi szinpadok. A diva az *Ő excellenciája* cimü operettben lépett fel utóljára s felvonások végével szekérszámra való virágokkal halmozták el. Mikor az előadásnak vége volt, a közönség nem mozdult a helyéből, ugy hogy a diva számtalan megjelenése után kénytelen volt meg is szólalni a lámpák előtt:

— Ezer, ezer köszönet jóságukért, — mondta a diva nagy meghatottsággal. — Csak arra az egyre kérem önöket, ne felejtsenek el egészen!

A szinház minden részéből kendőcskékkel és kalapokkal integettek a diva felé és száz meg száz ajakról hangzott feléje a kiáltás:

— Soha! Soha! A viszontlátásra!

A bécsi ujságok egyhangulag pótolhatatlan veszteségnek mondják a diva visszavonulását a bécsi operett-szinpadtól s annak a határozott kivánságuknak adnak kifejezést, hogy visszatérjen arra.

*

Pálmay Ilka, mint bennünket *Bécs*ből értesitenek, pár heti pihenést szánt magának s ezt az időt férjével együtt fogja tölteni *Raguzá*ban. A diva május havában a berlini *Winter-Garten*ben lép fel, ahol tizennégy estéért tizenötezer márkát kap. Ezt a vendégszereplését a diva esetleg meg is hosszabbitja.

** **Premier Kolozsvárott.** Zajos estéje volt tegnapelőtt a kolozsvári Nemzeti Szinháznak. Egy fiatal iró darabja került szinre és a kolozsvári publikum osztatlan tetszéssel és sürü tapsokkal fogadta. Az uj darab cime a *Rózsatövis*, szerzője *Karácsonyi* Aladár, egy uj tehetség. Főérdeme a darabnak a drámai erő, alakjait természetesen beszélteti, stilje poétikus. A szereplők közül *Turchányi* Olga, *Hatala* Györgyike és Tompa Kálmán vált ki. A szerzőnek babérkoszorut nyujtottak fel a kolozsvári egyetem hallgatói.

** **Hirek a Magyar Szinházból.** Miss *Halton* a *Magyar Szinház* amerikai vendégszubrettje a héten kezdi meg második vendégszereplési ciklusát s március tizenhatodikától huszonegyedikéig öt estén lép föl *A gésák* Mimózájában. Ezekre az előadásokra a jegyek már holnaptól kezdve válthatók. — Az *Aranylakodalom* március tizenötödiki századik, jubiláris előadásában *L. Komáromy* Mariskán kivül, *Sziklai*, *Molnár* és *Rátonyi* is fellépnek. A szinház részvénytársasága a jubiláris előadás ötletéből ünnepelni készül a darab szerzőit, akiknek tiszteletére az előadás után lakomát is rendez. — A március tizenötödiki délutáni ingyen-előadásra nézve a szinház igazgatósága értesiti a közönséget, hogy erre az előadásra a szinháznál jegyeket nem adnak ki. Az összes jegyeket a budapesti középiskolák igazgatóságainak küldték szét. — A *Magyar Szinház* legközelebbi ujdonságából, *Márkus* Józsefnek *Liliputi hercegnő* cimü énekes szinmüvéből a szinpadi próbák most már naprólnapra folynak. A szinház a legnagyobb gonddal készül erre az eredeti ujdonságra, amely egyik érdekessége lesz az ez idei hazai szinpadi termékeknek.

** **Radetzky Józsa dalai.** *Radetzky* Józsától, az Opera tagjától, három eredeti magyar dal jelent meg, szerzőnő saját kiadásában. Mind a három dalocska — lassu rithmusban komponálva — dallamos és egyszerü. Az első: *Láttalak már számtalanszor könyezni*, mélabus és szelid hangulatával kelt figyelmet, a második: *Eltörtem a furulyámat* igazi népies zamatosságával, a harmadik: *Korcsmárosné, van-e még bor*, erőteljesebb hangokkal hatja meg a hallgatót. A füzetke a „Magyar dal királynőjének“, *Blaha* Lujzának van ajánlva. Ára 75 krajcár.

** **A szépmüvészeti muzeum** épitési terveire kitüzött pályabirőság ma délben döntött az épitési terveket illetőleg. *Az első 6000 koronás dijat Petz Samu müépitész nyerte*, a második 4000 koronás dijat *Herczog és Schikedanz* cég, a harmadik 2000 koronás dijat az *Artibus* jeligével ellátott pályamunka kapta, melynek készitője Árkai Aladár müépitész. A pályaterveket az Akadémia nagytermében hétfőtől kezdve egy hétig, délelőtt 9—1-ig a nagy közönség is megszemlélheti.

** **Müvész-est Ó-Budán.** A III-ik kerületi polgári kör magas szinvonalon álló, fényes hangversenyt rendezett ma este a Korona-vendéglő nagytermében, amely zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. Az Operából *Ábrányiné*, *F. Pewny* Irén és *Arányi* Dezső, a Vigszinházból *Nánássy* Géza, továbbá *Ábrányi* Emil és *Polonyi* Elemér, a kitünő zongoravirtuóz, müködött közre. A programm első száma *Ábrányi* Emilé volt, aki egyik ujabb költeményét szavalta zajos hatással. *Arányi* Dezső brilliánsan énekelte a *Hunyadi László* nagy áriáját és ráadásul néhány magyar dalt. *F. Pewny* Irén a nehéz Lagrange-ária müvésziesen virtuóz előadásával ragadta el a közönséget. *Polonyi* Elemér perfekt teknikával játszotta Liszt Ferencnek egyik rapszodiáját és ráadásul Chopinnek egyik poétikus nocturnejét. *Ábrányiné*-Wein Margit egyéniségének egész bájával énekelte a Schumann-féle *Hidalgót* és a szünni nem akaró tapsokra egész sor népdalt adott ráadásul, viharos tetszést keltve előadásának befejezett müvészetével. Pompásan mulatott a közönség *Nánássy* Géza elmés számain, aki végül parodisztikus költeményeket, tréfás népdalokat és kuplékat adott elő, fáradhatatlan készséggel és a komikum pazar gazdagságával. — Hangverseny után lakomához ült a társaság, majd megkezdődött a bál, amelyen a III-ik kerület legszebb asszonyai és leányai vettek rész. Báli tudósitónk a hölgyek sorából a következő neveket jegyezte föl:

Dr. *Stern* Józsefné, dr. *Kepes* Lászlóné, Kepes Albertné, Müller Józsefné, Schaffer Istvánné, Seidl Józsefné, Terrebák Frigyesné, Oroszlán Sándorné, Hollós Józsefné, Finály Zsigmondné, Elias Samuné, Blau Sándorné, Gartenfeld Mórné, Löwy Adolfné, Grösztenberger Isvánné, Deutsch Mórné, Lincenpolcz Ferencné, Koller Jánosné, Eggenberger Rezsőné, Krén Józsefné, Kende Gyuláné, ifj. Lenz Ferencné, Krén Istvánné, Popp Jánosné, Frey Istvánné, Henesbacher Rezsőné, Guth Ferencné, ifj. Krén Istvánné, Löwy Adolfné, Kindel Károlyné, Lindmayer Györgyné, Haszmann Józsefné, Szolnoky Lászlóné, Donfrain Jánosné, Bett Miklósné, Schödl Károlyné, Rettig Gyuláné, Reinprecht Sándorné, Linczenpolcz Mátyasné, Schödl Istvánné, dr. Sziklay Jánosné, ifj. Holtzpach Nándorné, Lanturner Jakabné, Lindmayer Jánosné.

Leányok: Stern Évike, Éliás Laura, Schlesinger Irén, Kepes Gizi és Ilona, Fried Ilona, Botzenhardt Mariska, Zsiga Micike és Natália, Sirós Erzsike, Frey Anna, Gut Paula, Hasmann Lenke, Lindmayer Margit, Mosolitz Teréz, Matula Józsa, Rainprecht Katica, Déry Zseni, Zsoldos Margit, Lindmayer Micike, Frova Cecilia, Guttmann Janka, Goldstein Olga, Novotny Mici, Ferschak Malvin, Klibirszky Teréz, Petersen Zelma, Knotz Irma, Mach Róza, Oroszlán Frida, Hirmayer Sárika, stb. Összesen százhusz pár.

** **A Városligeti Szinkörből.** A Városligeti Szinkör igazgatója *Feld* Zsigmond az idei évad megnyitására már minden előkészületet megtett és a szinkör renoválásáról is gondoskodott. Kitünő drámai és operett személyzetet szerződtetett. Az igazgatóság számos kitünő és külföldön nagy sikert aratott ujdonságot szerzett be, de különös sulyt az eredeti magyar darabok ápolására fektet. Az idei évad már áprilisban, a husvéti ünnepeken megkezdődik. Májusban szinre kerül, a *Culissenzauber* (Szinfalak varázsa) cimü, Bécsben nagy sikert aratott bohózat. Az idei évad müsora már nagyjából össze van állitva és nagyon élvezetesnek igérkezik.

** **Szinházak müsora.** *Nemzeti Szinház.* Vasárnap délután: *Romeo és Julia.* Este: *Házi béke.* Hétfőn: *Pry Pál.* Kedden: *Hamlet.* Szerdán: *Házi béke.* Csütörtökön: *Ráfael.* Pénteken: *A dolovai nábob leánya.* Szombaton: *Házi béke.* Vasárnap délután: *Közönyt közönynyel.* Este: *Himfy dalai.*

Magyar királyi Opera: Hétfőn: nincs előadás. Kedden: *Carmen.* Szerdán: *Faust.* Csütörtökön: *Jótékonycélu hangverseny* (H-mol Symphonia, Csajkovszkytól és Lázár feltámasztása, oratorium don Lorenzo Perottitól). Pénteken: Ugyanez. Szombaton: *Don Juan.* Vasárnap: *A próféta.*

Várszinház: Hétfőn: *Hunyadi László.*

Vigszinház: Vasárnap délután: *Mozgó fényképek.* Este: *Doktor Pepi. Hajnali vendég.* Hétfőn: *Családi örömök.* Kedden: *Hajnali vendég. Doktor Pepi.* Szerdán: *Költemény* (*Ábrányi* Emiltől) és *A hálókocsik ellenőre.* Csütörtökön: *Doktor Pepi. Hajnali vendég.* Pénteken: *Doktor Pepi. Hajnali vendég.* Szombaton: *Mozgó fényképek.* Vasárnap délután: *Trilby.* Este: *Doktor Pepi. Hajnali vendég.*

Népszinház: Vasárnap délután: *Tündérlak Magyarhonban.* Este: *A bibliás asszony.* Hétfőn: *A görög rabszolga.* Kedden: *A görög rabszolga.* Szerdán: *1848. Hadak utja.* Csütörtökön: *A görög rabszolga.* Pénteken: *A görög rabszolga.* Szombaton: *A görög rabszolga.* Vasárnap délután: *Diákkisasszonyok.* Este: *1848. Hadak utja.*

Magyar Szinház: Vasárnap délután: *Aranylakodalom.* Este: *A Gyurkovics-lányok.* Hétfőn: *A Gyurkovics-lányok.* **Kedden: *A Gyurkovics-lányok.*** Szerdán, március 15-én, délután: *Aranylakodalom* (*Ingyenelőadással, a fővárosi középiskolák ifjusága számára.*) Este: *Aranylakodalom.* (Századszor.) Csütörtökön: *A gésák.* Pénteken: *A gésák.* Szombaton: *A gésák.* Vasárnap délután: *Egyiptom gyöngye.* Este: *A Gyurkovics-lányok.* Hétfőn: *A gésák.* Kedden: *A gésák.*

Kisfaludy-Szinház: Vasárnap délután: *A két árva.* Este: *Az ördög pirulái.* Hétfő: (Szünet.) Kedden: *A varázshegedü* (Haday jutalomjátéka.) Szerdán: *II. Rákóczy Ferenc fogsága.* Csütörtökön: *Az ördög pirulái.* Pénteken: (Szünet.) Szombaton: *Szép Meluzina.*

** **Uj zenemüvek.** (Kaphatók *Méry* Béla zenemükereskedésében, Dorottya-utca 7.) Görög rabszolga teljes 3 frt 50 kr, Potpourri 1 frt 80 kr, Keringő 1 frt 50 kr, Gésák teljes 3 frt, Potpourri 1 frt 80 kr, keringő 1 frt 50 kr, Egyptom gyöngye, Unatkozó király, Midász király, Ádám és Éva, Opernball, Varázsgyürü, Baba, Lili, füzete 1 frt 50 kr, Legujabb amerikai indulók: Rappoli, Mézeshetek, Washington, Post füzete 90 kr, Cérnaszál-dal 1 frt 25 kr, Mein Elend, Toreador kéringő, Au bi du bout du Banc, Barrison Reitlied, Schleicher, Komm Karline, Wie reich wie Arm, Das ist die höchste Schmutzerei füzete 75 kr. Perosi, Szt. Lázár feltámadása 3 frt 60 kr, Puccini Bohémek teljes 3 frt 60 kr, Delibes A király mondta 4 frt 80 kr, Potpourri 1 frt 20 kr, Keringő 1 frt 20 kr, Leoncavallo Bohémek teljes 5 frt, nagy Potpourri 2 frt, kisebb 1 frt 50 kr, könnyü 1 frt, Mora Sevilla keringő 1 frt. Mezey Chrysanthéme keringő 1 frt, Méry Magyar Szalon Album 10 válogatott népdal feletti ábránd füzete 1 frt 50 kr, Blahánné dalai 102 magyar nóta 1 frt 50 kr, Palotássy Magyar ábránd 1 frt 50 kr, Poldini fantaisie hongroise 1 frt 20 kr, Schürger Jenő Magyar ábránd 1 frt 50 kr.

** **Az Operaház előadása otthon.** A magyar királyi Operaházban holnap (vasárnap) este a *Hópehely* dalmü és a *Piros cipő* ballet kerül szinre. A *Telefon Hirmondó* az előadást közvetiteni fogja s igy az előfizetők otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig *cigányzene* lesz hallható a kagylókon.

A müvészet napja.

Szeged, március 11.

Szegeden ma ez történt: a kulturpalota fényes portái föltárultak s azon beözönlött minden, ami csak a szegedi társaságba tartozik. Gyönyörü hölgyek lepték el az oszlopos lépcsőházat, amely bizonyára nem látott még ennyi s ily diszes közönséget. A tarka toalettek és virágos kalapok színárjában fényeskedett néhány száz cilinder, azután magas egyházi méltóságok ornátusa. Egyszeribe pedig — szinte vége se lett — hosszu sorban érkezett a lépcsőházba az egész szegedi tisztikar, teljes diszben, kifenve, délceegen, a különböző fegyvernemek szingazdag diszruháiban. Ünnepi, méltóságos hangulat ülte meg a nagy sokaságot, az ember azt hitte volna, hogy valamely uralkodó megérkezését várják.

Mi történt? — Egyszerüen az, hogy ma nyilt meg az első szegedi mütárlat.

Nem ösmerem a szegedieket, de azok után, amiket ma láttam, egyebet se mondhatok róluk, mint hogy csodálatos egy nép. Istenem, ha ebből a lángoló lelkesedésből csak egy csöppet is kölcsön lehetne kérni a budapestiek számára! Ha ezeknek az embereknek kezébe lehetne adni mind azt a sok nemzeti munkát, aminek első szükséglete a buzgó lelkesedés!

Láttam embereket, akik fanatikus hévvel kapaszkodtak egy közéjük vetett gondolatba: a müvészet népszerüsitésének, hazatelepitésének gondolatába. Micsoda idealizmus kell ahhoz, hogy egy ilyen elvont, senki magánérdekét előre nem toló eszméért lelkesüljenek az emberek! Minő buzgalom kell ahhoz, hogy egy vidéki városban, amely soha nem látott még müvészetet, három-négy hét alatt seregesen összetóduljanak az emberek s filléreiket összerakosgatván egyesületet alapitsanak, magyar müvészet istápolására! Tessék Budapest félmillió lakosa közt 600 embert megnyerni egy ilyen ideális célnak!

A szegediek megtették. Ők a legelsők széles Magyarországban, akik hajlékot adtak a szerényruhás, vadvirágos leánykának, a magyar müvészetnek.

Három-négy hét alatt meglett a Képzőmüvészeti Egyesület. Két hét alatt meglett az első szegedi kiállitás. Az emberek egymást hajszolták, hogy lépjenek be az egyesületbe. Naponkint teleirt ivek kerülnek a titkársághoz: csupa uj tag. Akadt valaki, egy kevésbé irástudó polgár, akit nem juttatott a véletlen egy ilyen aláirási ivhez. A derék ember a saját fiskálisa által szólittatta föl az egyesületet, hogy hát vegyék már öt is föl ebbe az egyesületbe...

Nem bolondjába csinálták. Azok is, akiknek nem volt módjukban a müvészet jelentőségével megismerkedniök, ősi magyar faj-ösztönnel megérezték, hogy miről van itt szó. Ime egy eset:

A piacon találkozott egy csizmás, zekés bácsi a komájával.

— Képeket küldött a kormány — aszongya.

Hallgatja a másik, aztán felel rá:

— Hát amit *elvösz a szájunkból, azt visszaadja a szömünknek.*

Nagyszabásu kulturpolitika sejditése van ebben a pár egyszerü szóban.

A csodát, ami Szegeden ma megesett, egy pár lelkes és bátor ember pattantotta elő. Akinél csak kérdezősködtem, mind egyetlenegy mevet mondott, a csoda megteremtőjének, *Hock* Jánosnak a nevét. Ez a szegedi publikum itélete, szerényen hozzácsatolom a magamét is. Mert a magam fülével hallottam, a megnyitás percében,

minő delejes erővel tudja Hock Jánoson az emberekbe beleszuggerálni a művészetért való lelkesedést. Az emberekbe, de különösen az asszonyokba. Ez a temérdek szép szem és üde ajak rezdülés nélkül csüngött Hock János, mialatt megnyitó beszédében, — amelyet a szük hely nem enged közölni — fanatikus lendülettel beszélt arról, hogy minő rajongással kell a művészetet imádni. Nem közönséges félóra volt az a megnyitási ceremónia.

A kiállításról talán nem kell sokat irnom. Ezzel nem az értékét akarom alábbszállitani. Van ott sok finom poéta-munka, minden korból — az öreg Markótól a fiatal, még csak huszonötéves Markóig, — van ott mindenféle stilü munka: régies, akadémikus és egészen üde, modern. Az utóbbiakban telt a legtöbb gyönyörüségünk. Nyilassy, Ferenczy, Katona, Markó Ernő, Grünvald, Glatz, Horthy, Kernstock a vezető alakok. Az ő müveik sorában nem egy oly munkát láttunk, amely a Nemzeti Muzeumba való volna. De a kétszáz ötven kép és szobor közt bőven akad a jó vagy jól megérzett munka. A kulturpalotának kiállításra kitünően alkalmas termeiben válogathat kiki százféle izlés normája szerint. És ugy látszik meg is kezdődött már a válogatás. Még a megnyitás előtt elkelt néhány kép, sőt az állam is vásárol egyetmást.

A kiállitás termei mindjárt a megnyitáskor annyira megteltek, hogy a közönség jó része kiszorult az előcsarnokba. Mig az egyik rész benn kiváncsian sorra mustrálta a képeket, a másik rész kipirult arccal beszélt a szecesszió ellen és a szecesszió mellett. Szép volt ezt a képet a Tisza partjáról nézni; alul a diszfogatok, mokány kocsisaikkal, balra Eiffel gyönyörü vashidja, amely karcsu testével átfogja a Tiszát, a palota magas lépcsősorán pedig az ünnepi diszben zsibongó közönség: szép hölgyek, a szegedi társaság *en grand complèt*, katonatisztek, lilaőves egyházi férfiak, és hál'isten, csizmás, bárányborkucsmás atyafiak is.

Ez a pár hevenyészett sor a szegediek csodálatos lelkesedését akarta visszatükrözni. És például kivánta statuálni Szegedet minden magyar város számára.

Lyka Károly.

*

A kiállitás megnyitására a budapesti irók és művészek délben érkeztek Szegedre. Velük jött az egész mozgalom lelke, *Hock* János és *Wlassics* miniszter képviseletében *Lippich* Elek dr. A vasuton a vendégeket a város előkelőségei várták és szivesen üdvözölték. Hosszu kocsisorban hajtattak aztán mindnyájan a kulturpalotába a kiállitás előzetes megtekintésére. A tárlat mindenkit meglepett. Igen alkalmasnak bizonyultak a kulturpalota felhasznált termei az ilyfajta kiállitások céljaira. Kettőkor a társaság a Kass-vendéglőben ebédelt, ahol az uj egyesület két páratlan buzgalmu előmozditója, *Stelzl* elnök és *Erdélyi* titkár érdekes apróságokat meséltek arról a lelkesedésről, amelylyel a művészet ügyét Szeged lakossága felkarolta. Háromkor volt a megnyitás. A közönség elöntötte a kiállitás összes helyiségeit, igen sokan az előcsarnokba szorultak. Dr. *Lippich* a kultuszminiszter nevében köszönetet mondott a városnak e szép müért s megnyitotta a kiállitást. *Hock* János válaszolt rá ékes és lelkesitő szónoklattal. A tárlaton még délután megindult a vásárlás, amely bőségesnek igérkezik.

Figyelemreméltó és szépen sikerült a tárlat képes katalogusa, amelyre a Magyar Géniusz egyik számát használták fel.

Este fényes banket volt a Kass-vendéglőben, amelyen résztvett az egész szegedi társaság. Ott felolvasták az üdvözlő táviratokat. Az elsőt *Ivánkovics* rozsnyói püspök küldte:

A tárlat megnyitása alkalmából lelkesedéssel üdvözlöm önöket. Lélekben ott vagyok, igérem, hogy egyesületünk kulturális törekvéseit tehetségemhez képest mindenkor örömmel támogatom.

A másik táviratban *Németh* József felszentelt püspök mentette ki távolmaradását. *Desseffy* püspök pedig, akadályozva lévén a megjelenésben, képviseltette magát.

FŐVÁROS.

(*) **Budapest a párisi kiállitáson.** A párisi világkiállitásra székesfővárosi bizottsága ma délután ülést tartott, *Halmos* János polgármester elnöklésével, előadó *Almády* Géza tanácsjegyző volt. Elhatározták, hogy a Lafanconi-féle képeket kiállitják. Nagyobb vitát keltett az a kérdés, vajjon a kiállitásra készittessenek-e a fővárosról uj tárlati képet, amely különben 6000 forintba kerülne. A tárgyhoz *Wolfner* József, *Thék* Endre, báró *Lipthay* Béla, *Heuffel* Adolf középitési igazgató, *Heltai* Ferenc, *Virava* József és dr. *Hegedüs* Károly szólt s aztán a bizottság többsége hozzájárult a kép elkészittetéséhez.

(*) **Az iskolatermek fütése.** Régi panasz, hogy az iskolatermeknek tulságosan erős fütése kedvezőtlen hatással van a tanulók egészségére. A növendékek a nagy hőségből hirtelen kijönnek a nedves, hideg levegőre, áthülnek s másod- vagy harmadnapra már beállnak a meghülés következményei. Még jó, ha a betegség szerencsés lefolyásu, ámde az iskolásgyermekek aránylag nagy halálozási száma a mellett bizonyit, hogy az ily hirtelen levegőváltozás igen gyakran végzetes következményekkel jár. A főváros is tudomást szerzett ez abnormis viszonyokról s a tanügyi osztály a tiszti főorvossal egyetértőleg szabályzatot dolgozott ki a székesfővárosi községi iskolák fütésénél követendő eljárásról. Ez a szabályzat, amely főleg az egészségügyi, de a mellett a gazdasági szempontokat is figyelembe veszi, kimondja, hogy minden tanteremben hőmérő függesztendő ki, hogy a tantermek hőmérséklete az előadás megkezdése alkalmával 16° C. legyen, amely hőfok a tanitás folyama alatt legfölebb 19° C.-ra emelkedhetik, a folyosók hőmérséklete a 14° C.-t meg nem haladhatja. A szabályzatnak egyébként 14 pontja van, amelyek részletesen intézkednek a fütőanyagról, a befütés idejéről, továbbá azon egyénekről, akik a szabályzat pontos megtartásáért felelősek. A tiszti főorvos egynémely kiegészitéssel hozzajárult a szabályzathoz. E kiegészitések főleg a kályhák minőségére, elhelyezésére és a szellőztetésre vonatkoznak.

Mielőtt a kidolgozott szabályzat a közgyülés elé kerülne, a pénzügyi és gazdasági bizottság fog a saját szempontjából véleményt mondani róla.

MULATSÁGOK.

)(**A tisztviselők táncestéje.** Az idei csendes farsang után a böjti idők is sokkal zajtalanabbak, mint más években, de azért minden hetre esik egy-két nagyobb mulatság, s ezek siker dolgában éppen nem állanak a farsang báljai mögött. Ma a Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete tartotta első mulatságát uj palotájában, amelyre oly nagy közönség gyült egybe, hogy a hármas terem kicsinynek bizonyult annak befogadására. A táncokban mintegy 150 pár vett részt. Ott voltak:

Asszonyok: Dr. Antal Jenőné, Belcsák Kálmánné, Berkes Antalné, Bodányi Sándorné, Boin Romulusné, özv. Brunhuber Lőrincné, Bubics Károlyné, dr. Csekő Imréné, dr. Dobránszky Péterné, Baecker Gyuláné, dr. Baecker Józsefné, Eördögh Ödönné, Eördögh Róbertné, Falvay Antalné, Frank Béláné, dr. Friedrich Jenőné, Friedrich Kálmánné, özv. Gerlóczy Gyuláné, Geszler Józsefné, Grum Ivánné, Hagenmacher Árpádné, Heintz Albertné, Helbrondt Kálmánné, Horváth Károlyné, Huzella Mátyásné, Jámbor Gyuláné, Janovetz Lajosné, Kádár Istvánné, dr. Kaszás Ignácné, özv. Kaszay Zsigmondné, Kauser Józsefné, Klék Elekné, Sz. Kiss Gyuláné, Plenovits Antalné, Klinkart Bódognő, Kolopa Gézáné, Gorchus Gyuláné, dr. Kósa Zsigmondné, Kovács Ferencné, Kudlik Ferencné, Kugler Mihályné, özv. Lator Gézáné, Ligetkuthy Ivánné, Lipthay Pálné, Lotz Károlyné, dr. Madarász Gyuláné, Matolcsy Ferencné, Mayer Gyuláné, Mayer Lajosné, Mébold Frigyesné, dr. Mezey Lajosné, Milos Györgyné, Morvay Istvánné, K. Nagy Ödönné, Sz. Nagy Kálmánné, Nagy Lászlóné, Mérey Ernőné, özv. Pál Istvánné (Csik-Somlyó), Pintér Zsigmondné, Polónyi Gézáné, Pruzsinszky Jánosné, Schletter Agostonné, Schmaderer Gyuláné, Spányi Kálmánné, Stemmer Olivérné, özv. Sthymmel Gyuláné, Szavkay Edéné, Szederkényi Nándorné, Szentkáthy Gézáné, Teleszky Ferencné, Thurzó Adorjánné, Tost Károlyné, Tóth Mihályné, Unger Emilné, Vagács-Rácz Flórisné, Válkay Kálmánné, Vargay Kálmánné, Virter Antalné, Jurenák Sándorné, Havas Arthurné, Hanák Jánosné, Tarján Janka, Klokocsán Lajosné, özvegy Szmirák Ágostné, Lipthay Gyuláné, Vancsay Sándorné, özvegy Kégl Henrikné, dr. Nyeviczkey Antalné, Tatár Gyuláné.

Leányok: Berkes Marcella, Bubics Vilma, Dobránszky Vilike, Eördögh Margit, Eördögh Mici, Falvay Gizella, Fejes Etelka, Gánóczy Elvira, Geller Lóri, Gerlóczy Gizike, Geszler Aranka, Geszler Mariska, Heintz Margit, Horváth Gizella, Jámbor Tita, Kádár Ilona, Kádár Józsa, Kádár Mariska, Kaszay Margit, Kaszay Ilona, Kauser Vilma, Sz. Kiss Sarolta, Klenovits Mariska, Klinkárt Margit, Kovács Ella, Kugler Róza, Lator Gabriella Lendvay-Vargay Sárika, Lengyel Ilona, Lotz Kornélia, Marckwald Hilda, Mayer Irén, Mébold Mimi, Mezey Margit, Muraközi Ilona, Muraközy Izabella, Nagy Iduska, Ossikovszky Margit, Polónyi Ilonka. Prückler Margit, Pruzsinszky Guszti, Pungur Ella, Rózsavölgyi Margit, Schletter Kam., Schmaderer Luiza, Stümmel Jolly, Stemmer Mariska, Szavkay Margit, Szederkényi Szerén, Teleszky Mici, Tost Ilona, Török Margit, Vagács-Rácz Alis és Irén, Viola Margit, Tóth Lenke, Pécsy Mariska, Szvirák Gizella, Parall Olga, Fekete Etelka, Hasck Jolánka, Vantsay Irén, Kégl Margitka, Kégl Tilda, Börzsönyi Irén, Jurenák Ilona.

)(**Hangverseny.** Az evangelikus főgimnázium ma este fényesen sikerült hangversenyt rendezett. Nagy sikert aratott az intézet legjobb zenészének, *Forrai* József VIII. osztályu tanulónak Andante-ja, amelyet a zenekar dicséretreméltóan adott elő *Kanitz* Henrik kitünő vezetése mellett. Nagyon tetszett *Forrai* József zongoraszólója. *Mansfeld* Géza VII. osztályu tanuló sok tapsot kapott a IX. Bériot hegedüverseny ügyes előadásáért. Igen tetszett *Glatz* Erich és *Zsigmondy* Zoltán zongorajátéka, valamint *Deutsch*, *Liedemann*, *Zsigmondy* M. és *Forrai* Gy. quartettje is. Pompás volt *Moiret* Ödön vig szavalata.

)(**A kereskedőifjak társulata** sikerült táncestélyt tartott ma a Royal-szálló nagytermében. Bálanyák voltak *Marton* Alajosné és *Pintér* Gyuláné. Az estén jelenvolt a kereskedővilág számos előkelősége.

)(**A „Gondviselés" asztaltársaság** saját jótékony alapja javára hangversenynyel egybekötött táncestélyt tartott ma a Terézvárosi Kaszinó disztermében. A hangversenyen *Radnai* Zsuzsika, *Broulik* Ferenc, *Schwarz* Sylvia, *Altmann* Leó, *Szegedi* Zelma, *Dietzl* Oszkár, *Pallos* Pál és *Gyöngyi* Izsó müködtek közre. A táncot 60 pár járta.

)(**A Tisztviselőnők országos egyesülete** *Beksics* Gusztávné védnöksége alatt kitünő mulatságot tartott ma a Vigadó kis termében. Az estély hangversenynyel kezdődött, melyen *Inkei* Gizella, *Weiglein Thurzó* Ilona, *Batonyi* Tilla, *Hermann* Erzsi, *Peterdi* Sándor, *Fligl* József, *Fodor* Bernát, *Altmann* Leo és *Serly* Gyula müködtek közre, *Beksics* Gusztávné pedig felolvasást tartott. A hangversenyt tánc követte.

)(**A magyar tanulók kaszinójának mai házi** hangversenye még a szokottnál is jobban sikerült. Részt vettek abban *Szelcer* Aranka, Várkonyi Béla, Rákos István, *Fenyves* Sándor, *Horváth* János és *Szervay* György. Ezután reggelig tartó tánc következett.

)(**A Budapesti Hajósok Betegsegélyző és Temetkezési Egylete** a IV. kerületi Sas körben tartotta ma mulatságát, mely szép összeget jövedelmezett az egylet betegalapjának.

)(**A budai szegény gyermekeket felruházó asztaltársaság** sok szép lányt és asszonyt gyüjtött össze a jótékonyság nevében a budai Polgári Kaszinó termeiben, hol a szegény gyermekek javára pompás mulatságot tartottak. Az első négyest 60 pár táncolta.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Balaton népe.** *Lóczy* Lajos egyetemi tanár ma fejezte be a Természettudományi Társulat estéjén a *Balaton*ról tartott felolvasó ciklusát. A Balaton népéről olvasott föl és nagy csomó vetitett képet mutatott be. A fölolvasót nagy ovációban részesitette a közönség.

○ **Anatole France uj könyve.** A francia közönség nagy lelkesedéssel fogadta Anatole *Francenak*, a nálunk is ismert nagy irónak uj regényét. A regény cime *L'armeau d'améthyste* (Az ametiszt-gyürü), s hőse egyike France legpompásabb alakjainak.

○ **A huszadik század asszonya.** A *Budapesti Napló* tavalyi világankétjén, mint olvasóink bizonyára emlékeznek is, a franciák legnagyobb élő költője, *Sully Prudhomme* is szerepelt egy remek cikkel. A nagynevü szerző engedelmet kért a *Budapesti Napló*tól, hogy ezt a cikkét a *Revue des Revues*ben kiadhassa. A huszadik század asszonyáról szóló cikk most meg is jelent a Revue des Revues legutóbbi számában.

SPORT.

*** **Vivóakadémia.** *Santelli* vivóakadémiája ma este fényes viadalt rendezett a Vigadó nagytermében a *Magyar Atletikai Klub* védnöksége alatt. A diszes közönség sorában többek között ott volt: *Szilágyi* Dezső, *Gromon* Dezső, *Berzeviczy* Albert, *Láng* Lajos, gróf *Széchenyi* Imre, gróf *Hadik Barkóczy* Endre, gróf *Bánffy* Miklós, gróf *Attems* tábornok, báró *Szentkereszty*, báró *Redl*, *Rudnay* Béla főkapitány, kisbaári *Kiss* Ferenc, *Szemere* Attila, *Rohonczy* Gedeon, *Hanke* alezredes stb. A viadal sikerében *Santelli*, *Pessina* (Róma), Franceschini Giovanni (Bécs), Macone Vincenzo, *Ivanits* Géza, dr. *Porteleky* László, lovag *Arlow* Gusztáv, báró *Bothmer* Jenő, *Akay* Lajos, *Schiavoni* Ettore (Berlin), *Iványi* Gyula és a Ludovika Akadémia növendékei osztozkodtak. A mesterek bámulatos kard- és vitórvivását a nagyszámu közönség tüntető tapsokkal jutalmazta. A viadalokat báró *Bothmer* Jenő honvédhuszár százados, *Farkas* Jenő osztálytanácsos és dr. *Krasznay* Ferenc vezette.

*** **Evezősök közgyülése.** A *Magyar Athletikai Klub* csónakdája 16-ikán, csütörtökön este 7 órakor rendkivüli közgyülést tart, amelynek napirendjén a jegyzőválasztás és az állandó klubház felépitése lesz.

*** **Rákosi dij.** Az idei versenyszezon első nagy versenyének, a 10.000 koronás *Rákosi-dij gátverseny handicap*nak ma volt a teherközlése. Az április 2-án döntésre kerülő futamra összesen 25 lovat neveztek, melyeket a következőleg sulyozta az urlovasok titkárja:

	kg.		kg.
Sehr möglich	79	Orchef	64
Rache	75	Buda	64
Stuwer	76	Fodrász	62½
Stewarton	69	Bibis	62
Tonchette	68½	Helyes	61
Bálványom	67½	Vignola	61
Veloce	67½	Ines	61
Heretiere	67	Futár	60½
Verbung	66	Toll	60½
Alpár	66	Dőme	60
Jablunka	65	Sironi	60
Belle Helene	65	Pogon	60
Grobian	64		

EGYESÜLETEK.

(Az Országos Iparegyesület) háziipari szakosztályának holnap délelőtt 11 órakor az egyesület helyiségében (VI. Uj-utca 4. szám, I. emelet) bemutató ülése lesz, amelyen *a kalotaszegi himzések* kerülnek bemutásra. Özvegy dr. Herich Károlyné felolvassa *Gyarmathy* Zsigáné ismertetését a kalotaszegi himző háziiparról és azután következik a kalotaszegi himzések bemutatása. Az egyesület szivesen lát vendégeket az ülésen.

(Az Országos Magyar Iskola Egyesület) főügyelő bizottsága ma délután *Gerlóczy* Károly elnökletével ülést tartott. Dr. *Buday* József egyesületi jegyző bejelentette, hogy 15 éven át viselt ez állásról való nagy elfoglaltsága miatt kénytelen lemondani. A bizottság sajnálattal vette tudomásul dr. *Buday* lemondását; sok évi tevékenységéért háláját és köszönetét fejezte ki. Mintán ifj. dr. *Gerlóczy* Károly köszönetet modott megválasztatásáért, törekvést és buzgóságot igérve, az elnök bejelentette a beérkezett adományokat: néhai Eigel Nándor végrendelettileg 500 forintot hagyományozott az egyesületnek.

az Első hazai takarékpénztár 300 frtot küldött, az Első m. gyapjumosó és bizományi r. t. 40 frt és ezenkivül több-kisebb adomány érkezett.

(**A szaskör közgyülése.**) A IV. kerületi társaskör március 15-én este hat órakor tartja évi rendes közgyülését, saját disztermében. A közgyülés egyik főtárgya az alapszabályok módositása lesz, melynek értelmében a társaskör *Sas-Körre* változtatja nevét.

(**Az Otthon közgyülése.**) Az *Otthon* irók és hirlapirók körének a jövő hét végével lesz rendes évi közgyülése.

VIDÉK.

— (**A kormány üdvözlése**) *Győr* város törvényhatósági bizottságának mai közgyülésén felolvasták *Széll* Kálmán miniszterelnöknek leiratát, melyben az uj kormány kinevezését tudatja. A közgyülés egyhangulag elhatározta, hogy a kinevezést örvendetes tudomásul veszi és az uj kormányhoz üdvözlő feliratot intéz.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Bünvádi feljelentések közzététele.** A budapesti ügyvédi körnek legutóbb *Széhner* Lajos elnöklésével tartott választmányi ülésén tárgyalták dr. *Balog* Arnold ügyvéd inditványát a bünvádi feljelentések hirlapi közlése tárgyában. Ez inditvány szerint tilos volna:

Büntető ügyben, közhivatalnok, közjegyző vagy ügyvéd ellen fegyelmi ügyben a jogerős vádhatározat meghozatala előtt valamely feljelentés, vádinditvány vagy más beadvány vagy vizsgálati iratnak, nemkülönben birósági vagy hatósági intézkedésnek közlése.

Házassági, nőtartási, gyermektartási perben a nyilvános tárgyalás előtt bárminemü irat vagy perbeli nyilatkozat vagy tanuvallomás közzététele.

A választmány *Győry* Elek, *Székács* Ferenc és *Márkus* Dezső felszólalása után elhatározta, hogy az inditványt a legközelebbi választmányi ülésen behatóan és részletes tárgyalás alá veszi.

§§ **Az irás hevében.** Dr. *Somogyi* Lajos budapesti ügyvéd *Pahn* Henrik reszelőgyáros képviseletében feljelentést tett a budapesti büntetőtörvényszéknél *Breuer* József kereskedő ellen lopás és magánosok elleni erőszak miatt. A feljelentésben ez a mondat is állott:

Hazánkban még mindig az erőszak joga uralkodik és hogy rendőrségünk feladata nem a jogállapot és rend fölött őrködni, hanem kötekedni és a pénzbirságokból alkalmazottainak mellékjövedelmet szerezni.

E kitételért az ügyvéd ellen hivatalból indult meg a bünügyi eljárás nyilvános rágalmazás miatt. A mai tárgyaláson, amely ez ügyben a budapesti büntető törvényszéken *Bizoglich* biró elnöklete alatt folyt le, dr. *Somogyi* Lajos beismerte, hogy ő irta a irta a rágalmazó mondatot, de azt csak *lapsus calaminak* mondta. A rendőrség képviseletében megjelent *Pekáry* József főkapitányhelyettes képviselte a panaszos rendőrséget, amelynek nevében dr. *Magyar* alügyész emelt vádat az ügyvéd ellen. A törvényszék 70 forint pénzbüntetésre itélte az ügyvédet.

§§ **A körözött korcsmáros.** Megirtuk, hogy a budapesti rendőrség két évi keresés után tartóztatott le egy körözött korcsmárost, akinek öt év óta van üzlete a főváros területén. *Kropf* Ernőnek, a körözött korcsmárosnak ügyét ma tárgyalta a budapesti büntető törvényszék. Két év előtt októberben Kropf kávéházban éjjeli mulatozás közben megismerkedett *Keller* Nándorral, akivel aztán együtt rugtak be. Mikor reggel haza mentek, Kropf hazakisérte Kellert, aki másnap kijózanodva azt vette észre, hogy arany órája és lánca hiányzik. Mindjárt Kropfot vette gyanuba és feljelentése folytán meg is indult a vizsgálat. Kropf először azt mondotta, hogy az órát és a láncot ajándékba kapta Kellertől, később meg azt, hogy megvette és végre, hogy zálogba kapta azért a hét forintért, amit a kávéházban Keller helyett fizetett. A tanuk azonban mást bizonyitottak és igy a törvényszék dr. *Zachár* Kálmán védelme után *hat hónapi fogházra* itélte a korcsmárost.

§§ **Az öreg honvéd.** *Kolman* Ignác rendőr állott ma a budapesti büntető törvényszék előtt hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolva. A tanuk közt volt egy *Hirsch* Lipót nevü öreg ember is, aki kihallgatásakor elmondta, hogy 80 éves és volt negyvennyolcas honvéd. Éppen ma ötven éve résztvett Szeben elfoglalásában. Bem apó hajdani katonája sulyosan terhelő vallomást tett a rendőr ellen, aztán leült a tanuk közé. Utána olyan tanu következett, aki mentő vallomást tett a vádlott mellett. Az öreg honvéd csak hallgatta egy darabig, aztán felkelt:

— Nem akarom hallani a hazugságot.

Szólt és ruganyos lépésekkel hagyta el a termet. Később azonban megbékült a haragos öreg, amikor Kolman rendőrt mégis elitélték tizennégynapi fogházra és hivatalvesztésre.

§§ **A törvény nevében.** Rosszul esett *Helfmann* Simon pálinkamérőnek, amit vele a törvény nevében csináltak. Négy év előtt ugyanis beállitott üzletébe *Goldburg* Ferenc birósági végrehajtó egy ügyvéddel. Az ügyvéd szónélkül odament a pénztárhoz és az ott ülő Helfmannét félretolva, ki akarta huzni a fiókot, hogy igy az üzlet legértékesebb részét biztositsa mindenekelőtt. Helfmanné mit sem értett az egészből. Kiabálni és dulakodni kezdett. A végrehajtó egy ideig nézte az ügyvéd erőlködését, aztán odalépett maga a pénztár-fiókhoz és annak tartalmát kivette, miközben megmagyarázta, hogy mi történik; megolvasták azután a pénzt, 32 forint volt. Azonban Helfmann Simon később valami ügyben történt kihallgatásakor azt mondta a vizsgálóbirónál, hogy a pénztárban 80 forintnak kellett lenni és Goldburg csak 32 forintot olvasott le a mondott esetalkalmával. Az ügyészség erre hivatalból inditott *Helfmann* ellen rágalmazás miatt bünpört, melyben a budapesti büntetőtörvényszék ma tartotta meg a végtárgyalást. A tárgyalás folyamán kitünt, hogy ha volt is annyi pénz a fiókban, a hiányzó 50 forint elkallódása nem terhelheti Goldburg végrehajtót, akit tehát Helfmann megrágalmazott. A törvényszék Helfmannt 20 forint fő- és 5 forint mellékbüntetésre itélte a vétségért. Ügyész és védő felebbeztek.

§§ **Egy ujj, két hónap.** Két házmester és két lakó mulatott a mult esztendő november havában egy vendéglőben. Tizennégy pohár sört öntött már föl a garatra az egyik házmester, mikor megsértette *Jankovics* Jánost, az egyik lakót, aki nem maradt adós a válaszszal s az egész házmesteri kart mélyen sértő nyilatkozatot tett. A házmesterek összesége nevében *Krausz* József kapta föl a kezeügyébe eső legközelebbi széket, hogy azt a sértő fejéhez vágja, de Jankovics sem volt rest, és rávetette magát a dühös házmesterre. A korcsma közönsége körbe állva, nyugodtan várta a mérkőzés végét, amely akkor következett csak be, mikor a sarki rendőr megjelent. Csakhamar nem maradt más a helyszinén, csak egy ujj, amelyet eddig Jankovicsot vallotta gazdájának s amelyet a dulakodás hevében harapott le a házmester. Ma került a törvényszék elé az ujj tragédiája s a biróság *két hónapi fogházzal* büntette a dühös házmestert sulyos testi sértésért.

TÁVIRATOK.

Róma, március 11. Több képviselő kérdésére bejelentette Canevaro külügyminiszter, hogy lépéseket fog tenni a végre, hogy kieszközölje azt a tilalmat, amely szerint olasz szarvasmarhát a marhavész miatt nem szabad Alán és Perin keresztül szállitani; de nem mondhatja meg, mikor vezetnek ezek a lépések eredményre.

Krisztiania, március 11. A storthing a szivar- és szivarka-vámot 360 örről 480 örre emelte kilogrammonkint.

Róma, március 11. Dr. *Mazzoni*, aki tegnap meglátogatta a pápát, most már csak kedden látogatja meg ujra, mert a szent atya állapota állandóan jó. Az orvosok megengedték a pápának, hogy ujra kihallgatásokat adjon.

Katonai attasék és kémek.

Páris, március 11. A képviselőház mai ülésén a hadügyi tárca költségvetésének tárgyalása folyamán *Sembat* (szocialista) a rendkivüli missziók tételének leszállitását inditványozta, azt kivánja, hogy szüntessék meg a külföldön alkalmazott katonai attasék intézményét, mert ez csak a kémkedés szervezésére való.

Freycinet hadügyminiszter ellenzi ez inditványt és azt mondja: A mi tisztjeink, ha kattonai attasékkal állanak érintkezésben, nagyon jól tudják, hogy mit mondhatnak meg nekik. Másrészt pedig nagyon kevés leleplezni való titok van. Az idegen nemzetek mozgósitása nekünk épp oly ismeretes, mint a mienk ő nekik. A vitézség és a hidegvér az, ami biztonlétet ad nekünk. Ami a katonai attasék titkos feladatait illeti, a miniszter azokban nem hisz; különben is türhetőbbeknek tartja az olyan kémeket, akiket ismer, mint az olyanokat, akik ismeretlenek. Az igazi kémek közénk elegyednek és mi nem ismerjük őket. Ezek a veszedelmesek; ezektől kell őrizkedni. Csak gondoljanak vissza Stoppel ezredesre. (Helyeslés.) A miniszter kijelenti, hogy az olyan attasé, aki a kormányt jól informálja, nagy szolgálatokat tehet országának, még ha eljárása teljesen nyilt is.

Erre *Sembat* inditványát egyszerü szavazással elvetették.

Elitélt gyilkosok.

Prága, március 11. Mult év október 30-án Smeznóban *Otcovsky* bányászt az éjszakában felesége és ennek szeretője Schimanek János petróleummal leöntötték és meggyujtották, minek következtében Otcovsky halálát lelte. Az esküdtszék ma tárgyalta ezt az ügyet és mind a két vádlottat bünösnek mondta ki. *Otcovsky* Annát kötél által való halálra, Schimaneket pedig, aki a büntett elkövetésekor még nem volt 20 éves, évnegyedenként egy-egy bőjtnappal szigoritott huszévi sulyos börtönre itélték.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, március 11. A *Hitelintézet* kommünikét tesz közzé, mely szerint az osztrák fezgyáraknak részvénytársasággá való egyesülése tárgyában megindított tárgyalások befejeztettek. A részvénytársaságot három és fél millió alaptőkével tervezik. A hitelintézet a kibocsátandó részvények körülbelül egy negyed részével fog szerepelni; a fennmaradó részt az egyesült cégek és a párisi „Societé anonyme des etablissements Orosdi Back“ veszik át. Az utóbbit a részvénytársaság kereskedelmi képviseletével, illetve gyártmányainak elárusitásával fogják megbizni.

Bécs, március 11. Az első vasuti kocsikölcsönző társaság igazgatótanácsa elhatározta, hogy a közgyülésnek 8 forintos vagyis 10 százalékos osztalék fizetését fogja javasolni. Elhatározták továbbá, hogy a közgyülésnek javasolni fogják, hogy a forgalomban lévő 50.000 drb 80 forintos részvényt 40.000 drb 100 forintos részvénynyé alakitsák át és azonkivül 10.000 drb uj 100 forintos részvényt adjanak ki.

Berlin, március 11. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázalékos magyar aranyjáradék 100.20. Magyar koronajáradék 97.90. Osztrák hitelrészvény 250.90. Osztrák-magyar államvasut 153.25. Déli vasut 30.—. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.30. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, március 11. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 231.10. Osztrák-magyar államvasut 153.40. Déli vasut — —. Magyar aranyjáradék —.— Magyar koronajáradék —.—. Osztrák aranyjáradék —.—. Osztrák ezüstjáradék —.—. Osztrák papirjáradék —.—. Bécsi bankegyesület —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Olasz járadék 95.30. Diskontó-bank 199.80. Laura-kohó —.—. Harpeni 199.80. Csöndes.

New York, március 11. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* márciusra 80½, májusra 74½, juliusra 72.⅝. *Tengeri* májusra 39⅝.

Chicago, március 11. *Buza* márciusra 69⅜. *Tengeri* májusra 34⅞.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Özv. Pollak Bernátné Wahrmann Amália, özv. Goldstein Rudolfné Wahrmann Róza, dr. Wahrmann Zsigmond és neje **Raab Emma, Wahrmann József** ugy a maguk, valamint az egész rokonság nevében mélyen szomorodott szivvel tudatják, hogy drága jó testvérük,

Wahrmann Sándor

úr

f. hó 11-én, reggeli 4 órakor, rövid szenvedés után, életének 60. évében jobb létre szenderült.

A drága halott hült tetemeit **f. hó 12-én d. u. 3 órakor fogjuk, a halottas házból (IV., Bécsi-utca 4. sz.)** a Kerepesi-uti izr sirkertbe örök nyugalomra kisérni.

Budapest, 1899. évi március hó 11-én.

Áldás és béke hamvaira!

Téli kura
Szt. Lukácsfürdő
Budapest.
Rheumatikus bajok, köszvény, neuralgiák, ischias stb. ellen. Nagy kénes iszapfürdő, külön fürdők. Iszap begörgyölések. Massage, gépgyógyászat. Kitünő szállodák. Lift. Meghülés kizárva. Olcsó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

MÓKA BÁCSI MESÉI.

Világ szép asszonya.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, annak volt három leánya. Ez a három leány nagyon válogatós volt. Jött oda kérő talán száz is, de mindegyiken találtak valami kivetni valót, egyhez se akartak hozzámenni. Utoljára korba jöttek, megöregedtek, a legidősebbik már volt harminc esztendős és a kérők lassankint mind elmaradoztak, még a tájékukra se nézett egy se. Nagyon busult az édesapjuk, a király, hogy igy járt a leányaival, azt hitte, már soha se adhatja őket férjhez és megfogadta, hogy ő most már nem bánja, csak kérő jöjjön, nekik adja a leányait, akármit is szólnak hozzá.

Egyszer egy időben, amint a király kinézett az ablakán, látta, hogy messziről három madár röpült nagy zugással a város végére. Mikor odaértek, megrázkódtak és három gyönyörü szép ifju lett belőlük, mind a hárman egy testvérek voltak. Nemsokára fölértek a kastélyba és kérték a királyt, hogy adja nekik a három leányát.

A király megörült a három szép kérőnek, mindjárt odaajánlotta a leányait s egypár nap alatt megvolt az esküvő. Mikor elmult a lakodalom, a három legény megint megrázkódott, madár lett belőle, aztán mindegyik a szárnya közé fogta a feleségét és elvitte a hazájába, senki se tudta, hogy hová.

Nemsokára egy kis fia született a királynak. Mikor ez annyira megnőtt, hogy már észre jött, egyszer azt kérdezte az apjától:

— Szerelmes apám, hát én csak magam vagyok egy fi?

Azt mondja a király:

— Nem fiam, nem vagy magad, van még három leánytestvéred.

Avval kérdezi a gyerek, hogy hol vannak? De az apja nagyot fohászkodott és azt mondta:

— Hej ha én azt tudnám, ha őket még egyszer láthatnám, de boldog volnék!

Nem szólt a királyfi semmit, hanem gondolkodott, hogyan tudná a testvéreit megkeriteni. Utoljára eljött az az idő is, hogy meg kellett neki házasodni és azt kérdezte az apjától:

Édes apám, kit vegyek el?

— Te mást el nem vehetsz, édes fiam, mint a világ szép asszonyát.

— No jól van, édes apánk, elveszem, de előbb megkeresem a három testvéremet is.

— No hát, édes fiam, azt mondja az öreg király, akkor csak ülj föl a lovadra. A világ szélén lóg egy arany vár, ott lesz majd a világ szép asszonya, aztán amint ide-oda böklázol, csak megtalálod valahol a testvéreidet is.

Fölnyergelte a királyfi a lovát, pénzt, élelmet vett magához és elindult. Ment egyik erdőből a másikba, ment kilenc nap meg kilenc éjjel s a sok erdőnek se elejét, se hátulját nem találta.

Egyik hajnalban egyszerre csak valami nagy zuhogást hallott. Fölment egy fának a tetejébe s ott ugy hallotta, mintha mosófa csattogatott volna. Avval megint leszállt a földre, szedett a fákról egy kis mohot, megetette vele a lovát, aztán fölült rá és elindult arra, a merre a nagy csattogást hallotta. Nyargalt hajnaltól déli tizenkét óráig, csak akkor ért oda, ahol mostak. Szép erős asszony mosott a kastély előtt s a mint meglátta a királyfit, azt kérdezte tőle:

— Mi hoz tégedet ide, mikor itt még a madár nyoma se látszik? Honnan jöttél? Ki fia vagy?

Hamarosan elmondta a királyfi, hogy ennek még ennek a királynak a fia. Megörült az asszony, elkiáltotta magát:

— Hiszen akkor te az én testvérem vagy!

— No, azt mondja a királyfi, ha testvérem vagy, annál jobb, éppen titeket kereslek.

Mikor egy darabig örültek egymásnak, azt mondta az asszony:

— Jaj, de most jut az eszembe, ha itt talál az uram, mindjárt véged van. Gyere hamar, elrejtlek.

Alighogy elrejtette a testvérét, nagy zugás hallatszott. Jött haza az ura s már egy mértföldről kiáltozta:

— Emberszagot érzek, emberszagot érzek, add elő!

— Nem tudom, honnét jött az orodba az emberszag? azt mondta a felesége, itt nincs ember! Inkább gyere, egyél.

Avval leültette, adott neki ebédet, de amig evett, se hagyott neki békét, egyre azt hajtotta, hogy emberszagot érez, adja elő. Utoljára azt mondta neki a felesége:

— Mit csinálnál vele, ha az én testvérem volna?

— Te bolond, hát mit csinálnék vele? Megörülnék neki, mint sógoromnak.

Mikor a királyfi ezt hallotta, előjött s nagyon megörültek egymásnak. Kérdi a sógora:

— Mit keresel erre?

— Fölkeresem a testvéreimet s ha fölkerestem, elmegyek a világ szélére az arany várba világ szép asszonyáért; nem tudnál róla hirt mondani?

— Én nem tudok, hanem talán tud a középső testvérem, akinél a középső nénéd van férjnél. Kilenc napi járás ide a kastélya.

Fölül a királyfi a lovára, megy a nagy erdőkön keresztül, megy kilenc nap meg kilenc éjjel, utoljára megint olyanformát hallott, mintha mosófa csattogatott volna. Megy a hang után, hát ott a másik testvére. Az is elbujtatta, de aztán mikor haza jött az ura és azt mondta, hogy nem bántaná, ettől is megkérdezte a királyfi, nem tudna-e hirt mondani világ szép asszonyáról.

— Én nem tudok, kedves sógorom, hanem talán tud a legfiatalabbik testvérem, akinél a legfiatalabbik nénéd van. Kilenc napi járás ide a kastélya.

Fölült a királyfi a lovára, megint elindult, ment a nagy erdőkön keresztül, ment kilenc nap meg kilenc éjjel, utoljára odaért a harmadik sógorához. Mikor ez megtudta, ki van nála, szintén nagyon megörült neki s össze-vissza csókolta. A királyfi meg elpanaszkodott neki:

— Most már megtaláltam a három testvéremet, de mi haszna, hogy megtaláltam, föl kell keresnem a világ szép asszonyát is. Nem tudnál róla hirt mondani?

— Dehogy nem tudok, kedves sógorom, hanem a te lovadon három esztendeig mehetsz, még akkor sem érsz oda.

Avval neki adta a maga lovát, az ugy ment, mint a forgószél és nemsokára oda ért a világ szélére az arany várhoz. Bemegy, hát a világ szép asszonya éppen aludt. A királyfi nem akarta fölkelteni s mivel fáradt volt, maga is lefeküdt és elaludt.

Aludt, aludt, egyszerre csak fölébredt a világ szép asszonya. Nézi, ki alszik ott a várában s látja, hogy egy gyönyörü szép királyfi, akinek hetedhét országban sincs párja. Rózsa nyilt a képén, csillag ragyogott a homlokán. Lehajolt hozzája, keltegette:

— Kelj föl szivem szép szerelme!

Fölébredt a királyfi s mindjárt elmondta, hogy érte jött, akar-e felesége lenni. Akart bizony a világ szép asszonya, mindjárt ott is marasztalta és három napig ott éltek a világ szélén az arany várban. Harmadnap este azt mondja a világ szép asszonya:

— No szivem szép szerelme, most én nekem el kell mennem, egy darabig magad maradsz itthon. Mind a tizenegy szobát bejárhatod, hanem a tizenkettedikbe be ne menj, mert oda még én se megyek.

Maga maradt otthon a királyfi. Járt föl és alá a tizenegy szobában s mikor már mind a tizenegyben bent volt, egyre azon járt az esze, hogy mehetne be a tizenkettedikbe. Nem volt semmi nyugvása, hogy ő nem bánja, akár mi is történik, mégis bemegy s kereste a tizenkettediknek a kulcsát. Addig-addig kereste, mig utoljára megtalálta: a padlóba volt bele dugva. Kinyitja a szobát, hát mit lát ott? Három vasabroncscsal földre szegezve az óriás királyt. Mikor bement, azt mondta neki az óriás:

— Kilencven esztendeje, hogy ide vagyok szegezve, azóta egy lelket se láttam. Nagyon szomjas vagyok, adj egy pohár vizet!

Ott volt az asztalon három pohár viz, odaadta neki az egyiket. Amint kiitta, lepattant róla az egyik abroncs, megszabadult a keze. Megint elkezdett könyörögni, adjon neki még egy pohár vizet. A királyfi megsajnálta, odaadta neki a második poharat is. Alig hogy kiitta, lepattant róla a másik abroncs, megszabadult a lába. Aztán megint könyörgött, hogy ha már a kettőt odaadta, adja oda a harmadik pohár vizet is. A

REGÉNY.

Jour-fixe kisasszony.

(22) — REGÉNY. —

Irta: MOLNÁR FERENC.

A nap egészen végigsugározta az utcát, az embereket, tavasz volt már most igazán, és Elza végignézett az előtte zugó-nyüzsgő nagy emberbolyon. E pillanatban ugy külsőleg nagyon jóknak látszottak mind ezek az emberek, akik eljönnek megosztani az esküvőt meg majdan a temetést. A morajlásuk azonban, mint valami fátyol, eltakarta megjegyzéseiket, gondolataikat. Ugy tolongtak ott, mintha a jól elvégzett munka után szélednének szét. Elvégezték a dolgukat — férjhez adtak szerelem nélkül egy lányt. Fölháborodtak s mégis eltürték a botrányt annak idején, beleegyeztek abba, hogy a vőlegény fizessen. Beleegyeztek a flirtekbe, a szabadságba, a léhaságba és a komisz olvasmányokba. A munkájuk ott állt az emelkedett márványlapon, mint két szines szobor — a házaspár. Szétszéledtek és már csirázott bennük négy-öt uj házasság, amelyben megint csak el van nyomva a szerelem ősi joga, megint van megbocsátás ott, ahol nem volna szabad lennie és kiméletesség ott, ahol a bocsánatnak volna helye.

Elza elnézett rajtuk s ebben a pillanatban nem érezte a rosszaságukat. Neki jól esett, hogy ily sokan voltak. A kocsijuk előre tolakodott, beleültek. Aztán jött a többi, mind kivágtatott az utcára, lassankint kiürült a vasrácsos templomudvar.

Benn a templomban a gyertyalángok felét kioltották. Szegényebb házasság következik. Az oldalkapukból egyszerübb, szegényesebb csöndesebb emberek kerültek elő. Csak egy elegáns kisasszony volt az utolsó padsorban, egy oszlop mögött. A fejét a padra hajtotta, bizonyos, hogy sirt.

Egy asszony lihegve sietett hozzá:

— De Ketty...

A lány fölnézett. Most már ujból csöndes volt a templom, kivülről is elrobogtak mind a kocsik és ebbe a fáradt, nehezen helyreállt csöndbe belesóhajtott az acélkisasszony:

— Néni... én olyan boldog vagyok!

A szegényes násznépből hátrafordult egy idősebb asszonyság, nagyra meresztett szemmel, csodálkozva, mintha kérdené:

— Ki beszél itt boldogságról?

XVI.

Aznap délután Ketty kikószált a Városligetbe a nagynénjével meg Miklóssal. Künn jártak, a ligetnek azon a részén, ahol nem hivatalból nőnek a fák, hanem csak ugy a maguk jószántából. Fü már volt arra kifelé, azon jártak, de a fákon még nem látszottak a rügyek.

Elől ment a két fiatal, mögöttük a néni. Hallgattak már régóta, amikor egyszerre megszólalt a fiu:

— Ketty, hát nem akarja megmondani, hogy hol volt délelőtt?

— Ugyis tudja. Csak tőlem szeretné hallani, ugy-e? Hát az esküvőn voltam.

Ez valami kis hidegséget hozott a társalgásba, de tul kellett rajta esni. Az óta az esti jelenet óta nem is beszéltek Elzáról.

— Meghuzódtam az utolsó sorban — mondta Ketty — mert látni akartam azt a lányt. Aztán, hogy vége volt, sirva fakadtam. Tudja, mire gondoltam?

— Mire?

— Hogy ezek most elutaznak, aztán visszajönnek, és most már soha többé semmi közünk egymáshoz.

— Aztán ezen mi a sirni való?

— Hát az, hogy most már nincs közöttünk senki...

Csönd lett. Majd Ketty egyszerre határozott hangon vágott ebbe a hallgatásba:

— Tudja maga, hogy ezt a sétát miért proponáltam?

— Nem én.

— Hogy valamit megbeszéljünk. Tisztába kell jönnünk valamivel...

Világos, szép szemét nyilt pillantással vetette prédául a fiu őszintén kivánesi tekintetének.

— Én — mondta aztán — igen egyszerü lány vagyok, és nem értek ahhoz, hogy hogyan kell ilyesmit szóba hozni. Én csak azt akarom tudni, hogy hogy' vagyunk Elzával.

— Elzával? Hát hogy' legyünk?

— Maga nekem egyszer azt mondta, hogy olyan régen szereti...

— Azt hittem.

— Megcsókolta...

— Nos, és?

— Nem érti? Megcsókolta!

— Nos, és?

A lány megállott és rábámult:

— Miklós — mondta — hát az olyan semmi dolog, ha valakit megcsókolnak?

— Nem semmi, de nem is valami. Csókolta őt más is, csókoltam én is mást. Gyerekség az egész. Hogy lehet erről beszélni?

Most már ismét hallgatagon mentek egymás mellett, sokáig. Miklós arra gondolt, hogy Elzáék most robognak valamerre délre, Olaszország felé. Elképzelte az izgatott Vermest, sőt arra is gondolt, hogy nem adná sokért — már a komikum érdekében — ha egy idegen ur ülne velük egy kupéban.

Akkor Ketty egyszerre csak megállott:

— Miklós — szólt — maga az én vőlegényem, ugy-e?

— Az vagyok.

— És én magának a menyasszonya vagyok.

— Persze, hogy az.

királyfi megsajnálta, neki adta az is. Alig hogy kiitta, lepattant róla a harmadik abroncs, megszabadult egészen. Akkor fölállt és azt mondta:

— Kedves fiam, jót cselekedtél velem, meg is hálálom. Tudom, miért jöttél: világ szép asszonyáért. Csakhogy azt én is akarom feleségemnek. Nem bánom, most elviheted a lovadon. Én csak harmadnap megyek utánad; ha nem érlek el, tied lehet, de ha elérlek, visszahozom. Háromszor viheted el, háromszor megyek utánad, de ha harmadszor is elérlek, széjjel téplek.

Kimegy a királyfi a szobából, egyszerre csak ott a világ szép asszony.

— Úgy-e megmondtam, szivem szép szerelme, hogy ne menj a tizenkettedik szobába! Most már hogyan leszek a tied?

— Hogy ne lennél az enyém? azt mondta a királyfi. Csak ülj föl a lovamra!

Föl is ült, el is mentek. A mint elmentek, az istállóban nyeritett egy három lábu szürke, az óriás király lova, Tali-bubos volt a neve. Kimegy hozzá az óriás király:

— Hej te kutya Tali-bubos!
Van szénád, van abrakod,
Tele van a jászolod.
Mit lármázol olyan nagyon?
Itthon van még a szép asszony!

— Van ám szénám, van abrakom,
De nincs itthon a szép asszony!

— Gondolod-e, kedves lovam, elérjük-e még őket?

— Megehetsz még hét zsák diót, én száz porció szénát, mégis elérjük őket.

Megette az óriás király a hét zsák diót, a Tali-bubos a száz porció szénát, aztán utánuk mentek. Már éppen az óriás király határából akartak kimenni, mikor elérte őket. Ott lekapta a világ szép asszonyát a királyfi lováról és visszavitte az arany várba.

Másnap a királyfi megint eljött a világ szép asszonyáért, de az óriás király megint elérte és visszavitte. Mikor harmadszor is elérte, kapta a királyfit és azon helyt ezer apró dirib-darabra vagdalta.

— No, azt mondja, te se jössz el többet világ szép asszonyáért.

Meg volt szegény királyfi halva. Szaglálódik a legöregebbik sógora, szalad el a kisebbikhez és azt mondja:

— Hej, nagy bajban lehet a mi kedves sógorunk, halottszagot érzek!

— Az ám, azt mondja a másik, én is olyan formát érzek.

Azzal szaladnak tovább, szaladnak a legkisebbikhez. Ez már elejbük kiált:

— Gyertek hamar segiteni, ezer darabban van a mi kedves sógorunk!

Aztán együtt szaladtak mind a hárman s nemsokára megtalálták szegény királyfit ezer diribre-darabra szaggatva. Hamar megkenegették mindenféle füvekkel, összerakták, föltángálták, annyira, hogy utoljára megelevenedett. Mikor kinyitotta a szemét, azt mondta a királyfi:

— Ejnye, kedves sógoraim, de jó izüt aludtam!

— Aludtál bizony — azt mondták neki — de örökre is elaludhattál volna.

Aztán azt mondták neki, hogy másképp nem kaphatja meg a világ szép asszonyát, ha csak el nem megy ahhoz a vén, tüskére való vasorru bábához, akinek szüksége van lópásztorra. Ott három napig kell majd neki a lovakat őrizni s az lesz a bére, hogy husz ló közül az lesz az övé, amelyiket akarja. Azt is megmondták neki, hogy más lovat ne fogadjon el, mint amely a szemétdombon hentereg.

Jól van, bement a királyfi a vasorru bábához, jó reggelt köszönt és megkérdezte, van-e szüksége lópásztorra.

— Van bizony — azt mondta a vasorru bába, — meg is fogadlak. Ha három napig meg birod őrizni a lovaimat, akkor a husz ló közül az lesz a tied, a melyiket szereted; de ha nem, vége az életednek.

Hát másnap reggel kihajtotta a királyfi a lovakat, de amint kijött velük az udvarból, egyebet nem látott, csak éppen hogy merre ment a poruk. Nagyon elszomorodott erre szegény királyfi és egész nap sirt, hogy nem láthatta a lovakat. Mikor a nap már lenyugodott, egyszerre csak jött a három sógora s a legöregebbiknek azt mondta a legkisebbik:

— Eredj bátyám, hajtsd vissza őket!

Elment a legöregebbik, hát akkor már a csillagokon felül voltak s onnan hajtotta vissza a csikókat. A királyfi szépen beterelte őket az istállóba, aztán kapott jó vacsorát. Tizenkét órakor éjfélben, mikor a pásztor lefeküdt aludni, kiment a vasorru bába az istállóba és ott agyon meg agyon vagdalta a csikókat tüzes ostorral, hogy minek hagyták magukat megőrizni. Megigértók a lovak, hogy máskor jobban vigyáznak magukra.

Másnap reggel megint kihajtott a királyfi, de amint kijött velük az udvarból, megint nem látott egyebet, csak éppen hogy merre ment a poruk. Egész nap sirt szegény királyfi. Mikor a nap már lenyugodott, egyszerre csak megint ott termett a három sógora:

— Kedves sógor, azt mondták, mit sirsz, mikor ugyis tudod, hogy majd megjövünk?

Azzal elküldték a középső testvérüket, hogy keresse fel őket; hát már a hold világán is fölül voltak a csikók. A királyfi behajtotta s megint kapott vacsorát. A vasorru bába szörnyü mérges volt. Éjfélben kiment az istállóba és annyira-annyira csépelte a lovakat, hogy csupa seb lett a hátuk. Megigérték a lovak, hogy harmadszor a világért sem engedik magukat megőrizni.

Harmadnap megint kihajtott a királyfi, és most ugy elüntek a lovak, hogy csak egy picinyke látta a porukat, hogy merre mentek. Busult a királyfi, de napnyugatkor megint megjött a három sógora. Azt mondja a legfiatalabbik a legöregebbnek:

— Eredj bátyám, hajtsd vissza a lovakat!

Elment a legidősebbik, de nem tudta visszahajtani.

— Ejnye, de gyámoltalan vagy! Aztán a középsőnek mondja: — Eredj hát te, bátyám!

De bizz az se tudta visszahajtani.

— No, azt mondja a legfiatalabbik, most már nincs más hátra, magamnak kell értük menni.

Azzal el is ment értük. Messze, nagyon messze voltak, még a tüzes tengeren is tul voltak, de azért visszahajtotta őket, a királyfi meg beterelte az istállóba. Veregette a vasorru bába a vállát és azt mondta:

— Köszönd, hogy megőrizted a lovaimat. Kilencvenkilenc szolgámnak a pincében van már a feje, a tied lett volna a századik.

Másnap lement vele az istállóba, ott volt tizenkilenc ló s azt mondta neki, hogy válaszszon. De a királyfi azt mondta, hogy neki egy se kell, csak éppen az, amelyik a szemétdombon hentereg. A vasorru bába eleinte sehogy se akarta odaadni, hanem mikor látta, hogy más nem kell neki, utoljára mégis odaadta.

Kivezette a királyfi a ronda csikót az udvarból, de alig hogy kivezette, olyan paripa lett belőle, hogy széles e világon párja nem volt. Nagy örömmel kapott föl rá a királyfi s a ló megkérdezte tőle:

— Mit parancsolsz, édes gazdám, hogyan menjünk: ugy-e mint a gondolat vagy mint a forgószél?

— Menjünk, édes lovam, mint a gondolat.

Egy pillanat alatt ott voltak a világ szélén az arany várban. A világ szép asszonya éppen ott kötögetett a folyosón. Oda kiált hozzá a királyfi:

— Szivem szép szerelme, ülj föl hozzám a nyeregbe!

Fölült a világ szép asszonyra, elnyargaltak. A mint elnyargaltak, nyerit ám a Tali-bubos, vágja a pallót nagyon. Kimegy az óriás király:

— Hej te kutya Tali-bubos!
Van szénád, van abrakod,
Tele van a jászolod.
Mit lármázol olyan nagyon?
Itthon van még a szép asszony!

— Van ám szénám, van abrakom,
De nincs itthon a szép asszony!

— Gondolod-e, kedves lovam, elérjük még őket?

— Dehogy érjük, dehogy érjük! Ha nem eszünk, ha nem iszunk, mindig futunk, még se érjük el őket, mert az az én testvérem, a kin most elvitték. Annak négy lába van, nekem meg csak három.

Fölkötötte az óriás király a husz mázsás sarkantyuját, aztán hajtotta a lovát, amint csak birta. A határból nem volt szabad az óriás királynak kilépni, ott megvárta a másik ló. Mikor egymásnak szólhattak, azt mondja az óriás lova:

— Várj meg, édes testvérem, mert a gazdám annyira szorit, hogy mindjárt végem lesz.

Azt feleli neki a királyfi lova vissza:

— Elég bolond vagy, mit kinoztatod ugy magadat. Röpülj föl vele jó magasan a levegőbe, ott állj két lábra, dobd le!

Hát fölvitte a lova az óriás királyt jó magasan a levegőbe s mikor már olyan magasan volt, hogy alig látszott, két lábra állt s ledobta. Mindjárt szörnyet halt a vén óriás.

Aztán a világ szép asszonya fölült az egyik lóra, a királyfi a másikra, és a királyfi testvéreivel, sógoraival elmentek az öreg királyhoz. Ez már akkorra olyan öreg volt, hogy még a hamut is mamunak mondta, de azért ugy örült, mikor meglátta őket, mint a kis gyerek. Csaptak is ám akkora lakodalmat, hogy Hencidától Boncidáig folyt a lé s mikor elmult a lakodalom, a fiatal király a világ szép asszonyával megint visszament az arany várba. Ott éltek, haltak s ha meg nem haltak, most is élnek.

Hátrafordult:

— Néni, ugy-e nekünk szabad egymást megcsókolnunk?

A néni mosolygott:

— Ha senki se látja...

— Te se?

— Én se.

— Hát fordulj meg.

Körülnéztek. Messziről idehangzott a népligetből néhány recsegő verklinek a zsivaja. Egyébként nagy csöndesség uszott a tavaszi délutánban, még a város elhaló, a távolságon átszürt robaja is édes zümmögéssé sorvadt, mire ideért. Akkor hátrafordult a néni, nevetve, és Ketty pirulva állt meg a fiu előtt. Miklós is mosolygott, s amikor látták, hogy senki se jár a közelben, megölelte a lányt, ajkon csókolta. Az ajkát ott is hagyta a friss, üde arcon, addig, amig a néni türelmetlenül hátra nem szólt:

— Megvan már?

— Meg — mondta kibontakozva vőlegénye karjaiból az acélkisasszony és szégyelte magát. Szerette volna a lelke mélyén, ha ez a fiu tudta volna, hogy milyen értékes volt ez a csók. Neki — gondolta — csak egy a többi után, de az ő életében ez az első. S hogy Miklós karjába kapaszkodva lassan mentek tovább a zsendülő gyepen, kitört belőle a naiv őszinteség:

— Miklós... mondja nekem ezentul: te.

— Te.

— Most én mondom: te.

A néni csöndesen mosolygott mögöttük. Gyönyörködött a két erős, szép gyerekben. Ketty ujból megszólalt, ezuttal félénken, mert oly naivnak érezte magát, hogy ez már szinte szégyen, mondván:

— Miklós, én istenbizony mondom magának, hogy most először kaptam csókot...

Miklós mosolygott:

— Hát a szülei?

A lány csöndesen mondta:

— Az nem volt csók. Az puszi volt.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Tubarózsa.

I.

Ha éjjelente, hószin párnácskádon
Álomra hajtod szőke kis fejed,
Szellő szárnyán suhanó sóhajtásom
Nem érezed?

Szólsz-e magadban: Vajjon merre jár most
Szomoru lovagom? Gondol-e rám?
Eljönne vajjon, hogy ha édes szóval
Szólítanám?

S míg színarany hajad patakja szétfoly,
Árnyas szempillád csöndesen lezárva, —
Sejted-e, hogy ott lebegek körűlted
A holdsugárba'?

II.

És míg az álmok álmát álmodod,
Megcsókolom ragyogó homlokod.

Megcsókolom hullámzó szép hajad
S álomharmattól édes ajakad.

Liliom karjaid átölelem
S füledbe suttogom saját nevem.

Aztán szived fölé suhanva, ottan
Várok, a míg mosolygasz álmaidban.

És rózsás mosolygásod közepette
Egy tubarózsát hullatok öledbe...

Martos Ferenc.

Egy gazdag zsugori vagyona. Verriéresben meghalt egy agglegény, egy nagyon éltes agglegény, aki életében rendkivüli fösvény volt. Olyan fösvény volt, hogy semmi jót nem kivánt magának, amiben másnak öröme telik, sőt annyira ment a kuporgatásban, hogy még az életét is csak hulladékokkal tengette. Pedig lett volna neki miből élnie, mert amikor halála után leltározták a vagyonát, egy köteg bankjegyet találtak kétszázezer korona értékben és tizenötezer koronát aranyban, azonkivül sok értékpapirt. Volt még ennek a zsugori agglegénynek egy háza is és földbirtoka. Érdemes fölemliteni az ilyen eseteket, már csak azért is, mert néha a vén zsugoriak halálával valami szegény ember is jut váratlanul nagy gazdagsághoz, amivel okosabban el tud bánni, mint az előbbi tulajdonosa. Ezuttal egy szegény traverstali tanító lett egyszerre dusgazdaggá. A végrendeletben ugyan az a kikötés foglaltatik, hogy az örökösnek Verriésbe kell költöznie, de ezt a kis fáradságot nem fogja sajnálni a traverstali tanító.

┼ **Az elnök halála.** *Giacosa*, a hires olasz drámairó nemrég felolvasást tartott Párisban, ahol éppen *Faure* halála idején tartózkodott. Egy milanoi hirlapiró meginterjuvolta Giacosat, aki igen érdekes dolgokat mondott el. Többek között arról is beszélt, hogy milyen hatással volt a franciákra az elnök halálának hire:

— Akkor este egy előkelő család szalonjában voltunk. Éppen a „Diritti dell'animo" cimü darabomat adták, midőn a halálhir hozzánk érkezett.

— Bizonyára mély benyomást tett a szörnyü hir — szólott közbe a hirlapiró.

— Sőt semmi benyomást. Kevéssel tizenegy óra után egy hölgy lépett a szalonba és igy szólott:

— Tudjátok már? Meghalt az elnök...

— Melyik elnök?

— No, a köztársaság elnöke.

— Ah!

— Igazán?

— Alig hihető...

Igy fogadták az állam fejének halálát.

*

┼ **Hölgyek a hóditásról és a házasságról.** Egy amerikai lap munkatársa érdekes kérdésben interjuvolta meg a hölgyeket. Megkérdezte tőlük, hogy mi a véleményük a hóditásról és a házasságról. Néhány válasz:

Egy kékszemü leánynak az a véleménye, hogy egy fiatal ember, aki sikert akar elérni, a szerelmi vallomását nem szabad sokáig halogatni s helyét imádottja szivében viharosan foglalja el, amig el van még ragadtatva tőle a hölgye és mielőtt még alkalma volna arra, hogy unalmasnak találja, vagy ostoba fráternek tartsa. A hóditás után kitartással kell még udvarolnia, az ügyet simán, kereken boldog véghez kell juttatni és különösen azon buzgólkodni, hogy az esküvő minél előbb megtegyen, mert a hosszu mátkaság halála a szerelemnek.

Egy szőke hölgy, akinek szerelmes ügyekben nagy a tapasztalása, csak egyetlen egy alkalmas eszközt ajánl a cél érdekében: a szerelmi vallomást és házassági ajánlatot akkor kell megtenni, amikor a fiatal leány legkevésbé várja; nem kell neki időt engedni a meggondolásra s arra kell kényszeriteni, hogy a választ rögtön adja meg, vagy soha. Ő maga, mondja, csak egy ilyen kategorikus vagy-vagyra adná meg magát. De attól tart, hogy sohasem fog találni olyan fiatalembert, aki erre a vakmerőségre képes volna.

Egy fekete haju leány igy válazzolt:

— Ha egy fiatal ember egy fiatal leányt őrjöngve szeret és kitartása van, föltétlenül sikere lesz. Az özvegy emberek ezt jól tudják és azért van is mindig sikerük.

Beszél azután egy özvegy férfiről, aki elment a választottjához, letette a kalapját, aztán nyugodtan kijelentette, hogy addig nem megy ki a szobájából, amig meg nem hallgatja. A fiatal leány nem tehetett egyebet, meghallgatta, csakhogy megszabaduljon tőle.

Egy ábrándos szemü leány azt tartja, hogy a szerelemnek nem szabad viharosnak, hanem szelidnek lenni. A szerelmes legyen az eljárásában lassu és megfontolt, mert ő sohasem venné el tőle egy kis flirtnek az örömét. Ha már egyszer untatniok kell egymást a szerelmeseknek, akkor untassák egymást a házasság előtt.

Végül egy szépség, aki nagyon kedvelt a newyorki társaságban, kijelenti, hogy az ő lovagjának időt enged az „ostrom megindítására", de ha már egyszer megindította, akkor folytassa is energikusan és ugyancsak ne gondoljon fegyverszünetre.

*

┼ **A lincselés statisztikája.** Egy amerikai ujság legujabb statisztikája szerint az Egyesült-Államokban a mult év utolsó négy hónapjában összesen *hatvankét* embert ütött agyon, vagy akasztott föl a felséges nép. E között a hatvankét ember közt csak *tizenkilencről* bizonyult be, hogy igazán ő volt a bünös. Ellenben meglincseltek egy fiatal embert, akinek minden büne az volt, hogy egy kisasszonyt annak beleegyezésével megszöktetett. Ugyancsak életével lakolt az az éhező szegény ifju, aki egy milliomosnak goromba levelet irt.

*

┼ **Néger menedéktelepek.** A németek délnyugat-afrikai birtokaikon az Egyesült-Államok mintájára területeket akarnak kijelölni a bennszülött néger törzsek számára. A kerületek hatóságait már fel is hatalmazta egy császári rendelet, hogy ilyen területeket kiszemeljenek. Az ilyen fenntartott helyek kizárólag a négereké lesznek, idegenek az ország kormányának beleegyezése nélkül itt nem telepedhetnek le és nem üzhetnek ipart, vagy kereskedelmet, idegenek alatt értve azokat a négereket is, akik nem a kijelölt törzshöz tartoznak.

┼ **Árkülönbség.** (*A színházban*) *Egy ur*: Szabad kérnem nagyságod, kegyeskedjék levenni a kalapját, három forintot fizettem a helyemért.

Egy hölgy: En pedig harminc forintot fizettem a kalapomért...

*

┼ **Az állandó nyulak.**

— Az ön vadászatain nagy a változatosság.

— Ó igen, a vendégeim változnak, de a nyulak mindig — ugyanazok.

Hadsereg és politika.

A görög katonatiszteket nemrégiben megfosztották attól a joguktól, hogy tagjai lehessenek a képviselőháznak. És ezzel a tilalommal a világ valamennyi hadseregét számüzték az aktiv politika teréről. Az akció reakciója a napokban kitört — mint a *Katonai Lapok* irja — egy bécsi katonai szaklap hosszabb cikket közölt, amelyben azt igyekszik kimutatni, hogy mennyire botor intézkedés a katonatiszteket kivonni a politikából. A cikket az *Armeeblatt* természetesen lehurrogta alaposan. A katonatisztek — ugymond a nevezett ujság — maguk sem akarnának szerepelni a politika harcaiban. Volt ugyan már a hadseregben is elégedetlen elem, amely sóvárgott a gyakorlati politikában való részvételért, ez azonban csak sporadikus jelenség.

1849-hen néhány osztrák tiszt összeállt és elhatározta, hogy mozgalmat indit, amelynek az lesz a célja, hogy a katonatisztek be legyenek választhatók a Reichsrathba. A mozgalom komoly szint kezdett ölteni. Gróf *Radetzky*, ekkor az osztrák-olasz hadsereg főbb tisztjeit bevonta egy ellenmozgalomba. A legfőbb tisztek aláirásával kérvényt adtak be ő felségéhez, amelyben kijelentették, hogy ők nem akarnak részt venni a gyakorlati politikában.

A fölötte érdekes kérvény, amely most először kerül a nyilvánosság elé, szószerint igy hangzik:

Felséges Urunk!

Alulirottak alázattal a *kremsiri* képviselőház tárgyalásaiból értesültünk, hogy a tisztelt ház *Zbiszévszky* képviselő által előterjesztett és *Strohbach* képviselő által támogatott javaslatot szótöbbséggel elfogadta t. i. elhatározta, hogy a katonatiszteknek a képviselőházba való megválasztása iránt előterjesztést tesz ő felségéhez.

Minden alkotmányos államban két hatalom érvényesül, melyeket azonban sohasem lehet összeforrasztani: a törvényhozó és a végrehajtóhatalom. A hadsereg a végrehajtó hatalom egy részét képezvén, nem vehet részt a törvényhozó hatalom feladatában.

Személyes tekintetet véve, a katonatiszt épp ugy mint akárki elfoglalhatná helyét a képviselőházban, de nem mint a hadsereg, nem mint a katonai testület képviselője, mert világos, hogy oly képviselők, kik abban a helyzetben volnának, hogy javaslataikat esetleg ezer meg ezer szurony által érvényre juttathatnák, a képviselőház független tanácskozásait könnyen megakadályozhatnák.

A hazai törvényekhez hiven, a hadsereg Felségedben ismeri egyedüli urát és vezetőjét. Nem vesz részt és nem is fog résztvenni tehát oly tanácskozásban, mely esetleg kötelességével vagy becsületérzésével ellenkezésbe hozhatná. Kész ugyan Felséged által szentesitett alkotmányos jogokat az utolsó vérig védelmezni, de nemzeti különbséget a hadseregben egyáltalában nem ismer.

Az engedelmesség, testvéri egyetértés és szeretet kötelékei által egyesitve, a hadsereg felséged magas személyében megtalálja kötelességének, dicsőségének és becsületességének összpontositását.

De ki inditja ma a képviselőházat oly javaslat felterjesztésére, mely annyira ellenkezik ez intézménynek eddig nyilvánitott alapelveivel? Alulirottak szivesen elhallgatták volna a multnak fájdalmas emlékeit — de önkéntelenül felmerül a kérdés, vajjon mi célból emel ma szót ugyanazon képviselőház a hadsereg alkotmányos joga mellett, mely eddig a hadsereg jogosult érdekeivel általában nem törődött?

Mikor Naro, a római hadvezér, a szerencsétlen cannaei csata után, melyben 80,000 római elesett, Róma fővárosába menekült, az ottani szenátus elébe jött és köszönetét nyilvánitotta, hogy még bizik a haza megmentésében. Igy gondolkozott és cselekedik egy nagy, szabad állam. A bécsi reichstag pedig csak ellenségeinkkel rokonszenvezett, egy elismerő szava sem volt a győztes, számtalan nehézségeket leküzdött hadserege részére, sem a részvét vagy a vigasztalás egy szavát nem fejezte ki az elesettek vagy a visszamaradtak fölött.

A hadsereg hallgatott, de mélyen érezte e bántó sértést. A képviselőház közönyös és a haza becsületével, fenntartásával szemben a hadsereg elvesztette bizalmát.

Nem, felséges Urunk! A hadsereg semmi szin alatt nem akar résztvenni az alkotmányos vitatkozásokban. Ily részvételben csak a hadsereg [illegible] fegyelmének, valamint a monarkiának [illegible] látná. Erőfallal akarja Felséged [illegible] monarkia határait körülvenni, a haza törvényei, [illegible] első épségét pedig külső ellenségei ellen [illegible] mezni, de e mellett hivatásának ama természetes határai között óhajt maradni, melyeket valamennyi törvényei a hadseregnek szabnak.

Mély alázattal kérjük ennélfogva Felségedet, hogy a kremsieri képviselőház javaslatához legfelsőbb jóváhagyását megtagadni kegyeskedjék.

Milano, 1849. február 8-án.

A kérvényt gróf *Radeczky* táborszernagy, a tábornokok, törzstisztek, az összes tisztikar, az osztrák-olasz hadsereg valamennyi altisztje és közkatonája aláirta.

KÖZGAZDASÁG.

A krizis közeledése.

Budapest, március 11.

A válság előjelei nyilvánulnak már a gabonacsarnokban és nemsokára egész sulyával ránehezedik a magyarországi gabonakereskedelemre. Romboló hatását érezni fogja azonban az egész hazai üzletvilág és sulyos veszteség fenyegeti az egész közvagyonosodást.

A gabona-tőzsdén teljesen pang az üzlet, és ez a körülmény nyomasztó hatással lesz a gazdasági és ipari életre. Azok a malmok, amelyek tartózkodtak a konzorciumban való részvételtől, a rossz lisztüzlet miatt csak a napi szükséglet kielégitésére szoritkoznak; a ringelők által megteremtett kedvezőtlen üzleti helyzet deprimálóan hat a magánüzleti életre és nem vállalkozik senki sem uj üzletek kötésére. A milyen élénk volt azelőtt a tevékenység, oly sivár kép tárul ma a szemlélő elé a gabonacsarnokban. Páni félelem lep meg mindenkit, aki fel birja fogni ennek káros utókövetkezményeit. A bizalmatlanság a csarnokban oly nagy, amilyen még a tavalyi 15 forintos áraknál sem volt. Ma már beszéltek a konzorcium egy áldozatáról s ugy látszik addig nem is fog a tőzsdetanács közbelépni, mig ujabb áldozatok nem fogják felbőszíteni az egész csarnokot a ringhiénák ellen. Megcsappant minden vállalkozási szellem s ott, ahol azelőtt élénkség uralkodott, ma nem lehet egyebet hallani, mint a konzorcium bérébe szegődött néhány ügynöknek a hangját. Sokáig fog tartani, mig a forgalmi élet ismét előbbeni rendes menetét visszanyeri. E mellett a külföld katasztrofálisan lanyha; buzakivitelről szó sincs. Felső-Ausztriából jövő héten tömegesen fog érkezni a felmondas alá kerülő gabona. Podvolocyskából orosz buzát ajánlanak oly áron, amely nemcsak lehetővé teszi, hogy ez Budapesten leszállittassék, hanem még kis haszon is marad mellette; megvesszük az oláh szokványt drágább pénzen, mint a mennyit a magyar gazdának az acélos buzáért adhatunk.

New-Orleansból Triesztbe 60.000 métermázsa a szokványnak megfelő buza érkezett s külön tehervonatokon tegnap egy részét már Budapest felé expediálták; Bulgáriából ajánlatok érkeznek áprilisi szállitásra és ha a kontinentális piacok tovább csökkennek (ahogy e héten láttuk), az orosz kikötőkből is ide fog gravitálni a buza. A ringelő urak ugylátszik Budapestet egy internacionális lerakodó helylyé akarják átváltoztatni, s az igy a belföldön megmaradt áruk oly nagy mennyiségben torlódnak össze, hogy okvetlenül az árak csökkenését és számos gazdák veszteségét eredményeznék.

Nagyban emlékeztet a márciusi buzával most végbemenő manipuláció ahhoz a szédelgéshez, melyet Hollandiában 1634-ben szinte egy részvénytársaság — a keletindiai részvénytársaság — üzött egy gyarmatáru bizományos segitségével, és megteremtették a tulipándüh — tulpománia — korszakát. A gyarmatáru bizományos akkor tudta, hogy a vörös tulipánhagymák nem teremtek, s különbözeti szerződéseket kötött ilyen hagymák szállitására; erre azután mindenki részt vett az üzletben, s a tulipánhagymákat — annak ellenére, hogy mindenki tisztában volt azzal, hogy nem termett — vették a papiroson suly és szin szerint. A vörös tulipánról (ez volt az akkori márciusi buza) átmentek a kék tulipánra (ez meg az áprilisi buza), mig végre 1637-ben kitört a válság; a bizalom csökkent, a megkötött szerződéseket teljesiteni kellett s minthogy annyi s olynemü tulipán, amennyire a szerződések szóltak, nem volt, követelték a különbözet kifizetését. A tulipánüzérek a különbözeti üzletnek további fenntartását kivánták kierőszakolni, de ez mit sem használt. Beütött a krach!

Éppen igy cselekszik a ringelő konzorcium is. Helytelenül felfogott és önző érdekeik folytonos szem előtt tartásával nemcsak maguknak ártanak, nemcsak önmagukat teszik ki a kereskedővilág közmegvetésének, hanem ártalmára válnak az egész hazai gazdasági életnek.

Frankl Arthur.

Hetiszemle.

Budapest, március 11.

Értéküzlet. Az elmult héten a börzeüzlet a spekuláció tartózkodása következtében lanyha volt. Az üzlet csekély voltára különösen a bányarészvényekben beállott lanyhaság és a németországi pénzszüke volt befolyással. Élénkebb mozgalom csak a hét végén mutatkozott. A helyiértékek piacán szintén csendes volt a forgalom, csakis a cukoripar részvényekben volt a nagyobb kereslet következtében élénkebb forgalom.

A főbb értékekben a következő változások történtek:

	Árfolyamok a hét elején	a hét végén	különbözet
Osztrák hitelrészv.	368.75	369.80	+ 1.05
Magyar hitelrészvény	397.25	398.—	+ —.75
Magyar aranyjáradék	119.90	119.80	— —.10
Magyar koronajáradék	98.—	97.80	— —.20
Magyar leszámitolóbank	266.—	265.—	— 1.—
Osztr.-magy. államv.	359.70	361.25	+ 1.55
Déli vasut	67.—	66.25	— —.75
Rimamurányi vasmü	322.75	322.25	— —.50
Budapesti közuti vasut	399.50	395.—	— 4.50
Budapesti városi villamos vasut	233.—	232.—	— 1.—
Magyar jelzáloghitelbank	254.—	254.10	+ —.10

Gabonaüzlet. (*Goldmann és Engel* jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az időjárás e héten nagyobbára száraz és derült, közönkint szeles volt és a hőmérséklet is állandóan alacsony maradt, mi mellett éjjelenkint fagy is következett be. Csapadék egyes vidékeken csak szórványosan fordult elő. A vetések állása mindenütt kielégitő és a mezei munkálatok már az egész országban folyamatban vannak. A vizállás valamivel csökkent.

A külföldi piacokon az üzlet továbbra is szük keretben maradt. A fogyasztás csak a legszükségesebb beszerzéseket eszközli, a spekuláció tétlen és igy az árakban is csak alig történtek változások. Amerikában a kiviteli kereslet csökkent, a látható készletek — mérsékelten ugyan, de mindenesetre — gyarapodtak. A hét végével kedvezőtlenebb időjárás folytán a hangulat valamivel szilárdabb, utóbb azonban ismét lanyha volt. Angliában a forgalom korlátolt maradt és az árakban nincs jelentékenyebb változás. A francia piacokon a hozatalok továbbra is kedvezőek és az árak némileg csökkentek. A többi kontinentális piacokon a fogyasztás tartózkodó volt, az üzlet is mérsékelt terjedelmü és az árak alig voltak képesek pozíciójukat fenntartani.

Nálunk az üzlet terjedelme kismérvü. A kinálat az összes cikkekben mérsékelt és minthogy a kereslet is gyenge, az árak ugy kenyérmagvak mint takarmánycikkekben is alig változtak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a hét elejével kellemes irányzatban indult. Jobb lisztkelendőség a malmokat arra birta, hogy a vásárlásban is élénkebben vegyenek részt és a hangulat kedvezőbb fordulatához hozzájárult ama körülmény is, hogy az emelkedő határidőpiac befolyása alatt a spekuláció arbitrage-üzleteket is folytathatott. Az árak mérsékelten emelkedtek, rövidesen azonban ismét visszaestek és az elért árelőny elveszett. Lényeges befolyással voltak erre a folyó határidőben eszközölt nagyobbmérvü — e héten 113.000 mm. tévő — buzafelmondások is. A malmok tartózkodóak lettek annál inkább, mert tudatában vannak annak, hogy a felmondásra kerülő buza előbb-utóbb az ő kezeikbe kerül és igy a hét végével is csendes irányzatban maradt az üzlet, melynél az árak egyenlegképp nem változtak. Prima tiszavidéki áru teljes árakat ért el. Az összes forgalom 90.000 mm., a hozatalok összege 169.687 mm. A beérkező idegen buzák kizárólag szállitási célokra használtathatnak fel és csak elvétve kerül egy-egy tétel nem szokványképes készáru eladásra.

Rozsban az üzlet vontatottan alakult, ami egyrészt a felmondott tételek nehézkes átvételének, másrészt a fogyasztás korlátolt érdeklődésének folyománya. Ha mindazonáltal említésre méltó arcsökkenés nem következett be, ugy ez főleg a kinálat korlátoltságának tulajdonitandó. Az árak 7.70—7.90 forint között mozogtak helyben és Budapest távolságában átvéve, mig néhány kisebb tétel prima áru helyben 8.— forintig ért el.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) továbbra is csak gyengén van kinálva hizlalóknál különösen azonban gyárosoknál jó keresletre talált. Az árak szilárdan tartottak és helyben 6.40—6.70 forint között jegyzünk. Egy rakomány szerb áru elvámoltan á 6.25 forinton kelt el készpénzfizetés mellett helyben. Állomásokon átvéve az üzlet teljesen pang.

Zab mérsékelt kinálat és ugyanolyan vételkedv mellett az egész hét folyamán változatlan maradt. Prima áru csak szórványosan érkezik és helyben 6 forint 20 krajcárt ér el, mig középminőségü zab 5.75—6.05 forint között jegyez. A forgalom cirka 4000 métermázsa.

Tengeri ugyancsak változatlan maradt és habár a kereslet mérsékelt, az ajánlat is gyengébb volt. Ó-tengeri már alig van forgalomban és csak névleg jegyez 5.25 forinton helyben. Uj tengeri iránt csak a tiszavidéki állomásokon volt jobb érdeklődés és helylyel-közzel néhány krajcárral többet is fizettek. Budapesti paritásra 4.50—4.55 forint, helyben 4.65 forint és Kőbányán 4.70 forintig volt elérhető.

Olajmagvak: Készáru káposztarepce üzlettelenül 11.——12.— frton jegyez. Bánáti repce 11.25—11.75 frton, vadrepce 5.50—6.20 frton, lenmag 10.50—11.50 frton, gomorka 9.25—10.— frton. Uj káposztarepce 1899. augusztusra a bekövetkezett fagyos idő folytán valamivel szilárdabb irányzatu volt és 11.95—12.— frt után 12.15—12.25 frton zárul. Kendermag 11.50—12.— frton jegyzett.

Hüvelyesek: Bab (uj) változatlan csendes üzlet nélkül. Trieurt aprószemü babot Gyöngyös-Félegyházán 7.— frton, gömbölyü Baja-Zomboron 6.50 frton, barna bab Kalocsán 7.—, Nagy-Károlyban 6.75—7.— frton jegyez. Köles helyben 4.25—4.50 frton értékesithető.

Vetőmagvak: Vöröshere változatlan. Uj bánáti vöröshere 42.——45.— frt felvidéki áru 48.——54.— frt, lucerna 48.——54.— frt, muharmag 6.——6.50 frt, bükköny 5.75—6.— frt, baltacim 12.——13.50 frt között jegyzünk helyben.

A határidőüzlet a lefolyt héten igen élénk volt s az érdeklődés főképpen a folyó és jövő havi terminusokra irányult, amelyeknél a hauss-párt a hét elején jelentékeny áremelkedést produkált, ez azonban a fedezési kedv alábbhagyása folytán részben ismét elveszett. Ezt a hauss-párt természetesen tétlenül nem nézhette s manipulációval ismét sikerült neki az áraknak az előbbi nivóra való emelése. Általában azon véleményen vannak, hogy az áprilisi buzának sem lesz más a sorsa, mint a márciusinak, mert a felmondásra készen tartott buzákat a márciusi terminusra használták, majdnem teljesen fel ugy, hogy szokványáruban áprilisre alig lesz valami s igy a haussisták még könnyebben manipulálhatnak. Azonban nem szabad tekinteten kivül hagyni, hogy a napokban román buzára április havi szállitásra többnagyobb eladást eszközöltek, ami ezen terminus árában kifejezésre is jutott.

A heti üzlet részletei a következők

Buza márciusra 10.25 frton indult, melyről 10.54 frtig emelkedett, esett 10.27 frtig, emelkedett 10.43 frtig s zárul 10.54—10.55 forinton.

Buza áprilisra 9.70 frton nyilt meg, emelkedett 9.98 frtig ellanyhult 9.79 forintig s zárul 9.88—9.90 forinton.

Buza októberre 8.56 frttal kezdődött, emelkedett 8.67 frtig, ellanyhult 8.50 frtig, emelkedett 8.56 frtig s zárul 8.56—8.58 forinton.

Rozs márciusra 7.76 frton nyilt meg, felszökött 8.05 frtig, ellanyhult fokozatosan 7.86 frtig, emelkedett 7.92 frtig s záruit 8.02—8.04 forinton.

Tengeri májusra 4.58 forintról 4.67 frtig emelkedett, ellanyhult 4.52 forintig, emelkedett 4.57 forintig s zárul 4.56—4.57 forinton.

Zab márciusra 5.77—5.85 forint között ingadozott, zárul 5.74—5.76 forinton.

Káposztarepce augusztusra valamivel szilárdabb irányzatot követett fagyási hirekre, 12.—12.20 frtig emelkedett s igy is záruit.

Szeszüzlet. (A *Budapesti Napló* tudósitójától.) Heteken át tartó lanyhaság után végre az első hét, amely tekintélyes forgalma által uj életet és szilárd hangulatot hozott a szeszüzletbe. Ugylátszik a forgalmi adó életbelépéséből eredő átmeneti időszaknak vége; a régi, még a mult évben beszerzett szeszkészletek mindenfelé fogytán vannak s a nagy, valamint a kisebb kereskedő egyaránt beletörődött az uj adózási viszonyokba. A lefolyt héten nagyobb kötések fordultak elő. Finomitott szeszben későbbi határidőre s minden egyes esetben a napi jegyzésnél magasabb árat lehetett elérni. Jegyeztek: nyerssszeszt finomitók részére 17.50—17.75 frton, finomitott szeszt nagyban 54.75—55.25 frton, kisebb mennyiségben 55.50—56.— frton 10.000 liter fokonként, hordó és forgalmi adó nélkül, készfizetéssel, helyben. Denaturált szesz változatlan ára nagyban 18.—19.50 frt, kicsiben 19.50—20 frton 10.000 literfokonként ingyenhordóban, adópótlék nélkül, helyben.

Ipar és kereskedelem.

A Magyar Általános Hitelbank 1898. évi január 1-től december 31-ig terjedő *harmincegyedik* üzletszakának ma közzétett *zárszámadása* a következő tételeket tünteti fel:

Főmérleg: *Aktivák*: Értékpapirok 1,824.860 frt. Adósok: 11,806.759 frt 44 kr. Különféle aktivák és befizetések konzorciális üzletekre: 11,854.055 frt 70 kr. Ingatlanok 165.000 frt. Összesen 25,650.675 frt 14 kr. *Passzivák*: Részvénytőke: 17,000.000 frt. Tartalékalap 4,850.000 frt. Föl nem vett osztalékok 1964 frt. Különféle passzivák 1,562.532 frt 91 kr. Hitelezők 416.634 frt 68 kr. Nyereségegyenleg 1,819.543 frt 55 kr. Összesen 25,650.675 frt 14 kr.

Főüzleteredményszámla. Terhek. Tiszti fizetések 35.619 forint 18 krajcár. Költségek 65.373 forint 74 krajcár. Adó 108.929 forint 93 krajcár, összesen 209.722 forint 85 krajcár. Nyereség-egyenleg 1,819.543 forint 55 krajcár. Összesen 2,029.266 forint 40 krajcár. Jövedelmek: Kamatok 1,015.069 forint 12 krajcár. Jutalékok és társasüzleti nyereségek 222.813 forint. Nyereség értékpapirokban 106.232 forint 05 krajcár. Házbérjövedelem 21.732 forint 67 krajcár. 75% a bank- és áruosztály nyereségéből 613.910 forint 35 krajcár. Nyereség áthozat az 1897. évről 49.510 forint 21 krajcár. Összesen 2,029.266 forint 40 krajcár.

A bank- és áruosztály 1898. évi mérlege. Aktivák: Pénztári készlet 2.711,582 forint 59 krajcár. Tárca 20.642,573 frt 98 kr. Értékpapirok 1.693,486 frt 10 kr. Adósok 44.550,802 frt 62 kr. Különféle aktivák 2.860,285 frt 56 kr. Ingatlanok 13.938 frt 84 kr. Felszerelés 27,329 frt 85 kr. Összesen 72.500,000 forint 14 kr. *Passzivák*: Elfogadmányok forgalomban 5.594,000 frt. Pénztári jegyek forgalomban 1.515,000 frt. Hitelezők 51.236,658 frt 56 kr. Különféle passzivák 2.585,965 frint 62 kr. Központi osztályunk követelési egyenlege 10,749.828 frt 85 kr. Nyereség 818.547 frt 13 kr. Összesen 72,500.000 frt 14 kr. *A bank és áruosztály üzleteredményszámlája*: *Terhek*: Tiszta fizetések 189.173 frt 76 kr. Költségek 265.389 frt 41 kr. Veszteség követeléseken 9.613 frt 49 kr. Adó 114.668 frt 02 kr. Nyereség egyenleg 818.547 frt 13 kr. Összesen 1,397.391 frt 81 kr. *Jövedelmek*: Kamatok 671.129 frt 45 kr. Jutalékok 510.030 frt 13 kr. Nyereség értékpapirokon 97.440 frt 98 kr. Nyereség érváltók és ércértékek után 77.717 frt 09 kr. Nyereség árukon 32.851 frt 87 kr. Nyereségrészesedésünk a Fiumei Hitelbank Részvénytársaságnál 8.222 frt 29 kr. Összesen 1,397.391 frt 81 kr.

Az egyes üzletágak átnézete. Váltótárca: Bejött helybeli váltó 93,711.334 frt 23 kr. Idegen váltó 37,741.679 frt 65 kr. Összesen 131,453.013 frt 88 kr. Kiment: helybeli váltó 81,888.729 frt 90 kr. Idegen váltó 32,081.990 frt 30 kr. Összesen 113,970.720 frt 20 kr. Készlet tehát: helybeli váltó 11,822.604 frt 33 kr. Idegen váltó 5,659.689 frt 35 kr. Összesen 17,482.293 frt 68 kr. Ércpénzváltók, ércértékek, szelvények és idegen pénztárjegyek 3,160.280 frt 30 kr.

Az összes forgalom tett: A folyószámla és bizományi üzletben 2·536,605.399 frt 88 krt. Ércpénzváltók és ércértékekben 377,262.397 frt 65 krt. Elfogadmányokban: Elfogadott váltók összege 29,675.500 frt. Beváltott váltók összege 24,081.500 frt. Forgalomban volt 1898. évi december 31-én 5,594.000 frt. A pénztári összes forgalom tett 912,997.106 frt 33 krt.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete e hó 5-én tartotta rendes közgyülését *Bittó* István elnöklete alatt, *Iványi* Gyula miniszteri tanácsos kormánybiztos jelenlétében. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentései alapján a közgyülés megállapitotta a mérleget s elfogadta a tiszta jövedelem felosztására vonatkozó javaslatokat. A 173.554 forint 34 krajcár nyereségből az alapitók 5%-os osztalékai és az alapszabályszerü jutalékok levonása után fennmaradó 106.397 forint 91 krajcár az intézet saját tartalékalapjához csatoltatott, amelylyel együtt ez a tartalékalap 1,152.625 forint 40 krajcárra emelkedett. A sorrend szerint kilépő három igazgatósági tagot és a felügyelő bizottság tagjait a közgyülés ujra megválasztotta.

A Hazai Aszfaltipar Részvény-társaság ma tartotta évi rendes közgyülését dr. Matlekovits Sándor v. b. t. t. elnöklete alatt. Az előterjesztett igazgatósági jelentés s az évi zárszámadás azt igazolják, hogy a városi hatóságok a társaság iránt kellő bizalommal viseltetnek, amennyiben a vállalat megbizásokkal egész éven át megfelelően el volt látva. Az osztalék részvényenkint *10 forintban* állapittatott meg. A közgyülés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, a felmentvényt megadta, az eddigi felügyelő bizottságot ujból megválasztotta és egyszersmind elhatározta, hogy az 1898. évre szóló szelvények folyó hó 13-tól kezdve, a társulat pénztáránál (VII. Kertész-utca 57.) váltatnak be.

Gombgyár Szarvason. *Szarvas* város képviselőtestülete elhatározta, hogy a város területén gombgyárat létesit. Dr. *Fábry* Sándor alispán a gyár létesitésén már hosszabb idő óta fáradozik.

Szeszárak. A kontingens nyerssszesz ára *Budapesten* pénzben 17.25 forint, áruban 17.50 forint. — *Bécsben* a kontingentált készáru 18.10 forint pénzben, 18.30 forint áruban.

LODEN Iskola-öltöny ... 3.50
LODEN Flu-mencsikoff ... 7.—
LODEN Férfi-köpeny ... 12.—
LODEN Kocsis-köpeny ... 10.—
LODEN Havelok ... 8.—
LODEN Rövid kabát ... 8.—
LODEN Vadász-öltöny ... 16.—
LODEN Turista-öltöny ... 14.—

LODEN Sacco vattával bélelve ... 6.—
LODEN Szőrme-sacco ... 10.—
LODEN Vadász-sacco ... 9.—
LODEN Vadász-bunda ... 18.—
LODEN Kocsis-bunda ... 20.—
LODEN Utazó-bunda ... 35.—
LODEN Szőrme-mencsikoff ... 40.—
LODEN Gazdászati bunda ... 16.—

RENDELJENEK CSAK
a „TIROLI“-nál
JUSTITZ LEOPOLD
specialista loden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

Vidéki pénzintézetek. A *Nagykőrösi Népbank* részvénytársaság mult évi összes forgalma volt 6,270 923 frt 18 kr, tiszta nyereség 21.947 frt 53 kr. Az osztalék részvényenként 13 frt. A város tulajdonát képező községi *takarékpénztár* mult évi összes bevétele 2,536.653 frt 32 kr. Összes kiadása 2,535.268 frt 87 kr. Összes forgalma 5,975.506 frt 92 kr. Jelzálog kölcsön volt 915 frt 35 kr. Váltókölcsön 2,044.645 frt 51 kr. Betétek összege 1,900.823 frt 75 kr. Az évi nyereség *26.929 frt 32 kr*, melyből a tartalék tőke 4%-át s a különböző jutalékokat levonva, marad tiszta nyeremény *21.167 frt 80 kr*, amit a város saját céljaira, kiadásai fedezésére fordithat.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése 1899. március 11-én. Készlet 406 darab. Érkezett 571 darab. Összesen: 977 darab. Eladatott 708 darab. Maradt 269 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 48—50— krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 47—50— krajcárig, 320—380 klgr. sulyban 44—46— krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 44—46 krajcárig. Malacok 39—40 krajcárig kilónkint. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, március 11.

A buzaüzlet ma csendes hangulatban nyilt meg, később azonban az irányzat kedvezőbb lett. A kinálat mérsékelt volt. A vételkedv élénkebb volt, a malmok közül azonban csak néhány vásárolt. Forgalomba került 22.000 métermázsa változatlan árak mellett. Egyéb gabonanemüekben gyenge forgalom mellett az árak változatlanok maradtak.

Eladatott:

Buza. T i s z a v i d é k i: 100 mm. 80 k. 10 frt 65 kr, 100 mm. 79·5 k. 10 frt 60 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 55 kr, 100 mm. 79·3 k. 10 frt 51½ kr, 100 mm. 79·5 k. 10 frt 52½ kr, 400 mm. 79 k. 10 frt 55 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 40 kr.

P e s t v i d é k i: 1200 mm. 79·5 k. 10 frt 60 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 50 kr, 100 mm. 76 k. 10 frt 30 kr, 100 mm. 77·3 k. 10 frt 25 kr, 100 mm. 77 k. 10 frt — kr.

F e h é r m e g y e i: 600 mm. 77·5 k. 10 frt 65 kr, 400 mm. 78 k. 10 frt 65 kr, 750 mm. 76 k. 10 frt 42½ kr, 200 mm. 75 k. 10 frt 20 kr.

F e l v i d é k i: 350 mm. 75·5 k. 10 frt 12½ kr.

B á c s k a i: 100 mm. 75·8 k. 10 frt 20 kr. 1560 mm. 73·5 k. 10 frt 05 kr, 4800 mm. 73 k. 10 frt — kr.

H a r t a i: 900 mm. 76 k. 10 frt 42½ kr.

K a l o c s a i: 2000 mm. 76 k. 10 frt 42½ kr.

R a k t á r i: 150 mm. 74·5 k. 9 frt 25 kr, 500 mm. 72·5 k. 9 frt 25 kr.

O l á h: 4100 mm. 76·5 k. 7 frt 80 kr.

Mind 3 hónapra.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (uj)						
bánsági	75 k.	9.75— 9.90	76 k.	9.95—10.05	77 k.	10.10—10.15
	78 k.	10.20—10.25	79 k.	10.35—10.40	80 k.	10.45—10.50
tiszavidéki	75 k.	9.95—10.10	76 k.	10.15—10.20	77 k.	10.25—10.30
	78 k.	10.30—10.40	79 k.	10.40—10.50	80 k.	10.50—10.60
pestvidéki	75 k.	9.90—10.05	76 k.	10.10—10.20	77 k.	10.25—10.30
	78 k.	10.25—10.35	79 k.	10.35—10.45	80 k.	10.50—10.60
fejérmegyei	75 k.	9.95—10.05	76 k.	10.10—10.20	77 k.	10.20—10.25
	78 k.	10.30—10.35	79 k.	10.35—10.45	80 k.	10.45—10.55
bácskai	75 k.	10.20—10.25	76 k.	10.20—10.30	77 k.	10.35—10.40
	78 k.	10.40—10.45	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
román	75 k.	—.——.—	76 k.	0.—— 0.—	77 k.	0.—— 0.—
	78 k.	—.——.—	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
szerb	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—	78 k.	—.——.—
	79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
bolgár	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—		
	79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—		

Rozs ...	(uj) I. r.	70—72 k.	7.85— 7.95	II. r.	——k.	7.75— 7.80
Árpa ...	(uj) tak.	60—62 k.	6.20— 6.55	égetni való	62—64 k.	6.60— 7.40
„ ...	(uj) sörfőz.	64—66 k.	7.60— 8.40			
Zab	(uj)	39—41 k.	5.80— 6.15	(ó)		
Tengeri	(ó) bánsági	— k.	4.65— 4.70	(ó)		4.15— 4.30
Repce...	káposzta		11.25—12.—	másn.	— k.	—.——.—
Köles ...	(ó)		—.——.—	(uj) bánsági		4.60— 4.65

Határidőüzlet. A határidőüzlet szilárd irányban és magasabb árakon indult meg. A forgalom mérsékelt volt.

Forgalomba került:

Buza márc.-ra . . .	10.40—10.41—10.38—10.45.
Buza áprilisra . . .	9.78—9.89—9.87.
Buza októberre . . .	8.55—8.53—8.57.
Rozs márciusra . . .	7.95—8.02.
Tengeri májusra 99. .	4.54—4.52—4.57.
Zab márciusra . . .	5.74—5.75—
Káposztarepce . . .	—.——.—

Déli egy órakor a következő zárcárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza márciusra	10.50	pénz	10.53	áru
Buza áprilisra	9.86	„	9.88	„
Buza októberre	8.55	„	8.57	„
Rozs márciusra	8.—	„	8.02	„
Rozs októberre	0.—	„	0.—	„
Tengeri októberre	0.—	„	0.—	„
Tengeri májusra 99	4.56	„	4.57	„
Zab márciusra	5.73	„	5.75	„
Zab októberre	0.—	„	0.—	„
Repce augusztusra	12.10	„	12.20	„

Délután fél ½5 órakor zárul:

Buza márciusra 99	10.46—10.47
Buza áprilisra	9.85— 9.86
Buza októberre	8.55— 8.56
Rozs októberre	0.—— 0.—
Rozs márciusra 99	8.—— 0.—
Tengeri októberre	0—— 0.—
Tengeri májusra 99	4.57— 4.58
Zab októberre	0.—— 0.—
Zab márciusra 99	5.77— 5.78
Repce szeptemberre	—.—.—

A budapesti értéktözsde.

Az *előtőzsde* szilárd hangulattal kezdődött, később bécsi nehézkes medio- ellátásra az összes nemzetközi értékek árfolyamai korlátolt forgalom mellet elgyengültek és gyenge irányzattal zárultak.

A *déli tőzsde* változatlan külföldi jegyzésekre tartózkodó maradt és az üzlettelenség következtében az árfolyamok lemorzsolódtak. A valuta és ércárak változatlanok.

A *helyiértékek* piacán városi villamos részvényekben élénk kereslet nyilvánult és négy foriuttal emelkedtek.

Az előtőzsde lefelé irányuló.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 397.10—397.75. Osztrák hitelrészvény 369.20—369.70. Osztrák-magyar államvasuti részvény 360·75—360.60. Jelzálogbank 253.——253.50. Rimamurányi vasmü 320.60—321.—. Közuti vasut részvény 394.50—395.— forinton.

A *déli tőzsde* szilárd.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 397.20—397.50. Osztrák hitelrészvény 369.10—369.45. Osztrák-magyar államvasuti részvény 360.20—360.75. Jelzálogbank részvénytársaság 320.20—321.—. Rimamurányi vasmü 320.25—321.—. Közuti vasut részvény 394.50—395.— forinton.

Az *utótőzsde* irányzata csekély üzlet mellett nyugodt volt.

Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 369.80—368.80. Magyar hitelrészvény 398.—. Rimamurányi kőszénbánya 649.——.—, Osztrák-magyar államvasut 361.25 forinton.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 369.80 forinton.

Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.——2.50; nyolc napra 4.50—5.—; ultimó márciusra 7.50—8.50 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	398.—
Osztrák hitelintézet	370.—
Budapesti bankegyesület	100.—
Első magyar iparbank	170.—
Hazai bank r. t.	114.—
Pesti m. kereskedelmi bank . . .	1412.—
Kőszénbánya és téglagy. r.-t. . . .	325.—
Magyar keramiai gyár r.-t. . . .	157.—
Salgótarjáni kőszénbánya r. társaság	608.—
Ujlaki téglagyár r. t.	225.—
Ganz-féle vasöntőde részv.-társ. .	2225.—
Magyar cukoripar A-sor	136.—
Magyar cukoripar r. t. B-sor. . .	169.—
Magyar villamossági r.-t.	153.—
Budapesti közuti vasp. ideigl. részj.	386.—
Budapesti városi villamos vasut . .	231.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) *Magyar Államadósság.*

Aranyjáradék 4%	119.80	120.20	Magyar nyeremény-kölcsön (50 frt)	161.50	162.50
Koronajárad. 4%	97.90	98.30	Magyar regálekötvény 4½%	100.75	101.75
Keleti vasuti kötvények 5%	120.75	121.75	Horv.-szlav. regalekötvény 4½%	101.—	101.75
Államvasuti aranykölcsön 4½%	121.—	122.—	Magyar földtehermentes. 4%	97.—	98.—
Államvasuti ezüstkölcsön 4½%	101.—	102.—	Horv.-szlav. földtehermentes. 4%	96.75	97.75
Vaskapukölcsön 3%	87.—	88.—	Tiszai sorsjegy 4%	142.—	143.—
Magyarnyereménykölcsön (100 frt)	162.—	163.—			

b) *Osztrák Államadósság.*

Egyes. papirjáradék 4²/10%	101.—	101.50	Koronajáradék 4%	102.—	102.50
Egyes. ezüstjáradék 4²/10%	101.—	101.50	1854-es sorsjegy 4%	172.50	174.50
Aranyjáradék 4%	120.—	120.50	1860-as sorsjegy (100 frt) 5%	157.—	159.—
			1864-es sorsjegy	194.50	195.50

c) *Idegen Államadósság.*

Bolgár vasuti kölcsön 6%	112.—	113.—	Szerb 100 frankos sorsjegy 2%	33.50	34.50

Más kölcsönök.

Bosnyák kölcsön 4½%	95.—	96.—	Budapest fővárosi kölcsön 4%	96.50	97.50
Budapest fővárosi kölcsön 4½%	99.75	100.75	Temes-bégavölgyi kölcsön 5%	97.—	98.—

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Belvárosi takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. kötvény 4%	121.—	122.—
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. jegy	121.—	122.—
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4%	97.50	98.50	Jelzálogbank nyer. kötv. 3%	103.50	104.50
Kisbirtokosok zálogl. 5%	101.50	102.50	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—
Kisbirtokosok zálogl. 4½%	101.50	102.50	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4%	97.50	98.50
Földhitelintézet zálogl. 4½%	100.50	101.50	Közp. jelzálogbank zálogl. 4½%	100.25	101.25
Földhitelintézet (50 éves) 4%	98.—	99.—	Közp. jelzálogbank zálogl. 4%	98.25	99.25
Földhitelintézet (63 éves) 3½%	88.50	89.50	Közp. jelzálogbank kötvény 4½%	99.—	100.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4½%	98.75	99.75	Közp. jelzálogbank kötvény 4%	96.—	97.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4%	93.—	94.—	Osztrák-magy. bank zálogl. 4%	100.10	101.10
Helyi érdekü vasuti (vf. 105%) 4%	97.75	98.75	Hazai takp. közs. kötv. 4%	95.60	96.10
Jelzálogbank záloglevél 5%	100.—	102.—	Hazai takp. záloglevél 4%	98.25	99.25
Jelzálogbank záloglevél 4½%	100.05	100.—	Keresk. bank zálogl. 4½%	100.—	101.—
Jelzálogbank záloglevél 4%	98.—	99.75	Keresk. bank zálogl. 4%	98.—	99.—
Jelzálogb. közs. köt. (vf. 110%) 4%	100.—	100.50	Keresk. bank (vf. 100 frt) közs. kötvény 4½%	103.75	104.75
Jelzálogbank közs. kötvény 4%	98.25	99.25	Keresk. bank (vf. 210 frt) közs. kötvény 4%	99.—	100.—
Jelzálogbank közs. kötvény 4½%	100.—	101.—			

Elsőbbségi kötvények.

Adria elsőbbségi kötvény 4½%	100.50	101.50	Folyamhajózási és tengerhajózási 4½%	100.—	101.—
Közuti vasut 4%	99.50	100.50	Magyar-galiciai I. kibocs. 5%	108.—	109.—
Budapest-pécsi vasut 4%	97.—	98.—	Beruházási kölcsön ar. 4½%	118.50	119.50
Kassa-oderbergi 1889. ezüst 4%	98.—	99.—			
Kassa-oderbergi 1891. ezüst 4%	98.—	99.—			

Bankok részvényei.

Bankegyesület	100.50	101.—	Kereskedelmi részvénytársaság	200.—	210.—
Első m. iparbank	171.—	173.—	Magyar takp. közp. jelzálogbank	518.—	528.—
Fiumei hitelbank	97.—	99.—	Osztrák-magyar bank	920.—	925.—
Fővárosi bank r. t.	78.—	80.—	Kereskedelmi bank	1411.—	1416.—
Hazai bank	113.50	114.—			
Horvát-szlavon jelzálogbank	115.—	117.—			

Takarékpénztárak részvényei.

Belvárosi	104.—	105.—	Egyes. fővárosi	1162.—	1164.—
III. kerületi	121.—	125.—	Magyar általános	309.—	310.—
Erzsébetvárosi	82.—	83.—	Országos központi	782.—	787.—
Budapesti takp. és zálogk. r. társ.	227.—	229 —	Pesti hazai	7950.—	8000.—

Biztositó társaságok részvényei.

Bécsi biztositó trs.	210.—	220.—	Fonciere	98.—	100.—
Bécsi élet- és járadék-biztositási intézet	270.—	280.—	Lloyd viszontbizt.	87.—	89.—
Első magy. által.	3340.—	3400.—	M. jég- és viszontb.	108.—	110.—
			Nemzeti baleset	125.—	128.—
			Pannonia viszontb.	775.—	825.—

Gőzmalmok.

Concordia	250.—	270.—	Hengermalom	595.—	600.—
Első budapesti	723.—	725.—	Molnárok és sütők	253.—	255.—
Erzsébet	265.—	270.—	Viktória	145.—	147.—
Lujza	182.—	184.—			

Bányák és téglagyárak részvényei.

Brassói bánya	—.—	—.—	Kőbányai gőztégl.	740.—	745.—
Budapesti tégla és mészég.	109.—	112.—	Kőszénb. és tégla (Drasche)	323.—	324.—
Egyesült tégla és cement	86.—	87.—	Aszfaltgyár	222.—	224.—
Északmagy. kőszén.	128.—	139.—	Általános kőszénb.	116.—	118.—
Felsőmagy. bánya	103.—	104.—	Keramiai gyár	157.—	159.—
István téglagyár	74.—	76.—	Salgótarjáni	605.50	606.50
Kassa-somodi	21.—	22.—	Ujlaki téglagyár	225.—	227.—

Vasmüvek és gépgyárak részvényei.

Gazdasági gépgy.	150.—	155.—	Nicholson	113.—	115.—
Danubius	87.—	88.—	Schlick	210.—	211.—
Ganz	2225.—	2240.—	Weitzner waggon	268.—	270.—

Könyvnyomdák részvényei.

Athenaeum	380.—	390.—	Pallas	190.—	195.—
Franklin	270.—	290.—	Pesti könyvnyomda	1420.—	1450.—
Kosmos	90.—	95.—			

Különféle vállalatok részvényei.

Ált. wagg.-kölcs.	595.—	600.—	Király serfőződe	45.—	47.—
Bpesti villamos.	115.50	116.—	Polgári serfőződe	86.—	88.—
Első magyar serfőzde	1300.—	1310.—	Magyar cukoripar r. t. B. sor. elöj.	167.—	169.—
Első magyar sertéshizl. részv.	270.—	289.—	Magyar villamos.	153.50	154.50
Első magy. száll.	235.—	245.—	Nemzetközi vill.	325.—	330.—
Első magy. spódium	129.—	132.—	Nemzetközi waggonkölcsönző	572.—	576.—
Gschwindt szeszgy.	490.—	500.—	Telefon-Hirmondó	—.—	—.—

Közlekedési vállalatok részvényei.

Adria tengerhaj.	244.—	244.50	Ujpest-rákospalotai villamos	70.—	75.—
Bpesti közuti vas.	—.—	—.—	Kassa-oderbergi	189.—	190.—
„ ideigl. részv.	384.50	385.50	Magyar-galiciai	214.—	215.—
„ élv. jegy	270.—	278.—	„ nyugoti	212.50	214.50
„ villam. vas.	234.50	235.50			
„ élv. jegy	96.—	100.—			

Sorsjegyek

Bazilika	6.20	6.40	Magyar vöröskeR.	9.—	9.50
„ osztr. felülb.	6.60	7.10	Ugyanaz osztr. flb.	11.50	12.—
„ nyer. jegy.	1 70	1.90	„ nyer. jegy.	2.80	3.20
Bécsvárosi	1 76	1.78	Olasz vör. ker.	11.—	11.50
Budavárosi	63.50	65.50	Ugyanaz osztr. felb.	11.75	12.25
„ osztr. felülb.	65.50	67.50	Osztrák vör. ker.	20.50	21.—
„ sziv	3.50	3.80	Osztrák hitelint.	199.—	201.—
„ osztr. felülb.	3.80	4.25	Pálffy	64.50	65.50

Pénznemek.

Vert arany	5.69	5.74	Német bankjegy	58.95	59.15
20 frkos arany	9.55	9.60	Olasz lira	44.05	44.25
20 márkás	11.79	11.83			

Külföldi váltók (látra).

Amsterdam	99.65	99.95	Olasz piac	44.05	44.25
London	120.45	120.85	Páris	47.80	48.—
Német piac	58.97	59.17			

Határidőre kötött értékpapirok.

Aranyjáradék	119.90	120.10	Leszámit. bank	265.25	265.75
Koronajáradék	97.85	98.05	Rimamurányi	320.50	321.—
Magy. hitelbank	397.25	397.75	Osztr. hitelrészvény	369.20	369.40
M. ip. és ker. bank	105.50	106.—	Déli vasut	66.—	66.50
Magy. jelzálogbank	253.25	253.75	Osztr.-m. államv	360.—	360.50

A budapesti terménytözsde.

Szalonna és disznózsir változatlan.

Jegyzések: Heremag: lucerna 46.——54.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 46.——44.— forint. Vörös erdélyi —.——.— Vörös bánsági —.——.— forint. Középszemü 44.—48.—. Nagyszemü 50.—54.—. Disznózsir: budapesti 54.——54.50 forint, vidéki —.——.—— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— városi 4 darabos 46.——46.50 forint, 3 darabos 48.——49.— forint, füstölt 52.50—53.— forint. Szilva: bozniai, szokás szerinti minőség —.——.— forint. 120 darabos 8.50—8.75 forint, 100 darabos 9.25—9.50 forint, 85 darabos 13.50—13.75 forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 7.——7.25 forint, 100 darabos 9.——9.25 forint, 85 darabos 13.25—13.50 forint. Szilvaiz: szlavóniai 13.50—14.50 forint, szerbiai 11.——12.50 forint azonnali való szállitásra.

A bécsi gabonatözsde.

Bécs, március 11. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.)

***Jegyzések*:** Buza tavaszra 9.82. Buza május—juniusra 9.42. Rozs tavaszra 8.15. Zab tavaszra 6.06. Tengeri május—juniusra 4.85. Buza őszre 8.66. Repce aug.—szeptemberre 12.20—12.30.

A bécsi értéktözsde.

Az *előtőzsdén* galiciai hirekre bágyadt hangulat uralkodott.

A *déli tőzsdén* jobb árfolyamok berlini kedvező hirekre. Később csendes, de tartott.

Utótőzsde kedvetlen galiciai hitelbank értékpapirjainak árverése miatt.

Bécs, március 11. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% arany járadék 119.60. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 141.75 Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.10. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.40. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 264.75. Rimamurányi vasmürészvény 319.50 Magyar koronajáradék 97.75. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 96.70. Magyar hitelbank részvény 397.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 162.75. Kassa-oderbergi vasuti részvény 189.20. Magyar kereskedelmi bank 1411.

Bécs, március 11. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2% papirjáradék 101.05. 4%-os osztrák aranyjáradék 119.95. 1860-iki sorsjegy 140.—. Osztrák hitelsorsjegy 199.50. Angol-osztrák bank 156.25. Bécsi bankegyesület 279.—. Osztrák-magyar

bank 920.—. Déli vasut 65.75. Dunagőzhajózási részvény 463.—. Dohányrészvény 135.25. Császári és királyi arany 5,70—. Német bankváltók 59.—. 4·2% ezüst járadék 100.80. Osztrák koronajáradék 101.30. 1864-iki sorsjegy 194.75. Osztrák hitelintézeti részvény 368.75. Unionbank 325.25. Osztrák Länderbank 244.—. Osztrák-magyar államvasut 359.75. Elbavölgyi vasut 253.60. Alpesi bányarészvény 241.40. 20 frankos arany 9.55½. Londoni váltóár 120.45. Bécsi tramway 551.—. Az irányzat lehangolt.

Bécs, március 11. (A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése. A *délutáni magántorgalomban* a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 368.62 Magyar hitelrészvény 397.—. Angol-Osztrák bank 156.50 Union bank 325.50, Länderbank 246.50, bankegyesület 279.—, osztrák-magyar államvasut részvény 359.75 északnyugati vasuti részv. 244.—, elbavölgyi vasut —.—, dunagőzhajós részv. —.—, alpesi bányarészvény 241.20 májusi járadék 101.05, osztrák koronajáradék —.—, magyar aranyj. —.—, magyar koronajáradék 97.75 német birodalmi márka februárra 59.50 márciusra —.—, török sorsjegyek 63.30, rimamurányi vasmü 320.50 déli vasut —.— dohányrészvény 136.—. Napoleon d'or 9.55½.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, március 11. (*Tőzsdei tudósítás.*) A tőzsde mérsékelt forgalom mellett szilárd volt. Spanyoljáradék a nyugati tőzsdék nyomán állitólag a 10%-os szelvényadó hirére emelkedett. Olaszjáradék emelkedett. Török sorsjegyek szilárdak. Bányaértékek, bankok jól tartottak. Vasuti értékek ingadozók. Később az egész piac nagyon csendes volt. Magánleszámitolási kamatláb 4½%.

Berlin, március 11. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék 101.60. 4% osztrák aranyjáradék 101.60. Elbavölgyi vasut 128.50. Magyar koronajáradék 98.80. Osztrák-magyar államvasut 153.40. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.20. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.25. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 199.20. Általános villamossági Edison 299.—. Gelsenkircheni 186.60. Laurahohó 223.50. 4·2% ezüstjáradék 100.50. 4% magyar aranyjáradék 100.40. Osztrák hitelrészvény 231.—. Déli vasut 30.—. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.30. 4% uj orosz kölcsön —.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 95.30. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 180.25. Harpeni 184.25. Az irányzat csendes.

Frankfurt, március 11. (*Zárlat.*) 4·2% papirjáradék 100.90. 4% osztrák aranyjáradék 101.40. Magyar koronajáradék 97.90. Osztrák-magyar bank 153.50. Déli vasut 30.—. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.01. Bécsi bankegyesület 141.50. Villamos részvény 164.—. 3%-os magyar aranykölcsön 86.—. 4·2%-os ezüstjáradék 100.20. 4% magyar aranyjáradék 100.20. Osztrák hitelrészvény 231.50. Osztrák-magyar államvasut 154.10. Északnyugati vasut 122.—. Bécsi váltóár 169.37. Párisi váltóár 80.90. Unionbank —.— Alpesi bányarészvény 245.50. Az irányzat szilárd.

Hamburg, március 11. (*Zárlat.*) 4.2% ezüstjáradék 100.55. 1860. sorsjegy 148.25. Déli vasut 29.75. 4% osztrák aranyjáradék 100.50. Osztrák hitelrészvény 230.90. Osztrák-magyar államvasut 153.25. Olasz járadék 95.25. 4% magyar aranyjáradék 100.25. Az irányzat szilárd.

Páris, március 11. (*Zárlat.*) 3% francia járadék 103.50. Olasz járadék 97.75. Osztrák-magyar államvasut —.—. Francia törleszth. járadék 101.25. 4% magyar aranyjáradék 101.40. Török dohányrészvény 295. —. Osztrák Länderbank —.—. 3½% francia járadék 102.77. Osztrák földhitelintézeti részvény ——. Déli vasut 170.—. 4% osztrák aranyjáradék 103.50. Ottomanbank 573.—. Párisi bankrészvény 1008. Alpesi bánya részvény 517.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 11. A hizott sertés üzletirányzata változatlan. A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 47½—48— krajcárig. Öreg közép páronkint 300—400 kilogrammig terjedő sulyban 47½—48 krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban 51—51½ krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban 49—50— krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 48½—49— krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 49——50 krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 49—49½ krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 47½—48— krajcárig.

Sertéslétszám: 1899. március 9. napján volt készlet 31.857 darab, 1899. évi március 10. napján felhajtatott 181 darab, 1899. évi március 10. napján elszállittatott 488 darab, 1899. március 11. napjára maradt készletben 31.550 darab.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, március 12. — Római katholikus: A. 4. Laetare. — Protestáns: A. 4. Gergely. — Görögorosz: (február 28.) C. Vajh. v. — Zsidó: Nisan 1. Rch. — A nap kél reggel 6 óra 4 perckor. — Nyugszik délután 5 óra 44 perckor. — A hold kél reggel 5 óra 51 perckor. — Nyugszik délután 6 óra 59 perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

A magyar mérnök- és épitész-egylet közgyülése délelőtt 10 órakor, saját helyiségében.

Dr. Nyári Sándor ismeretterjesztő előadása Kupeczky János magyar festőművészről, délelőtt féltizenkét órakor az országos képtárban.

Könyenyomdászok parasztbálja a vigadó összes termeiben.

A fővárosi hirlapkiadóhivatali tisztviselők bálja a Royal szállodában.

A VII. kerületi polgári kaszinó közgyülése délután 3 órakor.

A budapesti szünidei gyermektelep egyesület választmányi ülése délelőtt 11 órakor, a terézvárosi kaszinóban.

Az ujpesti polgári kör közgyülése délután öt órakor.

Luxus lóvásár a Tattersallban.

Az Iparművészeti Muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja az Üllői-uton nyitva délelőtt 9—1-ig.

Technologiai Iparmuzeum nyitva délelőtt 9—1.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma nyitva délelőtt 10—12-ig.

Országos Képtár az Akadémiában. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Muzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva.

Nemzeti Muzeum. Természetrajzi tár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1-ig. A muzeum többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

A nemzeti muzeum, néprajzi osztály nyitva 9—1-ig (Csillag-utca 15.)

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

A Hódoló diszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő dij 50 krajcár, gyermekjegy 20 krajcár.

Deák mauzoleum a kerepesi temetőben, nyitva délután 5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyüteménye nyitva délelőtt 10—1-ig.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállitás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám, délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

TÁJÉKOZTATÓ.

Tekeasztalgyár

MACHAČ FERENC

Bécs,

V., Rüdigergasse 8. sz.

Nagy raktár fordító és egyszerü tekeasztalokban, teljes szálló- és kávéházi berendezésekben.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Fzen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Március 11. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Bayer Béla királyi főmérnököt az épitőmesteri képzettség megvizsgálására Budapesten szervezett bizottság tagjává nevezte ki. — Az igazságügyminiszter dr. Somogyi Szilveszter, a szegedi itélőtáblánál alkalmazott birósági aljegyzőt birósági jegyzővé nevezte ki. — A segesvári pénzügyigazgatóság Popa András brassói m. kir. adóhivatali díjtalan gyakornokot a dicső-szent-mártoni m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségü dijas gyakornokká nevezte ki. — A budapesti büntető törvényszék elnöke Szakmány Lajos budapesti kir. törvényszéki fogházőrt a budapesti büntető-törvényszékhez III-ad osztályu hivatalszolgává nevezte ki. — A sátoralja-ujhelyi törvényszék elnöke a vezetésére bizott törvényszékhez III-ad osztályu hivatalszolgává Mutnyánszky János kassai királyi itélőtáblai napidijas szolgát nevezte ki.

Névváltoztatások. Ecker József pannonhalmi szentbenedekrendi tanár győr-szent-mártoni lakos Hetyeire, Goldstein Antal Tasnádon állomásozó m. kir. pénzügyi vigyázó Gencsire, Fischer Gyula nemes-militicsi illetőségü budapesti lakos Faragóra, Adler Géza (Mayer) budapesti illetőségü ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Ferenc és György Aczélra, idősb Glósz József szabadkai magyar államvasuti mozdonyvezető, valamint kiskoru János és József fiai Vajdára, idősb Gyurkó István csapi magyar államvasuti vizsgáló lakatos, valamint kiskoru István, Mária, Johanna és József gyermekei Gönczire, Kocsmár József csapi magyar államvasuti mozdonyfütő, valamint kiskoru gyermekei Margit, József és Etelka Kálnaira, Perepatits Antal solymári magyar államvasuti állomási munkás Perényire, idősb Petruska József garbóc-bogdányi illetőségü bárcai magyar államvasuti pályamunkás, valamint kiskoru József fia Péterfire, Ropp Henrik szabadkai magyar államvasuti mozdonyvezető Rónaira, Petró István budapesti lakos Petróczira, Hutha Aladár székesfővárosi tanító Zsedényire változtatták nevüket belügyminiszteri engedélyivel.

Pályázatok. Számtiszti állásra az alsó-kubini pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt; több pósta- és távirdaszolgai állásra a budapesti posta- és távirda igazgatóság kerületében 5 hét alatt; számgyakornoki állásra a z.-brezói m. kir. vasgyárnál 2 hét alatt; adótárnoki, ellenőri és hivatalszolgai állásra a Balázsfalván felállitandó kir. adóhivatalnál 2, illetve a szolgai állásra 6 hét alatt.

UTMUTATÓ.

Sternberg Ármin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállitók **Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. Megjelent! A legujabb s legjobb FUVOLA-ISKOLA Weinbaum Keresztélytől.** Kiválóan alkalmas önoktatásra. Könnyü modorban: **Ára 2 forint.** 2 frt 15 kr. beküldése ellenében bérmentve küldetik.

Első Leánykiházasitási Egylet Budapesten, VI. ker., Teréz-körut 40—42. szám. **Alapittatott 1863. évben.** Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig **1.600,000 frt.** Legelőnyösebb feltételek kiházasitási biztositásokra **300 frttól 10,00 frtig.**

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvénytőke 1 millió 500 forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4%-os kamatozás és a legkulansabb visszafizetési feltételek mellett.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: **10 milliő korona. Tolnay Lajos,** vezérigazgató: **Benke Gyula. VI., Andrássy-ut 5.**

New-Yorki Germania életbiztositó társaság; alapittatott 1868. Biztositott tőkeállomány 315½ millió kor. Ugyanott:
Első osztrák biztositó intézet katonai szolgálat esetére Bécsben (kölcsönös): Mindkettő vezérképviselősége **Budapest, V., Váci-körut 16. sz.** Igazgató Kállay Gyula. Prospektus kivánatra ingyen.

Vadászkürt szálloda Kishid-utca 5. sz. Elsőrangu szálloda a város központján. Mérsékelt árak. Világitás és kiszolgálás a szobaárakba betudva. **Kammer Ernő tulajdonos.**

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és szalonberendezések, ugyszintén valódi angol bőr ülőbutorok készpénzfizetés mellett, igen előnyösen beszerezhetők, illetve megrendelhetők csekély részletfizetésre is **Gresz Lajos** kárpitos és diszitőnél. Raktár és mühely: VIII., Józsefkörut 17.

Pannonia szálloda, Budapest, Kerepesi-ut a Nemzeti Szinház és Népszinház között. *Százharminc szoba és terem. Nagy étkező termek és kávéház. Olvasó- és társalgó-terem. Elektromos felhuzó (Lift). Villamos világitás. Központi fütés. Fürdők.*

Haverland Antal épület- és mülakatos nagy gépmühelye IV., Károly-körut, a Károly-kaszárnya udvarában. Elvállal mindennemü épület- és mülakatos munkát, **vasszerkezeteket, üvegtetőket, vaslépcsőket, helyi érdekü vasutak felszereléseit, takaréktüzhelyeket** és min ennemü e szakmába vágó munkákat és javitásokat. Továbbá felvonógépeket, kézi és gépházra közlőmüveket és azok felszerelését. **Göz-, gáz-, benzin- és petroleummotorok** felszerelését, valamint **kerékpárok javitását. Költségvetések kivánatra.**

Időjelzés.

— *A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése.* —

Budapest, március 11.

Kelet felől a légnyomás tovább emelkedett s nyugotról is magas nyomásu levegő nyomult a kontinensre, amely zárt alakot is öltött. Ennek folytán ugy az északi mint a déli depresszió veszitett mélységéből s Európát átlag magas nyomás fedi.

Az idő tulnyomóan borult, de ma már csak a magas északon esős (havas). A hőmérséklet nem változott lényegesen.

Hazánkban borus, de különben száraz az idő.

A hőmérséklet tegnap sok helyt megközelitette a 20 C°-ot s az éjjel jobbára csak Erdélyben süllyedt néhány fokkal a fagypont alá.

Tulnyomóan száraz és enyhe idő várható.

Vizállás.

		márc. 11. méter	márc. 10. méter			márc. 11. méter	márc. 10. méter
na	Schärding	0.35	0.33	Tisza	M.-Sziget	0.45	0.30
Duna	Passau	1.21	1.21	„	Tekeháza	0.20	0.12
„	Linz	1.27	1.28	„	V.-Naményi	0.23	0.33
„	Becs	1.38	1.58	„	Tokaj	0.38	1.75
„	Pozsony	0.99	1.03	„	Tisza-Füred	0.92	1.16
„	Komárom	1.37	1.55	„	Szolnok	0.92	0.94
„	Budapest	1.12	1.19	„	Csongrád	0.74	0.76
„	Paks	0.44	0.52	„	Szeged	1.05	0.89
„	Mohács	1.41	1.41	„	Török-Becse	0.34	0.32
„	Gombos	1.77	1.77	„	Titel	1.25	1.16
„	Ujvidék	1.08	0.99	Ondova	Bártfa	0.60	0.45
„	Pancsova	0.60	0.55	Topolya	Hoór	0.70	0.65
„	Orsova	1.34	1.29	Bodrog	Zemplén	1.76	1.75
Morva	Magyarfalva	0.—	0.—	Sajó	Zsolca	1.50	1.50
Vág	Zsolna	0.70	0.42	Hernád	H.-Németi	0.70	0.37
„	Trencsén	0.53	0.49	Berettyó	Margita	0.—	0.—
„	Szered	0.50	0.52	„	B.-Ujfalu	0.12	0.10
Rába	Sz.-Gotthárd	0.20	0.20	Körös	Csucsa	0.—	0.—
„	Sárvár	0.22	0.23	„	N.-Várad	0.65	0.—
„	Győr	1.60	1.62	„	Belényes	0.49	0.—
Dráva	Pettau	0.—	0.—	„	Tenke	0.18	0.19
„	Zákány	0.42	0.46	„	Gurahonc	0.44	0.44
„	Barcs	0.34	0.34	„	Borosjenő	0.58	1.86
„	Eszék	0.58	0.64	„	Békés	1.—	1.19
Mura	M.-Szerdah.	0.—	0.20	„	Gyoma	1.05	1.28
Száva	Zágráb	0.—	0.10	Maros	Gy.-Fehérvár	0.04	0.04
„	Szisszek	0.10	0.15	„	Branyiczka	0.48	0.0
„	Mitrovica	1.02	1.57	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Dées	0.10	0.14	„	Arad	1.04	1.08
„	Szatmár	0.83	1.80	„	Makó	0.16	0.20
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.08	Temes	K.-Kostély	0.58	0.68
Latorca	Munkács	0.20	0.04	Béga	Kiszető	1.88	0.78
Laborca	Homonna	0.—	0.—	„	Temesvár	0.—	0.02
Ung	Ungvár	0.—	0.—	„	Beeskerek	0.15	0.24

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ.

Vasárnap 1899. évi március hó 12-én.

Délután 2½ órakor leszállitott helyárakkal:

Romeo és Julia.

Tagédia 5 felvonásban. Irta Shakspere. Forditotta Szász Károly.

Személyek:

Escalus	Mészáros	Benvolio	Hetényi
Páris	Dezső	Tybald	Ivánfi
Montague	Abonyi	Montaguené	Boér H.
Capulet	Egressy	Capuletné	Felekiné
Romeo	Pálfi	Julia	Török I.
Mercutio	Császár	Dajka	Vizváriné

Este:

Harmadszor

A házi béke.

Vigjáték 3 felvonásban. Irták Bisson S. és Leclercq A. Forditotta Kürthy Emil.

Személyek:

Moreuil	Náday F.	Suzanne	Gerő L.
Germainé	Csillag T.	Dolores	Paulayné
Brunois	Vizvári	Du Taillis	Hetényi
Brunoisné	Vizváriné	Denise	Groo V.
Ludovic	Zilahi	Ambroisine	Rákosi Sz.
Pironeau	Latabár	Julie	O. Keczeri I.
Muscadet	Dezső	François	Faludi

Kezdete 7½ órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi március hó 12-én.

Zárva.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi március hó 12-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

Mozgó fényképek.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarositotta Heltai Jenő.

Személyek:

Kapor Kálmán	Tapolczai	Kázár Vilma	Kalmár
Mariska, a felesége	Varsányi I.	Kaján Tóbiás	Gál
		Menszky Boris	Góth
Göncs Bálint	Balassa	Ladányi	Szerémy
Rózsa, Göncs felesége	Rostagni	Gombos	Szőke
		Julis	Pécsi P.

Este:

Dr. Pepi.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Albert Carré. Forditotta: Zilahi Kiss Béla.

Személyek:

Bichard	Megyeri	Courtelinné	Nikó L.
Eugénie	Kalmár P.	Blanche	Pécsi P.
Cocherel	Gyöngyi	Oscar	Tapolczai
Hermance	Haraszthy H.	Ida	Hettyey A.
Adrien	Szerémy	Virginie	Makróczyné
Courtelin	Balassa	Liza	Boros F.

Utána:

Hajnali vendég.

Vigjáték egy felvonásban. Irta: Siraudin. Forditotta Sz. F.

Kezdete 7½ órakor.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.

Ma két előadás.

Délután fél 4 órakor:

Nagy Variété-müsor, csak ez egyszer:

Mr. Staley és Miss Birbek: a zenélő-kovácsmühely.

Esti előadás kezdete 8 órakor.

Szenzációs Variété-müsor.

Mr. Staley és Miss Birbek

A zene-kovácsmühely.

BARNUM

az ő világhirü dog-kutyáival; továbbá a francia duettisták a mechanikus disznajukkal

Hilaris és Tordant.

A „Szép Rigó“.

Valamint az összes müerők.

A télikert-kávéházban délután 3 órától kezdve Munczy Lajos hires zenekara játszik.

Szerdán, március 15-én:

Kőszeghy Jenő főrendező jutalomjátéka

3 PÁR CIPŐ

4-ik felvonása egy hangversenyakadémiával és egy egész uj balettegyveleggel, Sozo k. a. mint szólótáncosnővel.

Magyar ember magyar irótollal irjon!

Aki jó magyar irótollal és tollszárral akar irni, az használjon Schuler József-féle magyar acélirótollat.

Felülmulhatatlan, angol gyárt nányokkal minden tekintetben versenyképes.

Különösen ajánlhatók a következők: Dániel Ernőné 532, 408, 450, 155, 554. Dániel Ernő 1893.

Minden papirkereskedésben kapható.

Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Jótékonysági Köre.

TÁVIRAT!

Mi, Mucsa népe, tudatjuk a PARASZTBÁL rendező-bizottságával, hogy mindannyian, élünkön bájos özvegyünkkel, Kuczoránéval, részt veszünk jótékonyczélu bálukon. MUCSA NÉPE.

A nyomdász-árvák alapja javára a Vigadó összes termeiben

1899. évi márczius hó 12-én (vasárnap) tartja községünk

PARASZTBÁLJÁT.

A zenét a 69-ik számu, Jellacsics nevét viselő cs. és kir. gy. e. zenekara szolgáltatja, KRÁL JÓZSEF karmester személyes vezetése mellett.

Kezdete este 8 órakor.

Belépő-dij:

Előre váltott személyjegy 2 korona.
Este a pénztárnál 3 korona.

Minden századik belépő meglepő, minden 500-ik értékes ajándékban részesül.

Confetti! Serpentin!

Szépség-verseny!

Diszes fogadtatása Mucsa népének!

Ujdonság! Legszebb alkalmi ajándék!

Varázsgyürük opál, igazgyöngy, türkis és egyéb kövekkel ékitve finom kivitelben 3 soros 8 frt, 4 soros 10 frt, 5 soros 12 frt. Pontos megbizható járásu ezüst ‚Longines‘ uri zsebórák dbja 20 frt

Valódi glashutte-i ur arany zsebórák 50 frttól 500 frtig kaphatók, SCHÖNWALD IMRE ékszergyáros- és órásnál PÉCSETT.

A tavaszi divat

ujdonságai,

a legdivatosabb francia és angol női kelmék, a legujabb kockás

kammgarn-szövetek

legjobban és legolcsóbban

vásárolhatók

Pongor József

női divatáruházában,

Budapest, IV., Kristóf-tér 2. sz.

Minták ingyen és bérmentve.

Hirneves gyártmányu

zongorák

és

pianinók

a legdusabb választékban

a **Zenepalotában,**

Sternberg Ármin és Testv.

cs. és kir. udv. szállitók zongora-termeben:

Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körut sarkán.)

Zenepalota.

Vidékre árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Jó könyvek

mélyen leszállitott áron:

	frt
Sabos közhasznu magyarázó szótár kötve (2 frt)	1.50
Benedek Elek. A sziv könyve (1.80)	1.20
Betyárlegendák, az alföldi rablóvilág történetei	1.—
Karczag Vilmos. Lemondás, reg. (1.20) 60 kr., kötve (2 frt)	1.—
Kossutány Géza, nevezetesebb bünesetek I., II., III., IV. egybekötve (4.80)	2.—
Mihályi Imre, Francia zászló alatt. Élmények és kalandok az Aequatoron (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (2 frt)	1.50
Mokány Berci viselt dolgai (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (2.50)	1.40
Murger Henry, Bohémvilág (1 frt) 50 kr., kötve (1.50)	—.80
Sztanoj Miklós, Karamboljáték (2 frt) 1.—, kötve (3 frt)	1.50
Tóvölgyi Titusz. Van-e másvilág? (A szellemek országából) (1.50) 1.—, u. a. kötve (2 frt)	1.40
Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.60) 80 kr., kötve (2 frt)	1.20

(A bekeritett árak a volt bolti árakat jelzik!)

Megrendelhetők:

a **„Budapesti Napló“** kiadóhivatalában,

VIII., József-körut 18. szám.

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összes előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

Kiss József

összes

költeményei.

Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógépről cimü hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ára a költő arcképével díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár.

Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedveltebb ALKALMI ajándék.

Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre küldettik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ“ kiadóhivatalában.

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

Tavaszi és nyári évad **1899.**

Valódi brünni szövetek

Egy **3·10 méter** hosszu szelvény, elegendő teljes férfiöltözetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak 2.95, 3.70, 4.80 *frt jó*, 6.— *és* 6.90 *frt jobb*, 7.75 *frt finom*, 8.65 *frt legfinomabb*, 10.— *frt legeslegfinomabb* *valódi gyapjuból*

Egy szelvényt szalon-öltönyhöz **10.— frtért**, valamint felöltő-szövetet, turista-lodent, legfinomabb kammgarnokat szállit gyári árakon a legjobb hirnevünek és szolidnak elismert posztó gyáriraktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezeskedünk.

A **magán**vevőnek, aki a szöveteket **közvetlenül** a fenti cégnél a gyár székhelyén megrendeli, **előnyei** jelentékenyek.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanar urak által gyógycélokra ajánlott

GOLIÁT MALÁTASÖRE

idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyuttal

Legkellemesebb üditő ital.

Ára vidékre kőbányai vasuti állomásboz szállitva: nagy palack 19 kr, kis palack 13 kr, fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállitmány 30 palack.

Betét: nagy ládáért: 1 frt 60 kr, kis ládáért: 1 frt 20 kr, palackért 6 kr, mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb füszerkereskedésben és poharankint a Quisisana automata buffet-kben is.

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és elintéz

reklamációkat,

megszerez **utleveleket, idő előtti nősülésre engedélyeket**, eljár a **tiszt urak** és **önkéntesek összes személyes ügyeiben** stb. a **Dominke János** v. csász,. és kir. százados tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Marha- Hid- Tizedes- Százados- Serpenyős- Gyógyszerész- stb.

MERLEGEK

Cs. és kir. udv. szállitó Árjegyzék ingyen.

FLORENZ József

BÉCS, I. Rothenthurmstr. 26.

Javitásokat gyorsan eszközöl.

Telefon 6065.

Köhöges és mellbajok!

minden faja, valamint a légcső, gége és tüdő hurutos megbetegedései, nehéz légzés, szükmellüség, asthma, elnyálkásodás, szamárhurut, görcsös köhögés, ingerlő érzés a torokban, kezdődő gümőkór leggyorsabban és legjobban gyógyitható az évek óta legjobbnak elismert egyedül valódi, orvosi rendelvény után készült és orvosok által ajánlott **Szt.-György-tea**, (egy csomag 50 kr.,) és a hozzátartozó **Szt.-György hurut-por** (egy doboz 50 kr.) segélyével. Pontos orvosi utasitás mellékelve. A hatás már néhány nap után látható. Két csomagnál kevesebb nem küldetik. Postán küldve és csomagolási dij és fuvarlevélért 20 krral több (posta dij nélkül.) Valódi minőségben megrendelhető: a Szt. György gyógyszertárban, Bécs, V/2. Wimmergasse 33.

Raktár:

Budapest, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában Király-utca 12. szám.

Sziveskedjék ezen hirdetést kivágni és megőrizni.

A modern vegyészet hatalmas haladása és az ebből származó számtalan kozmetikus készitmények sem voltak képesek a 30 éven át bevált

Dr. Lengiel Frigyes-féle Nyirfa-balzsamot

elnyomni, a legjobb bizonyiték tehát, hogy itt egy valódi, a természet által nyujtott szépitőszerről van szó. Ezen nyirfabalzsamogy sajátságos 30 évi gyakorlati vegyi eljárás alapján preparáltatik és csak azután jön forgalomba. Ezen folyadék hatása, hogy a **bőr felső hámjait lassankint lehántja és ez által az alsó tisztitott bőr fiatal szinben és üdeségben jön napvilágra, megszüntet mindenuemü kiütést, szeplőt, vörös foltokat és anyafoltokat, simitja a ráncosbőrt és a himlőhelyeket lassankint teljesen eloszlatja és a zarobőrnek üde és egészséges szintkölcsönöz.**

Egy korsó ára használati utasitással együtt **1 frt 50 kr.**

A nyirfabalzsamhatásának támogatására Dr. Lengiel Frigyes-féle

Benzoe-szappan

ajánlatos. Egy darab ára **60 és 35 kr.** Raktáron minden jobb gyógytárban. Főraktár Magyarország részére **Török József gyógyszerésznél Budapest, Király-utca 12.**

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi március hó 12-én.

Harmadszor:

Hópehely.

Vig opera egy felvonásban. Szövegét irta Willner A. M. Forditotta Radó Antal. Zenéjét szerzette Berté H.

Személyek:

A herceg	Beck	Jeannette	Ábrányiné
Udvari bolond	Hegedüs	Anasztázia	Válent V.
Gaston	Arányi	Egy paraszt	Zolnay

Utána:

A piros cipő.

Tánclegenda 4 képben. Regel H.-tól. Koreografiáját Hassreiter J., zenéjét Mader Raoul szerzette.

Személyek:

Fedor	Zolnay	Onegin	Smeraldi
Darinka	Balogh	Katona	Pini
Gregor	Carbone	Parasztasszony	Zsuzsanits

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi március hó 12-én.

Délután 2½ órakor bérleten kivül mérsékelt helyárakkal:

Blaha Lujza asszony mint vendég

Tündérlak Magyarhonban.

Népszinmü dalokkal 3 felvonásban.

Este:

Bibliás asszony.

Operett 3 felvonásban, 4 képben. Szövegét irta Antony Mars és Maurice Hennequin. Forditotta Heltai Jenő. Zenéjét szerzette Victor Roger.

Személyek:

Chatellerault E.	Küry	III. Ernő	Németh
Sarah	Gazsi	Chatellerault	Szirmai
Thea táncosnő	Bárdy	Beaugency	Solymosi
Maréchalné	Csatai	Pontbichet	Lubinszky
Paméla	Harmath	Trénitz	Kovács
Carmen	Makkos	Celestin	Tollagi
Teréz	Vidorné	Öreg bérlő	Ujvári
		Jolivet	Várnai

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi március hó 12-én.

Délután 2½ órakor mérsékelt helyárakkal

Aranylakodalom.

(1848—1898.)

Látványos szinjáték 8 képben, tánccal. Irta Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállitotta: Fekete József.

Személyek:

Koltay J. altábornagy	Molnár	Kormányzó Boriska	Füredi Serlegi
Katalin, felesége	Szarvassy	Pista, vő-	
Ilonka	Aranyossy	legény	Odry

Este:

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta: Herczeg Ferenc.

Személyek:

Gyurkovicsné	Szilassy	Liza	Haller
Katinka	Rózsa	Klári	Váradi
Sári	Aranyossy	Radványi	Molnár
Ella	Bilkei	Gida	Rózsahegyi
Mici	Somló	Horkay	Ráthonyi
Terka	Galambos	Sándorffy	Füredi

Kezdete 7½ órakor.

Zongorák és pianinók

A világ első gyáraiból, valamint saját készitmények, melyek zenemüvészek által a zene gyöngyeinek neveztettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.

Keresztély mintazongoraterméből,

Budapest, Váci-körut 21. sz.

Ócska zongorák becseréltetnek és hangolások, valamint javitások lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Váci-körut 21. sz. (Ipar-udvar).

Üzlet megnyitás!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az **Andrássy-ut 33. szám** alatti üzletünkön kivül

Bécsi-utca 8. szám alatt

Vogel Testvérek fiókja

céggel, fióküzletet nyitottunk, a hol mindennemü **rövid** és **szövött árukat, női-divat cikkeket,** továbbá **ruha kellékeket** a legjobb minőségben dus választékban rakláron tartunk.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról cégünk eddigi jó hirneve kezeskedik.

Szives pártfogásért esedeznek

VOGEL TESTVÉREK.

Weszelszky Adolf

órás és ékszerész

(keresk. bej. cég)

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 13.

az Udvari Kávéházzal szemben

ajánlja dus raktárát **arany** és **ezüst-órákban, ékszerek** és **drágakövekben.**

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Javitások gyorsan eszközöltetnek.

HOFF JÁNOS MALÁTA EGÉSZSÉGI-ITALA

általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorfájdalmaknál, nemkülönben az üdülőknek legjobb és legizletesebb üditő szer.

Egy palack ára 75 kr., 5 palack ára bérmentve 3 frt 75 kr.

Kapható az összes gyógyszertárakban, drogua-, csemege- és füszerkereskedésekben. Magyarországi kizárólagos főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, Királ,-utcza 12. sz.

Éppen most jelent meg:

Jósolás a kézből.

Több külföldi iró nyomán irta:

ifj. Lónyay Sándorné.

Ara 1 forint.

Megrendelhető a **Budapesti Napló** kiadóhivatalában, **József-körut 18.**

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

SCHAFFER RÓZA ASSZONY visszavarázsolja az ő „Kinoir“-jával

minden megőszült hajnak ifjukori szinét a legpompásabb sötétbarnát, a legragyogóbb gesztenye-barnát, a bársonyszerü feketét, a „KINOIR“ egyszeri használata elégséges, hogy a szin **örökre szőke, barna vagy fekete** maradjon. Semmiféle mosás sem képes az elért szinárnyalatot eltávolitani és a fejbőr tiszta fehér marad. Egy doboz ára használati utasitással együtt **1.50** és **5 frt.**

SCHAFFER RÓZA,

Bécs, I. Bezirk, Graben 14.

Ősz a haja??? Ha igen, akkor használja a

Hair Regenerátor

kitünő szert, mely **nem festi** a hajat, hanem **a haj eredeti szinét** adja vissza. ✝ **Üvegje 1 forint.** ✝

Egyedül:

Holtán Béla udvari szállító gyógyszertárában:

Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

ARAD.

Révész Mándor könyv-, zenemü- és papirkereskedése Arad, Szabadságtér 20. sz. Hazai és világirodalmi termékek állandó és dus raktára. Iskolai könyvek, Ótási zenemü raktáram a legnagyobb igényeket kielégitőleg van felszerelve. Ügyvédi könyvek és nyomtatványok. Gazdag raktár mindennemü iró-, levél- és rajzpapirok-iró- és rajzszerekből. Legnagyobb és legszebb választéku raktára mindenféle disz levélpapirok és egyszerü levélpapiroknak. Üzleti könyvek gyári raktára.

Krausz Lajos órás, ékszerész és látszerész, Arad, Andrássy-tér 15.

Javitások pontosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Magyar Király Szálloda Arad. A város legszebb helyén, villamos megállóhely, csak Arad hegyvidéki borok. Kitünő konyha, szép szobák, mérsékelt árak.

ATTILA kerékpárok

az elismert szabatos és müszakilag legtökéletesebb munkájuknál fogva

világhirüek!!

ATTILA kerékpárművek

Kretzschmár E. és Társa

DRESZDA, TEPLITZ, HANNOVER, BERLIN, KÖLN.

Gyári raktár: ***Budapest, VIII., József-körut 36.***

Városi raktár: SCHOTTOLA ERNŐ Andrássy-ut 2.

Fizetőképes vidéki képviselők kerestetnek.

Hangverseny és bál

a fővárosi hirlapkiadóhivatali tisztviselők segitőegyesülete javára

vasárnap, 1899. március 12-én

a Royal nagyszálló disztermében (Erzsébet-körut 45. sz.)

A hangverseny müsora:

I. **CHOVAN KÁLMÁN. Trio.** Előadják: **Márkus** Jenő hegedün, **Humphreys** Rikhárd gordonkán, **Bendiner** Nándor zongorán.

II. **DONIZETTI. Norina** áriája **Don Pasqualé**-ból. Énekli **Sz. Bárdossy** Ilona.

III. **SZENDY ÁRPÁD. Magyar rapszódia.** Előadja: a szerző.

IV. **ERKEL FERENC. A magyarok istene.** Énekli: **Ney** Dávid, a m. kir. opera tagja.

V. **SZAVALAT.** Előadja: **Góth** Sándor, a Vigszinház tagja.

VI. **PRIMADONNA VÁSÁR.** Parodisztikus jelenet. Ez alkalomra irták: **Rákosi** Jenő és **Kern** Aurél. Személyek: Az impresszárió — **Gabányi** László. A szókimondó asszonyság — **Kovács** Mariska. Miss Mary Halton — **Fedák** Sári. Patti Adelina — **Haller** Irma. Yvette Guilbert — **Bilkei** Irén.

Az előadás kezdete pontban 9 órakor.

A hangverseny után tánc.

Személyre szóló jegy **2** frt. Családra szóló jegy **5** frt. Este a pénztárnál személy-jegy **2** frt **50** kr., családjegy **6** frt. Jegyek kaphatók **minden hirlapkiadóhivatalban és este a pénztárnál,**

Ágytoll és pehely

a legolcsóbb nagybani árak mellett, **alapos por és gőz-tolltisztitás.**

Bruck Gusztáv utóda

tollnagykereskedésében,

Budapest, Dob-utca 3-ik szám.

ÉRDEKES KÖNYVEK

olcsó áron!!

Pierre Louys: Az asszony bolondja. Forditotta: Dr. Rózsa Géza 1 frt.

— „Aphrodite“ Ford. Dr. Rózsa Géza 1.80

Prevost Marcel: Félszüzek. Fordit. Dr. Rózsa Géza —.60

— Juliette házassága F. Dr. Rózsa G. —.50

— A nazarethi szüz F. Dr. Rózsa G. —.50

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendelhető a **„Budapesti Napló“** kiadóhivatalában **József-körut 18.**

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

Most jelent meg!!

„EGYIPTOM“

magyar tanárok tanulmánykönyve.

A magy. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium által 1896-ban a tanárok számára rendezett tanulmányutról.

Szerkeszlette:

KŐRÖSI LÁSZLÓ

Bellay Adolf, Goldzieher Ignác, Platz Bonifác stb. közremük[illegible]

Gyönyörü kiállitásban, páratlan diszkötésben,

100 képpel.

Ara kötve 6 forint.

A magyar kir. vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium 88,888. sz. alatt az összes iskoláknak megvételre ajánlja.

Megrendelhető a

„Pátria“ irodalmi vállalat és nyomdai részv.-társ.-nál

Budapest, Üllői-út 25. szám. (Köztelek.)

HERCUR

bank- és váltó-üzlet részvény-társaság
Budapest, V. ker., Dorottya-utca 12. sz.

Ajánl a III. m. kir. osztálysorsjáték

főhuzására 1899. évi március 15-től április 12-ig

sorsjegyeket a következő árakon:

egész	fél	negyed	nyolcad
80 frt	**40 frt**	**20 frt**	**10 frt.**

Az utolsó főhuzáson nálunk nyerték a **600.000** koronás dijat és a **200.000** koronás főnyereményt.

Ezer és ezer EMBER!

fiatal és *öreg* köszöni visszanyert *erejét* és *egészségét* Dr. Müller főtörzsorvos világhirü jónak elismert *regenerációs készitményeinek*. Kiváltkép jónak bizonyultak ezen szerek az *idegszétdultság*, *ifjukori bünök* és *kicsapongások* következményei gyanánt előállt *idegzsibbadtság*, *magömlés*, a *kezek* és *lábak ideges reszketése*, *gerincvelő bajok*, *bátortalanság*, *félelemérzés kedély lehangoltság*, *ideges fejfájás*, *migrén*, kiváltképen pedig *férfiui gyengeség (impotencia)* és minden ebből folyó *gyengeségi* állapotban. A gyógyhatás már rövid idő alatt beáll a *Bécsben V/2. Wimmergasse 33.* szám alatt lévő *Szent-György gyógyszertárból való Dr. Müller főtörzsorvos*-féle *regenerációs készitmények* következtében. Ára kimeritő orvosi használati utasitással együtt 3 frt 10 kr., postán 25 krral több. *Ugyanott kaphatók Dr. Müller főtörzsorvos-féle Injekció és labdacsok, melyek a hugycső minden kifolyását (kankó) férfiaknál, mint nőknél (fehér folyás)* pár nap alatt gyógyitják. Ára kimeritő orvosi utasitással Nr.-I, uj bajokra 1 frt 60 kr., Nr. II. régi folyásra 2 frt 50 kr., postán 25 krral több, portó nélkül.

Csak valódi, a bécsi Szent-György gyógyszertárból való készitmények kérendők.

Budapest, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában
Király-utca 12. szám. 6073

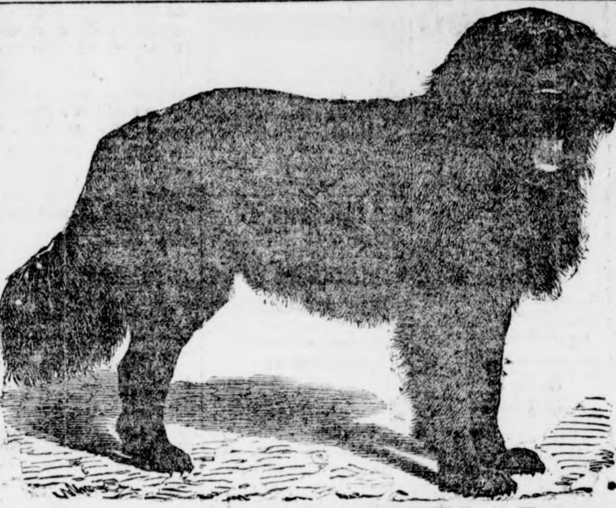

Caesar és Minka
fajkutyatenyésztés és kereskedés
Zahna, Poroszország.

Kitüntetve állami és egyleti arany- és ezüst-érmekkel.
Ő felsége a német császár, ő felsége az orosz cár, ő felsége a török szultán, ő felsége a marokkói császár, ő felségök a németalföldi király és királyné szállitója stb. stb.

Ajánlanak különlegességeket luxus- és **tenyész-kutyákban**, a legnagyobb **hegyi kutyától** és **ulmi dog**-tól a legkisebb **szalonölebig.** Továbbá **édes tej-** husrostos-kutyakalácsot saját gyártmány, legjobb, legmegfelelőbb kutyaeledel, mázsája 20 márka, 5 kilós postacsomag 2 márka.

Katalógus 40 képpel a legdivatosabb kutyafajokról ingyen és bérmentv.
Diszkötésü brosürák, aranymetszéssel, képekkel, a fajbetegségek leirással, 10 márka.

❀ ❀ **Állandó kutyakiállitás** ❀ ❀
Zahna pályaudvar.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,
v. cs. és k. ezredorvos.
Electrotherapiai rendelő intézete
Budapest, Váci-körut 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET labdacsok.)

E pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; **mentek minden ártalmas anyagtól, az altestszervek bajainál** legjobb eredménynyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb s a mellett oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é. 5869

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan **Neustein Fülöp hashajtó labdacsait.** Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót" és „**Neustein Fülöp gyógyszerész**" aláirással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláirásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent-Lipóthoz" cimzett gyógyszertára
WIEN, I., PLANKENGASSE 6.
Raktár BUDAPESTEN:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, Király-utca 12. szám.

ZSEBÓRÁK
DISZES INGA ÓRÁK — DIVATOS ÉKSZEREK

5 évi jótállás mellett
Részletfizetésre
kaphatók
POLGÁR KÁLMÁN
óra és ékszer üzletében
BUDAPEST
Erzsébet-körút 29.
Vidékre árjegyzék bérmentve.
ÜGYNÖKÖK FELVÉTETNEK.

ÉBRESZTŐK

Gummi

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, eredeti csomagolásban.

Gummi és halhólyag tucatonkint	1 frttól	6 frtig
Párisi női szivacska	2 „	6 „
Irrigator	1.80 „	5 „

Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint vezetővel 1.80 frttól 2.50 frtig. Szabad. havibaj elleni kötelék „Diana-öv" 3.50 krttól 5 frttig. — Gyüjtemény uraknak 3 frttól 10 frtig. **10 frtnyi megrendelésnél 15% árkedvezmény.**

Megrendelések pontosan és dis keten eszközöltetnek.
KELETI J. cs. és kir. szab. kötszer-gyártó Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Külön bejárat az udvarból. Árjegyzék ingyen, zárt boritékban.

Téglavető-gépeket bevált rendszerek szerint.

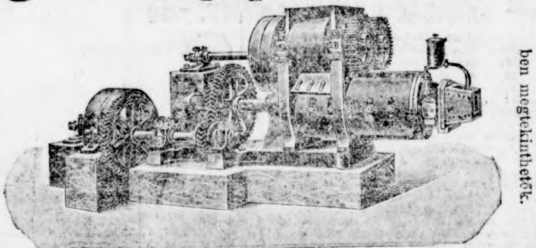

Árjegyzékek és költségvetések ingyen. Legelőkelőbb referenciák.

Az eszközölt felállitások üzemben megtekinthetők.

valamint **teljes berendezéseket téglavetőkhöz, samott-hornyolt tetőcserép-, agyagcső- és cementgyárakhoz** szállit 1862. óta különlegességképpen:

Louis Jäger téglavető-gépgyára, Köln-Ehrenfeld.

Jó könyvek
mélyen leszállitott áron:

	Frt
Babos közhasznu magyarázó szótár kötve (2 frt)	1.50
Benedek Elek. A sziv könyve (1.80)	1.20
Betyárlegendák, az alföldi rablóvilág történetei	1.—
Karczag Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr., kötve (2 frt)	1.—
Kossutány Géza, nevezetesebb bünesetek I., II., III., IV. egybekötve (4.80)	2.—
Mihályi Imre, Francia zászló alatt. Élmények és kalandok az Aquatoron (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (3 frt)	1.50
Mokány Berci viselt dolgai (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (2.50)	1.40
Murger Henry, Bohémvilág (1 frt) 50 kr., kötve (150)	—.80
Sztanoj Miklós, Karamboljáték (2 frt) 1.—, kötve (3 frt)	1.50
Tóvölgyi Titusz, Van-e más világ? (A szellemek országából) (1.50) 1.—., ugyanez kötve (2 frt)	1.40
Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.60) 80 kr., kötve (2 frt))	1.20

(A bekeritett árak a volt bolti árakat jelzik!)

Megrendelhetők:

Szilágyi Béla könyvkereskedése és antiquáriumában
Budapest, IV., Károly-körut 26.

Mindenféle könyvárjegyzék és a Könyvkedvelők Kalauza, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Misore Santal) gyakorol nagy hatást uj és idült hólyag-, vese- és főleg cső-bántalmaknál.

A Santal Egger-

capsulák csakis a legtisztább és legértékesebb Misore Santal-olajat tartalmazzák és ennélfogva hatásuk meglepő.

Aki rövid idő alatt akar megszabadulni gyötrő bajától, használjon Santal Eggert. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr., vidékre a pénz előleges beküldése mellett, postán, bérmentve 1 frt 70 kr.

Főraktár: **Gyógyszertára „Nádor"-hoz**
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Rácz György jolánföldi szőlőtelepén és kertészetében kapható a **legjobb**

ÉLŐ-SÖVÉNY, MACLURA AURENTIACA,

nagyon sürün bokrosodó és kemény tövisü sövény. Gyökeres csemeték, 1 éves, **4 frt**, válogatott **6 frt 50 kr.**, ezre naluli vételnél száza **1 frt**; 2 éves, hossza 80—110 centiméter, ezre **12 frt**, száza **2 frt**; 3 éves, hossza 1—1½ méter, ezre **16 frt**, száza **3 frt**; továbbá **Gleditsia-élősövény** 50—70 centiméter hosszu, ezre **5 frt**, száza **80 kr.** Sokféle legnemesebb **alma, körte, őszibarack** és **ringlótfák**, száza **26—28 frt. Diófák,** darabja **30 kr. Almavadonc,** 2 éves, ezre **5 frt**, száza **80 kr. Utszéli fák, ákác 3—4 méter, eper, juhar, éger, tölgylevelü gyertyánfa, Betuka,** Ribes aureum, **jutányos áron,** száz és ezer számra. Végre különféle **fás- és zöldszöllő-ojtványok,** Portalis- és Monticola-alanyon. **Direkttermő amerikai gyökeres- és simavesszők.** Rip. Portalis és Rupestris Monticola gyökeres és sima vesszők és európai gyökeres és sima vesszők.

Árjegyzékkel szolgál az intézőség,
Kula, Bácsmegye.

A világ legjobb FÉNYMÁZA!

További különlegességek:
iró- és másoló-tinták.
Vizmentesitő **bőrkenőcs.**
Szab. talpóvószer **„Vandol"**
Fémtisztitó paszta és ezüst- és arany-tisztitó szappan.
Bőrlakk. Lószerszám-paszta.
Fegyver- és pata-zsir.

Aki lábbelijét szép fényesen és tartósan akarja gondozni, vegyen csak **Fernolendt-féle cipőfénymázat** világos lábbelinek csak **Fernolendt-féle természetes bőrkrémet.**

Mindenütt kapható. Cs. k. szab. gyár alap. 1832. Bécsben. Gyári raktár:
Bécs I. Schulerstr. 21.
A sok értéktelen utánzat kikerülésére tessék gondosan ügyelni a nevemre:
St. Fernolendt.

Hofmann Rudolf
gummiáru gyári raktára
Bécs, IV., Margarethenstrasse 38 b.

GUMMIKÜLÖNLEGESSÉGEK

A tanitóházegyletnek, a turistaklubnak és a cs. k. államhivatalnokok szállitója.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Péküzletbe
állást keres egy csinos, i sztességes leány. Esetleg ovadékkal. Cim a kiadóhivatalban. 2001

Olcsó
szőllővesszők, direkttermők, Othello 3 frt 50 kr., Riparia 2 frt 1000-enként. Kapható Renz Jánosnál Versecen, Ostheimer-ut 18. 3894

Legolcsóbb
Kávé
bevásárlási hely
4½ kgr. Honduras kávé 6.30
4½ „ Java-kávé 6.25
4½ „ afr. mocca-kávé 6.25
4½ „ gyöngy-kávé ... 6.30
4½ „ portorico-kávé 5.80
Szétküldés bárhova bérmentve utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Postán naponként, vasuton hetenként kétszer. A posta-csomag vegyesfajokból is összeállitható.
Németh Viktor
Budapest,
VIII., József-körut 44. sz.

BUTOR
jó, szolid kivitelben,
előnyös
részletfizetésre.
Náthán Ignác
kárpitos- és asztalosbutor egyedüli főraktára
VII. ker.
Erzsébet-körut 23.
Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve.

Szabadalmakat
kieszközöl
a világ összes államaiban
KALMÁR J.
mérnök és hites szabadalmi ügyvivő
ezelőtt
Pompèry (Benedek L. és tsa)
BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 44.
Alapittatott 1885-ben.
Eddig **10,000** szabadalom eszközöltetett ki ezen iroda által.

Mezőgazdáknak!

A vadmustár és vadrepce kiirtására
permetezés utján hatásos szert találtak fel. Használati utasitást küld kívánatra ingyen és bérmentve
Ph. Mayfarth és Ta
cs. k. kiz. szab. mezőgazd. gépgyárai, gőzhámorja és vasöntője
BÉCS, II/1, Taborstrasse.

Akinek megvan a
„Kereskedelmi Vegyészet“
évente **2—3000 frt**
mellékjövedelemre tehet szert.

Gras-Saat!
Prima-Mischung für feinen Garten- oder Bleichrasen 5 Ko. 5 M., 50 Ko 40 M. Mischg. für feinsten Teppichbeetrasen 5 Ko. 6,50 M., 1 Ko. 1,50 M. Catalog gratis.
Friedr. Huck, Erfurt
Samenhandlung.
WASANTA“ legjobb kerti- és virágtrágya postacsomag 1 frt 50. 1 klg. 45 kr.

Vérpiros
NARANCS
valódi **cataniai vérpiros** fajnarancs. Helyben száza 2.50, 3.50 és 4 frt. Vidékre vasuton **egy eredeti láda ca150—160 darab vérpiros muscat narancs 5.25 frt,** ugyanolyan láda sárga fajnarancs 3.75 frt.

1 láda óriás piros 80—110 drbig	4.50
1 láda óriás sárga 80—110 drbig	3.—
5 kl. postakosár: Vérpiros fajnarancs	1.75
Vérpiros muscat-narancs	2.—
Mandarin legszebb 50 db	2.—
Jaffa óriás narancs	1.50
Messinai sárga narancs	1.40
Citrom szép tartós 50 db	1.30
Carfiol, olasz 5—6 rózsa	1.45
Idei máltai burgonya	1.10
1 kiló Muscat datolya, frc.	1.40
1 kiló Cukros gyümölcs fr.	1.90
Giardinettó vegyes finom déli-gyümölcsök kilós doboz	1.40
1 kiló Malaga-szőlő	1.40
1 kiló Szalon bonbon 1.20 és	1.60
½ kiló Csokolad bonbon créme	—.90
1 kiló Mogyoró feltört	1.10
Liptói friss turó 1 böd. 50 és	—.96
6 drb francia Imperial sajt	1.20
100 drb bajor csiga	1.20
Jamaika rum finom 1 üveg	1.—
Jamaika rum legfinomabb	1.50
¼ kilós doboz: Orosz családi tea	1.50
Csász. kev. tea legfin.	2.—
Törmelék tea	1.—
Dessert teasütemény ½ dob.	1.—

Az áruk vegyesen is rendelhetők. Vidékre mindent fagymentesen ingyen csomagolva küld a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett

PINTÉR GYULA
magy. kir. udvari szállitó
BUDAPEST,
Kecskeméti-utca 15. sz.
Ismételadók, gyógyszerészek és vendéglősöknek árengedmény. — Részletes füszeráru-árlap ingyen.

Életbiztositás
felesleges, ahol megvan a
„Kereskedelmi Vegyészet“
cimü könyv.
(Mert ott vagyon marad.)

ÉNZ-
kölcsön értékpapirokra és sorsjegyekre visszafizethető tetszés szerinti részletekben. — Kapható
Ifj. Schön Ármin
Budapest,
Erzsébet-körut 48
Alapitva 1884.

Nevelőnőket
idegen nyelv- és zeneismeretekkel, vagy egyszerűbbeket jó bizonyitványokkal, kitünő
gyermekkertésznőket
oklevéllel vagy e nélkül, minden nemzetségü
bonneokat
ajánl és elhelyez lelkiismeretesen **Szegheőné S. Lujza,** Budapest, Andrássy-ut 28. 5826

Főnyeremény-
nél többet ér a
„Kereskedelmi Vegyészet“
cimü könyv, pedig az ára csak
1 frt 20 kr. (De már csak pár napig.)

Makulatura papir eladó. Cim a kiadóban.

Pompadour Paszta,
feltalálta **Dr. Rix A.** Ez a szépségszer használata folytán **élénk, üde arcszint, vakitó szép, redőtlen arcbőrt** idéz elő, m g a legkésőbb aggkorig is, elmulaszt szeplőt, májfoltot, összes bőrtisztátlanságokat. Ára tégelyenkint **1 frt 50 kr. Mindenütt kapható.** Ahol nem árusitják, tessék közvetlenül fordulni **Rix, Bécs, Praterstrasse 16.**

COPYING OFFICE.
Bárminemü irásmunkákat, leirásokat, sokszorositásokat és forditásokat minden nyelven, ugymint gyorsirói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST“ irógép r. t. Erzsébet-körut 9—11. New-York palota.

A
„Kereskedelmi Vegyészet“
a hanyatló század
Aranykönyve.
(Tessék meggyőződni.)

Láczay
Szabó László
saját termésü régi
Tokaji borai
félliteres üvegekben, minőség szerint 1., 2., 4 és 5 frtjával megrendelhetők a legkisebb mennyiségben is a termelőnél Sárospatakon; kaphatók Budapesten, Muzeum-körut 11. szám a Magyar termelők borraktárában. 3609

Szegényember
az, akinek nincs meg a
„Kereskedelmi Vegyészet“
cimü könyv.

Ócska és uj
ajtók, ablakok
méret után, teljesen felszerelve olcsón kaphatók
EISLER ÁRMIN
épitő asztalosnál
Budapest, V. Nádor-u. 61.
(a Lipót-körut sarkán.)

Az
Országos Magyar Gyorsiró-Egyesület
gyorsirási tanfolyamain f. hóban
Özv. Mezeyné Bányai Amanda
okl. tanitónő
személyes vezetésével, u. magyar levelező-, vita- éj német kurzusok kezdődnek. Nő és férfi jelentkezőket e
gyorsirási,
továbbá
Remington - gépirási
tanfolyamokra korlátolt számban felvesz 6744
GLOGOWSKI és TÁRSA
Erzsébet-tér 16. sz.

Mindenki, aki tőlünk
egy öltönyre való szövetet 12 frton felül rendel, kap ingyen egy teljesen kész uri eső-köpenyt. Tehát senki el ne mulassza hozzánk mintákért irni. Ezernyi elismervés.
Franz Rehwald Söhne,
posztóáruház, Reichenberg, Csehország.

Catalog über beste Erfurter Gemüse= und Blumensamen etc. jederzeit gratis u. franco! Friedrich Huck Samenhandlung Erfurt.
WASANTA“ legjobb kerti- és virágtrágya postacsomag 1 frt 50, 1 klgr. 45 kr.

1 frt 20 krajcár
akkor kamatozik évente
3000 forintot,
ha egy
„Kereskedelmi Vegyészet“-et
rendel érte

Köznép-osztály,
Frakk 5 frt.
Nadrág 3 frt.
Mellény 1 frt.
Ferenc József-kabát 4 frt.
Jaquet 3 frt.
ROTHBERGER JAKAB
Kristóf-tér 2. I-ső emelet.

Kávé
Tea
Fiuméból
közvetlen a tengeri hajóról szétküldve.

1 zsák 4 k. Kuba kávé של פסח	5.76
1 zsák 4 k. Portorikó gyöngykávé	6.12
1 csinos doboz ¼ k. Császár kev. tea	1.60
1 csinos doboz ¼ k. Császár törm. tea	—.85

más költség nincs.
A tea a kávéhoz csomagolható. Részletes árjegyzéket kivánatra készséggel küldünk.
Fratelli Deisinger
Fiume.

A Gólya!
a **Földváry-cégtől** átvett
fehérnemüeket,
az üzlet ujjáalakitása miatt olcsón árusitja.

Finom glacé-keztyü ezelőtt 1.20, most párja	69 kr.
Csecsemő-kelengye, szolidan kiállitva	15 frt.
1 vég remek D-siffon, 30 rőf	4.85
1 vég lepedő-vászon 3.90 s	5.80
1 vég 30 rőf Canavász	4.25
1 vég rumb. vászon, 50 rőf	5.50
6-szem. kávés-teriték	1.20—1.40
6-szem. szepesi fehér teriték	2.20—2.60
6 drb dam.-törülköző	1.35
6 finom zsebkendő	70—1.20
1 flanell szoknya és nadrág	1.40
5-rétü gallér, 3 drb	—.40
5-rétü kézelő, 3 pár	—.60
Kitünő alsó nadrág uri	—.70—1.20
Himzett női nadrág	1.15
Himzett női hálókőntös	1.15
Női ing, mely 15 évig eltart	1.10
3 pár fildekosz-harisnya	—.90

Fehérnemü-raktár
„a Gólyához“
Bpest, Városház-tér 9. sz.

Nagy vagyont
szerezhet a
„Kereskedelmi Vegyészet“
cimü mü birtokában. E könyv, melynek anyagát korunk legkiválóbb szakférfiai állitották össze, 3 frt bolti ár helyett még néhány napig (ajánlott postai küldéssel)
1 frt 20 krajcár
leszállitott áron kapható. Utmutatásai alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozásu férfi vagy nő
évente
2—3000 forint
biztos jövedelemre tehet szert, tőkebefektetés nélkül, csekély fáradsággal, otthon végezhető munkával.
Mindennemü kereskedők és iparosok üzletök jövedelmét megkétszerezhetik, **tisztviselő és tanitó urak** szabad óráikbani könnyü és becsületes munka árán családjok részére
VAGYONT
szerezhetnek e könyv tanitásai nyomán.
Már csak néhány száz példány van raktáron, azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha haladéktalanul megrendeli, legcélszerübben postautalványon.
Megrendelhető a
„Kereskedelmi Vegyészet“
könyvkiadó vállalatánál
UJPEST,
István-utca 2. szám.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAPlan PAPlan PAPlan
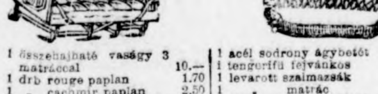

1 összehajtható vaságy 3 matráccal	10.—
1 drb rouge paplan	1.70
1 „ cachmir paplan	2.50
1 „ satin cachmir paplan	3.50
1 „ atlasz cachmir paplan	4.80
1 „ atlasz selyem paplan	7.50
1 „ fodros atl. sely. paplan	12.—
1 „ jó vászon ágylepedő varrás nélkül	1.20
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80
1 drb flanel takaró pokróc	1.80
1 drb jó lópokróc	1.50
1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 tengerifü fejvánkos	1.—
1 levarott szalmazsák	2.20
1 „ matrác	3.80
1 Crinde Afrique matrác	4.50
1 lószőr „	12.—
1 párnázott ruganyos matrác	16.—
1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 ablak tunis függöny	1.50
1 bouret ágyteritő	2.20
Futószőnyeg méterenkint 25 krtól 4 frtig.	

GICHNER JÁNOS és TÁRSA
paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny, ágy- és asztalteritő stb. nagy választékban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.
Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.
Nem tetsző árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk.

Régóta bevált dietét. kozmet szer (bedörzsölés) az emberi test inainak és izmainak erősitésére és növelésére.
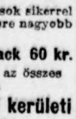
Kwizda Fluid-ja
Kigyó jegy. (Turista fluid).
Turisták, kerékpárosok és lovasok sikerrel használják erősödésre és üditésre nagyobb turák után.
½ palack ára 1 frt, ½ palack 60 kr.
Valódi minőségben kapható az összes gyógyszertárakban.
Főraktár: Korneuburgi kerületi gyógyszertár
Bécs mellett. G

Fontos servbajosoknak.

SZENZÁCIÓS TALÁLMÁNY.

Egy **magyar találmány** sem lett oly általánosan **jónak** elismerve, mint a Pollitzer által feltalált cs. és kir. szab. **gummisérvkötő.** Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pellották oly módon idomulnak a sérvhez, hogy a sérvkapu teljesen elfödik és igy a sérv kicsuszása lehetetlen. 4. A biztonsági öv feltalálásával pedig a sérvkötő lecsuszása meg van gátolva. Célszerüségét nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismerte el. Használhatóságát bizonyitja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat, mely a világ minden tájékáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak.

Célszerüsége mellett az árak mérsékeltek.

Egyoldalu ára 7 és 10 frt. Kétoldalué 10 és 16 frt.

Gyermekeknek a felével olcsóbb.

Rendelésnél a test bősége kéretik centiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal vagy mindkétoldalu-e.

Nagy raktár továbbá valódi angol és francia acélrugó sérvkötőkben, haskötő, köldökkötő, irrigateur, mindennemü méhfecskendő, görcsérharisnya, hátegyenestartó, légpárna, ágybetét, havibajfelfogók és minden e szakmába vágó cikkekben.

Egyedüli képviselőség valódi angol és francia **GUMMI-különlegességekben.**

Orvosok, gyógyszerészek és szülésznők 20% árengedményben részesülnek. — Postai megbizásokat, rendelményeket pontosan és titoktartás mellett leggondosabban utánvéttel eszközöl

POLLITZER MÓR és FIA
cs. és kir. szabad. orthopediai kötszerészek
Budapest, Deák Ferenc-utca 10. Alapittatott 1858.
ÁRJEGYZÉK kivánatra zárt boritékban bérmentve küldetik.
A cimre figyelni tessék.

KESSLER-féle
MAGDA-hajkenőcs
dermatologiai terapentikus alapon nyugvó összetételénél fogva az elismert legjobb szer **korpa ellen,** ugyszintén **hajkihullás ellen. Magda-hajkenőcs** több év óta kipróbált, teljesen ártalmatlan, a **hajnövést** előmozditja és mint **kitünő óvszer** a gyakran előforduló hajbetegségek ellen még **gyermekeknél** is használatra legjobban ajánlható.

Főszétküldési raktár **KESSLER REZSŐNÉL,** gyógyszertár a „Megváltóhoz“ **Gyertyámos,** Torontál vármegye. **Egy tégely ára 3 korona.**

Raktárak a k... gyógyszertárakban: **Budapesten:** Török József, Király-utca 12., dr. Budai Emil, Városház-tér 7., dr. Egger Leó „Nádor“-gyógyszertára, Raditz Róbert, József-körut 64. **Pozsony:** Czellner Vince, Lőrinckapu-ut. **Miskolc:** Baruch Gyula. **Szeged:** Barcsay Károly. **Debrecen:** Mihálovits Jenő. **Arad:** Földes Kelemen. **Temesvár:** Theodor Albert. **Versec:** Küchler Béla, **Karánsebes:** Müller F. Jakab. **Nagy-Szeben:** Molnár J. C. illatszerész, Melczer **Brassó:** Jekelius Nándor, Kelemen Ferenc Roth Viktor. **Szász-Régen:** Wermescher Emil. **Segesvár:** A. W. Lingner.

Mindazoknak, kik gyors, alapos és biztos gyógyulást óhajtanak, ezen kitünő szakorvost a legmelegebben ajánlhatjuk.
Univ. Med. Dr. Czinczár J.
Bőrgyógyász, bőrápolás, nemi- és hugyszervi bántalmak képesitett szakorvosa.
gyógyit gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon ugy nőknél, mint férfiaknál mindennemü a
nemi betegségek és gyengeségi állapotok
elnevezése alatt összefoglalt bármily régi keletü bántalmakat, továbbá bárminő **bőrbetegséget és szépséghibát** a külföld által elismert legujabb kitünő módszereivel.
Lakik: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14., I. em.
Rendel: **délelőtt 10—1-ig, délután 3—7-ig.**
Külön várótermek hölgyek és urak részére.
Levelekre azonnali válasz.

Az utánzásoktól minta és védőjegy óvja.

GYOMORSÓ

SCHAUMANN GYULA
kerületi gyógyszerész készitése Stockerauban.
Évek óta kitünően bevált étrendi szer az emésztés előmozditására Azonnal eltüntet minden felesleges **gyomorsavat. Felülmulhatatlan a jó emésztés szabályozására és fönntartására.**
Kapható Magyarország és Ausztria minden jobb gyógyszertárában. **Egy doboz ára 75 kr.** Széjjelküldés legalább 2 doboz vételénél utánvéttel.
Főraktár: Schaumann Gyula kerületi gyógyszertárában, **Stockerau.**
Raktár Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, Budapest, Király-utca 12.

Ujdonságok divatszövetekben

az 1899-es évadra.

D. LESSNER

áruháza

BÉCS, VI., Mariahilferstrasse 81—83.

Fontos! **MINTA-KÜLDEMÉNYEK** és képes árjegyzékek a vidék számára kívánatra készséggel küldetnek ingyen s bérmentve. Mélyen tisztelt vevőim érdekében kérem tisztelettel, hogy minta-megrendeléseknél a kivánt szövetek fajtáját és ártételét megközelitőleg megjelölni sziveskedjék, hogy igy a kivánt fajtából annál dusabb választékkal szolgálhassak.

Legujabb, sima, csikos és kockás divatszövetek 115 m. széles, méterje **60, 65, 75, 78, 80, 85, 90, 95** kr., **1.—, 1.05, 1.10, 120, 1.35, 1.50** frt stb. stb. (kizárólag szép ujdonságok a legjobb minőségekben.)

Duplaszéles, szép divatszövetek méterje **44, 55** kr.

Angol nyári coachman, 115 cm. széles, méterje **86** kr.

TIROLI LODEN számos minőségben.

MOSÓSZÖVETEK rengeteg választékban, u. m.: levantin, batiszt, muszlin, atlasz-szatén, zefir, kivétel nélkül kiválóan szép, legujabb mintákban és legdivatosabb legjobb minőségekben. Gyönyörü kivitel!

Legujabb divat: Angol pompás zefirek, szintartó, méterje **36, 45, 48, 50, 52, 58, 60, 65, 75, 80** kr. stb. a legszebb mintákban.

SELYEMSZÖVETEK mindenféle fajtában, a legujabb, legmodernebb kivitelben, legujabb mintákban és kitünő minőségekben.

Árak és választék verseny nélkül!

Legujabb cower-coat-kammgarnszövetek 115 cm. széles, méterje **1.30, 1.60** frt, 120 cm. széles, méterje **1.95, 2.10, 2.55**, 140 cm. széles, méterje **2.75, 3.60** (kizárólag legjobb minőségek).

Rayé Haute Nouveauté, legujabb divat, 120 cm. széles, méterje **1.90** frt.
Legfinomabb divatkammgarn, selyemmel, 120 cm. széles, „ **1.95** „
Divat-kammgarn-pepita, 120 cm. széles . . . . . „ **1.55** „
Mousseline-Kammgarn-Vigoureux, 120 cm. széles. . . „ **1.50** „

Kiválóan ajánlatos szép, legeslegujabb divatu, mintázott divat kammgarn-szövetek, 120 cm. széles, mtje **1.35, 1.45, 1.55, 1.75** frt (csak legjobb kipróbált minőségek).
Poupeline Lyonais rayé, legfinomabb divat, 120 cm. széles, méterje **2.50** frt.
Divatkammgarn rayé, nagyon jó minőség, 115 cm. széles, „ **1.—** „
Nouveauté anglaise, 115 cm. széles . . . . . „ **1.15** „
Kiválóan finom divatujdonságok **2.50** frttól **5.—** frtig stb.

Diskrét betegségek ellen.

Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, valamint bármily nagyfoku gyengeségi állapotok (impotentia) ellen páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI

RENDELŐ-INTÉZETÉT

Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kygiea s orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint a korszakalkotó „Kataphorese“ gyógymód alapján nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve és a legrövidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosit.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet nyitva d. e. 8—1-ig, d. u. 2—8-ig.

Levelekre dijmentesen válaszoltatik.

Külön váró- és gyógytermek, külön be- és kimenet.

Kosztümök alant felsorolt

és fiu-öltönyök

rendkivülien kedveltek! Iskolai öltönyök, finom loden, gyermekek részére 3—12 éves korig 4—5 frt. Tengerész-gyermek kosztümök 3—13 éves korig, dupla gallérral 5—8 frtig. Gyermek-felöltő (Borut Sacco) 3—13 éves korig 6—8 frtig. Gyermek- és fiu-felöltő (uri façon) 7—11 frtig. Fiu-öltönyök 13—16 éves korig 7—15 frtig. Fiu-felöltő 7—12 frtig. Térdnadrág 2 frt. Cigánygallér 6 frt.

„Angol Szabónál“

KOHN HEILMANN és FIAI,

Károly-körut 12.

Figyelem! CÉG utánoztatik.

Olcsó

butor-eladás

készpénz-fizetés mellett.

2 szekrény, 2 ajtós diófa, fényezett	35 frt
2 ágy, diófa, fényezett	24 „
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8 „
1 mosdó, 2 ajtós, diófa, fényezett	14 „
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	40 „
2 ágy, diófa, matt	40 „
2 éjjeli szekrény, diófa, márványnyal	32 „
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, fehér márvány	46 „
1 ebédlő-diván, magas, szőnyeggel	40 „
1 ebédlő-asztal, diófa, massiv	14 „
1 ebédlőszék, ó-német stil	4 „
1 iróasztal, 3 fiókos, és állványa 2 fiókos	16 „
1 hálószoba, fiókos, faragott, fehér márv.	170 „
1 garnitura crêpe- vagy bourette-behuzat	60 „
1 garnitura selyem-behuzat	80 „
1 garnitura plüss-behuzat	95 „
1 salonasztal	10 „
1 consol márványnyal, 1 tükör	26 „

Nagy választék egyszerü, valamint legdiszesebb kivitelü buterokban.

DÓSA KÁLMÁN asztalos és kárpitos

Budapest, V., Erzsébet-tér 18. szám

Sas-utca sarok, I. emelet.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Csak e hó végéig.

Kinek van szeplője?

vagy bármi folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biztonsággal fordulhat annak eltüntetése végett a világhirü

SERAIL ARCKENŐCSHÖZ,

mely nemcsak eltávolit mindenféle bőrtisztátalanságot, hanem az arcbőrt vakitó fehérré, tisztává és üdévé teszi. — 1 tégely ára 70 kr. — Postán franko küldve 1 frt 5 kr. — Szappan hozzá 1 drb 30 kr.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész urnál, Egger-féle Nádor-gyógyszertárban, valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

ROZSNYAY MATYAS gyógyszerész Aradon.

A szabadalmazott

„Fairbanks“ mérlegek

százados rendszerüek, tolósulyos fémmérőkarral birnak és a *hid minden pontján egyenlően mérlegelnek.*

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket

különösen gazdák, gazdaságok, községek és uradalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk.

Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.

„FAIRBANKS“ mérleg- és gépgyár részvény-társaság

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.

Megrendelések közvetlen:

központi irodánkhoz: Andrássy-ut 41. sz. intézendők.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hiteles köszönvnyt folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyesőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt csász. kir. oszt. főorvos

BUDAPEST, Belváros, IV. ker., Kigyó-utca I. szám, II. em. bejárat a lépcsőnél.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., **most csak 80 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugyesőtakár (tripper) és hugyesőszükületek. — V. A bujakór (syphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitució.

Köhögés és tüdő-

bajok a felülmulhatatlan

bécsi eredeti utifü-kivonat nedv mészvassal,

használata mellett meggyógyulnak. Sok év óta a legnagyobb sikerrel alkalmaztatik mindennemü **tüdőbajoknál, mellhurut, köhögés, rekedtség, elnyálkásodásnál** stb. Ezen kitünő szer minden **köhögést** csillapit, feloldja a **nyálkát,** elmulasztja s **rekedtséget,** meggyógyitja a **tüdőgranatokat,** csillapitja az éjszakai izzadást, enyhiti a fájdalmat a mellben és a tüdőben, minélfogva elaltatóiag is hat, E könnyen emészthető vasvegyület tartalmánál fogva erősitőleg hat a testre, amennyiben a vas a vért javitja és gyarapitja, miáltal a betegnek sápadt kinézése is csakhamar elmulik és az arczin ismét a rendes lesz. Egy tüdőbajos vagy vérszegény se mulaszsza el tehát ezen kitünő gyógyszert használni, mely rövid idő alatt visszaadja az óhajtott egészséget. E szer valódiságának bizonyságául a mellékelt két törv. védjegygyel van ellátva. Ne hagyjuk magunkat tévutra vezetni és értéktelen utánzatokat vásároini, melyek a fennebbi nedvnek csak némely anyagát tartalmazzák és e mellett gyakran drágábbak. Egy eredeti üveg ára 1 frt 10 kr., posta utján 20 krral több csomagolás és szállitólevél ejében (porto nélkül).

Kapható: **KUNKOCZY VIKTOR** gyógyszerész gyógyszertára **BÉCS, V/2.,** Schönbrunnerstrasse 107. szemben: KUNSTURMERSTRASSE 113.

Budapesti raktárak:

Török József gyógyszertára, Király-utca 12., továbbá a Nádor-gyógyszertárban, Váci-körut, Roditz Bálint gyógyszertárában, József-körut,

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Címmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró Hirdetések és előfizetések felvétetnek a **BUDAPESTI NAPLÓ** részére a **kiadóhivatalban József-körut 18.** valamint a következő dohánytőzsdékben:

Breuer nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.
Adler Lenna, Lipót-körut.
Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.
Özv. Weber Vilmosné, Váci-körut 15.
Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.
Kürthy Kálmánné, Harminczad-utca 1.
Weinfeld Jakab, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.
Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38.
Schreiber Mórné, Dob-utca és Károly-körut sarok.
Sopronyi V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.
Özv. Hallada Anna, Muzeum-körut 10.
Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálvin-tér sarok.
Deutsch Julia, József-körut 50. Baross-utca sarok.

„Csak Csintalan." Levele van.

Szerencsétlennek levele van a kiadóhivatalban „Barna Titától". 3901

Ls. Tudom, gondolsz szerető barátodra s mégis mohón lesem, hogy egy-egy jelét lássam. Vajjon, hogy viselem el árvaságom második tavaszát? Tavasz — nélküled! Nem tudom, elkenmondásnak nagyobb-e vagy fájdalomnak. 2196

Ottó! Szeress, oly hévvel mint én szeretlek. Veled alszom el, rólad álmodom, veled ébredek, mindig reád gondolok. 3904

Marie! Ma akadályozva vagyok. Ölel 3907

Vezérlőcsillagom. Pár nap előtt vettem kedves leveled. Kérlek irjál, hogy vagy édesem, röviden hazautazom Budapestre, csókol ezerszer sirig hü. 3902

„Menyecske 24." Ismét megbolondit kedves soraival. Már csak azért is kedvelem ezen utoni értesitést, mivel olyan ennivaló módon tud miatta felháborodni. Higyje el nem „trucc"-ból teszem, de a kényszerüség késztet rá s nekem mindennél drágább, hogy az aggodalomra többé ok ne legyen. Lássa, éppen olyan médiumot gondoltam én is, aki jóformán se nem lát, se nem hall s ha mindjárt olyan nincs kéznél, akkor tán volna más, aki, ha természet által nem fogyatékos, de mégis megfelelő lenne. Egyébiránt készpénznek veszem drága igéretét, hogy nem sok idő mulva közösen eszelhetünk ki a jövőre nézve valami helyes tervet. Akkor azután megmondom az is, amire „végtelen kiváncsi" s hozzá jogosan. Jó kedvet, jó egészséget kivánok s arra kérem, hogy picikét gondoljon igaz, őszinte hivére. 4228

„Clarisse 20" Városligetben várom. 3914

„Két nefelejtset" Postára küldött már? Fenti jelszó alatt levél fekszik. 3913

Kérek értesitést, hol és mikor találkozhatunk. „Izabella-utca" cim alatt poste restante. 3905

Ilma 7 Kassa. No de most igazán szépen vagyunk. Nem tudtam elképzelni hallgatásának okát. Sejtettem, hogy kell valaminek lenni a dologban. Épp másra gondoltam, hogy majd l . . . . leg megkérdem. Milyen jó, hogy nem tettem. N. napomra köszönöm, hogy megemlékezett, utólag is épp oly szivesen vettem. Ha az alkalom adja, ha egy pár sorban is, kérem értesitsen okvetlen elolvasta-e hirdetésemet. Sz . . . tés napján kérem az ujságot megfigyelni. Számtalanszor üdv. Vigpojáca 29.

„Kacagó barna"! Nem tudom, mit csináljak. Néha haragszom, máskor meg elszomorit, hogy ilyen sokáig várat. Hallgatása érthetetlen előttem s különösen most, mikor már a célnál vagyunk. Ismételten kérem a válaszért és pedig ezuttal utoljára. 3629

Két önálló építész, kiknek jó forgalmu nelybeli irodájuk van, ezuton óhajtanak jobb házból való müvelt (2) nővel ismeretségbiány miatt komoly házasság céljából megismerkedni. Csinos leány vagy ifju özvegy, lehetőleg vidéki ismeretséget kérve „Építeszek" cimre a kiadóhivatalba. 3885

Egy majdnem egészen uj nyitott, könnyü kocsi szabad kézből eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2194

Egy magányos nő bármily megfelelő üzletet átvesz, mihez kevés tőke szükségeltetik. Ajánlatokat „üzlet" jeligével a kiadóhivatalba kérek. 2193

Francia bonne supérieure, gépirásban és kezimunkákban jártas, 180 frt évi fizetés és utiköltségek megtérítés Franciaországból 2 évi szerződéssel állást keres Grétsy Ágoston ügynöksége által, Budapest, Erzsébet-körut 21. II. emelet. 3912

Szép birtok, Bács-Bodrogmegyében, vasuti állomáshoz közel 1100 hold elsőrendü, 200 hold II. rendü szántóföld és 1700 hold legelő, rét és erdőség eladó vagy bérbe is adatik. Közelebbi felvilágositást nyujt a tulajdonos Pollák Jakab, Baja, 3906

Butor. Faragott hálószoba-, ebédlő-kredenc, divány, asztal olcsón eladó. Akácfa-utca 4. ajtó 6. 3908

Technikus, aki vasutépitési munkálatokban jártas, irodai vagy külső munkálatokban alkalmazást keres. 2192

1000 korona jutalom annak, ki egy fiatal orvost egy jobb-nevü betegegélyző egylethe bejuttat. Cim a kiadóban. 3900

Egy varróleány felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 2191

Szabás, varrás és mintarajzolásban intelligens hölgyek gyors és tökéletes kiképzést nyernek K.-né Margitay Maris tanintézetében, Kerepesi-ut 14. sz. 3855

4000—5000 frt tőkével egy rövidáru- és női divat üzlethez, a legelső vidéki városban, a legjobb helyen, egy társ kerestetik. Esetleg az üzlet készpénzfizetés mellett eladó, tőkehiány miatt. Csakis komoly ajánlatok vétetnek figyelembe. Ajánlatok e lap kiadóhivatala továbbit szivességből „Komoly ajánlat" cimen. 3817

Egy éves szép erős példány Remontant és Coriophlus szegfük darabja 10 kr. Erfurti legszebb faj violamag 100 szám 10 kr. Megyeri L. mükertész, Siófok. 3909

Egy intelligens megjelenésü uriember (kereskedő) raktárnoki, pénzbeszedői, vagy más megfelelő állást keres. Cime a kiadóhivatalban megtudható. 2171

Fiatal, szolid leány felirónak vagy pénztárosnak ajánlkozik szerény feltételek mellett. Ajánlatok „Szorgalmas" cim alatt kér e lap kiadóhivatalába. 2109

Angol vagy francia családnál keresek lakást ellátással, hol alkalmam lenne e két nyelvben gyakorolni magamat. Ajánlatot „Praxis" jeligével kérek e lapboz.

Gyors- és gépirást (Yost-féle) irást kitünően végzett fiatal leány nagyobb irodában alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2172

Egy majdnem uj pedálos cimbalom elköltözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2184

Fiatal leány, ki a tőzsdében teljesen jártas, alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 215

Született angol hölgy ugy a francia, mint az angol nyelvben alapos oktatást ad mérsékelt díjazás mellett. Szives megkeresések „Perfect" jeligével kéretnek a lapboz.

Két igen csinos s szépen butorozott szoba, mindkettő külön-külön bejárattal, egy vagy több urnak vagy hölgynek kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2149

Egy jó karban levő **bicikli** pénzszükségbeni miatt vidéken olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban (esetleg fénykép). 2177

Egy bolthelyiség a Német-utcában azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Jó és szépirású fiatal ember bárminő megfelelő állást keres, vagy irásbeli munkát. Cime a kiadóhivatalban. 2048

Ügyes szabónő mérsékelt dijazásért ajánlkozik házakhoz is. Mint szakértő kivül is a legujabb divatu ruhák elkészitésére. Cim a kiadóban. 2087

Csinos fiatalember, kinek délutánonkint szabad ideje van, hasonló szabad idővel rendelkező leánynyal vagy fiatal asszonynyal óhajtaná az idejét eltölteni. Leveleket e lap kiadóhivatala továbbit „szabad idő" jeligével. 2220

Ismeretséget kötni óhajt egy nemrég vidékről feljött 26 éves róm. kath. vallásu csinos fiatalember, egy szintén vidéki, de itt lakó, a középosztályhoz tartozó csinos hajadonnal házasság céljából. Ha lehet, fényképpel ellátott ajánlatokat kér „Ismeretség" cimén e lap kiadóhivatalához. 2221

Egy magyar-német levelező esti foglalkozást nyerhet. Levélbeli ajánlatokat e lap kiadóhivatala továbbit „Levelező" jeligével. 2189

Angolt alaposan lehet megtanulni egy több évi gyakorlattal biró nyelvmesternél, ki az itteni jobb körökben már fényes eredményt ért el hallgatóival. Ajánlatok „English" jeligére a kiadóba kéretnek, ahol a cim is megtudható. 2133

A legdivatosabb női toilettek és konfekciók készitését jutányos áron és pontos kiszolgálás mellett vállalja egy ügyes szabónő, női divat-termét megmondja a kiadóhivatal. 3870

Kerékpár uj állapotban jutányosan eladó. Megtekinthető 12—2 óráig. Cim a kiadóban. 5873

Eladó kis ház. Belvárosban, uri családnak alkalmas, kényelmes fizetési feltételekkel. Bővebb felvilágositást levélben vagy naponta déli 1/21—1/22 óráig, Kardos Adolf, VI., Izabella-utca 73.

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitünő sikerrel végzett szép irásu fiatal leány alkalmazást keres. Cime a kiadóhivatalban. 2154

Szép irásu hivatalnok bármilyen irásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul szerény dijazás mellett. Cim a kiadóban. 5005

Kossuth Lajos (1848.) életnagyságu művészi kép (olajfestmény), aranyozott keretben olcsó áron 100 frtért eladó. Cim a kiadóban. 2159

Balaton-Bogláron 20 ezer négyszögöl villatelek a Balaton partján jutányos áron eladó, értekezhetni Scherz Zsigmond és fiánál, Bogláron. 3892

Nam-Kuán. A monarkiánk által elfoglalandó kinai területen a hadseregünk részére általam feltalálandó clarusütő-helyeken jó fizetéssel alkalmazni óhajtok 20—25 ügyes fiatalembert. Oda- és visszautazásért én fizetek, valamint az utazás alatt az ellátásért. Havi fizetés 35 dollár és ellátás. Az egy évre szóló szerződés kötségén kötöttetik. Ajánlatokat teljes cimmel „Nam-Kuán" cimen e laphoz kérek.

Zugló, Angol-utcában szép helyen ház, telekkel olcsón eladó, esetleg korcsmai berendezéssel vagy a nélkül kiadó. Cim a kiadóban. 3899

Gőzcséplőgép vevők figyelmébe ajánljuk, hogy a Scherz és Kramer debreceni gépgyárában eladásra van 3 drb 2 1/2 HP., 4 drb 6 HP., 10 db 8 HP. és 2 drb 10 HP. használt és teljesen kijavitott gőzcséplőgarnitura, többféle angol gyártmányu, kedvező árak és fizetési feltételek mellett. Levélbeni megkeresésre felvilágositással szolgálunk. 3896

Könyvelő és levelező, ki biztositékot is adhat, azonnali belépésre keresetik egy nagyobb vidéken levő gépgyárban. Ajánlatok igények megjelölésével e lap kiadóhivatalához „Gépgyár" cimre intézendők. 3897

Kiadó nyárára idősebb magányos hölgy részére egy csinosan butorozott szoba egy Herminamezői nyaralóban. Jó gondozást, esetleg teljes ellátást is ad jutányos árért. Cim a kiadóban. 2133

El kell adnom a VII. kerületben lévő 3 telkemet. Ezeknek össz-területe 198 □öl, 16 öl utcai fronttal rendkivüli élénk forgalmu helyen. Azon t. c. reflektánsoknak, kik velem cimüket „Három telek" jelige alatt tudatják, tervrajzzal és bővebb felvilágositással készséggel szolgálok. Közvetitők kizárva. 3203

Ovadékképes fiatalember ajánlkozik sör- vagy borszállitónak, vagy esetleg raktárnoknak. Cim a kiadóhivatalban. 2180

Francia, olasz, magyar, német és román nyelveket beszélő, zeneileg képzett (fuvolán, zenedé, zeneakadémia, katonai zenekar) szép irásu, kereskedelmileg képzett müvelt, 35 éves nőtlen fiatal ember, ki rajzol, fest, fényképez stb., magántitkári, felolvasói, utazótársi vagy ezekhez hasonló állást keres, szerény igényekkel. Szives ajánlatokat kér „Árpád" cimen e lap kiadóhivatalába intézni. 2160

Egy tisztességes fiatalember, kinek saját terményüzlete volt 3000 frt óvadékkal megfelelő állást keres. Ajánlatokat „szorgalom" cimen továbbit a kiadóhivatal. 2173

Női- és gyermekruha varrást üzletekbe, valamint privát a legjutányosabb áron készitek. Cim a kiadóhivatalban. 2142

Fiatal fiu ki délutánonként zeneiskolába jár, keresne délelőtti irásbeli foglalkozást, esetleg hegedüórakat is adna szerény dijazásért. Cime a kiadóhivatalban. 2152

Uri család, izraelita vallásu nevelőt, lehetőleg tanárjelöltet vagy más paedagogust keres két — 9 és 10 éves — fiu mellé igen kedvező feltételek mellett. Cim a kiadóban. 2449

Jegyzőjelölt, ki még a középiskola VI. osztályából nem vizsgázott, irjon „Tanár" jeligére a kiadóhivatalba. 3903

Egy egészen uj alig használt Bárány-féle cimbalom jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3870

Fuvola-leckéket ad zenedét végzett, volt katonai fuvolaszakaszvezető fiatalember. Cim a kiadóhivatalban. 2158

Conversation française. Jeune homme, propriétaire foncier, demeurant à Budapest désire à faire la connaissance d'une demoiselle née francaise, bién elevée et distiuguée, poué exercer la lauque francaise. Qu est demandé, de bien vouloir envoyer des offres le plus complets, meine sans adresse et sans photographie à l' adresse d Mr. Blockner: Bureau d' annonce Budapest, Sütő-u. 6. Devise: Conversation francaise.

Pazar fénynyel épült III. em. sarokház a Kálvin-tér közelében, állandó előkelő lakókkal 14.400 frt. tiszta házbér bevétellel, mely összeg a befektetett tőkének 15%-át teszi, eladó. Készpénz szükséglet 38.000 frt. Közvetlen venni szándékozók kéretnek becses cimüket „Ritka alkalom" jelige alatt e laphoz küldeni. 3201

Saison! beálltával figyelmeztetem a n. é. közönséget azon szép és jó uj berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegáns kidolgozott Makart-fényképeket késztetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelmeztetni, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült képeket készitek. Vidéki fényképek után nagyitások nagy választékban vannak kivitelben jutányos árban ezközöltetnek. WAITZNER fényképész, Budapest, Erzsébet-körut 20. szám.

Olcsó arany és ezüsteladás, valamint a legszebb ékszertárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiórák 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyürük, fülbevalók, brosstük, 6 frt 50 krtól kezdve. 12 darab valódi ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr., étkezőszervizek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frttól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálcák és a szakmába vágó cikkek grammja 6 kr., minden darab hivatalos fémjelzéssel van ellátva. Veszünk zálogjegyet, cédulákat. **Grünberger A. Béla örökösei** Budapest, Városház-tér 9. (Haris-bazár) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A VII. kerületben, a Központi pályaudvar közvetlen közelében, még 14 évig adómentes 3 emeletes ház, családi viszonyok folytán eladó. Pénzszükséglet 30.000 forint. A befektetési tőkének 13% tiszta jövedelme kimutatható. Komoly vevők, kik cimüket „Központi pályaudvar" jelige alatt e laphoz küldik, részletes felvilágositásokat szivesen adnak. 3202

Hölgyeim. Minden hölgy fődisze a tiszta, sima, fehér, rózsás üde arcszin. Ezt elérheti mindenki, ki Mille Fleurs-Crémet használja, mely zsirtalan, vegytiszta és nappal is használható. — Mille-Fleurs-Crême kis tégely 50 kr. könyvecskével; ebben megtalálható minden titka az arc, kéz, haj és test ápolásának. Mille Fleurs-szappan 40 kr. Mille-Fleurs-poudre, fehér v. rózsaszín, 1 doboz 60 kr. — Főraktár: Török József gyógyszertára, Király-utca 12. — Lelkiismeretesen ajánlhatom mindenkinek kitünő hajvizemet, mely az ősz hajnak 1 óra alatt eredeti szinét visszaadja, kapható fekete, barna és aranyszőkében, üvegje 3 frt (2 hóig elegendő.) Kitünő fogpaszta kapható, mely párszori használat után a legelhanyagoltabb fogat gyönyörü fehér szint ad: próbatégely 60 kr. Nem eléggé ajánlhatom hölgyeinknek homlokkötőmet, mely a legrövidebb idő alatt a ráncokat a homlokról tökéletesen kisimitja, szép formás s fehérré változtatja, nappal v. éjjel alkalmazható; darabja utasitással 1 frt 50 kr. — Szőrirtó, próbatégely 60 kr. — Hölgyeim, legyenek teljes bizalommal hozzám, biztos eredményért és cikkeim ártalmatlanságáért kezeskedem. Utánvétellel bárhová küldöm. MANDL IDA, Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 12.

Szépirási tanfolyam.

A kitünőnek bizonyult módszerem és lelkiismeretes tanitás folytán akár milyen rossz irással biró, mérsékelt dijazás és mindennapi tanitásóra mellett szép irást sajátithat el. A kereskedelmi alkalmazottak és hölgyek részére külön tanfolyamot nyitok. A tanfolyamba minden nap lehet beiratkozni, amennyiben minden egyes tanuló külön tanitásban részesül. A vidékieknek levélileg kellő utbaigazitás. Ezenkivül alapos oktatást adok a német nyelvben és helyesirásban, esetleg házon kivül is. Lakásom: Nagykorona-utca 4. sz. 3. em. Értekezési órák: 10—1-ig és 4—7-ig. Mély tisztelettel Adler Jakab szépiró-tanár. 3911

The Berlitz School *of Languages Erzsébet-körut 15., II. em. jobbra. Francia, angol, olasz, orosz, német, spanyol, magyar, cseh és horvát* nyelvek tanitása felnőtteknek az illető nemzetiségü tanárok által Berlitz módszere szerint. Az első leckeórától fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csupán csak azt hallja. Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben.

Könnyü fizetési feltételek! Diszes, olcsó **vasbutorok, gyermekkocsik, gyermekágyak,** ruganyos acélsodrony-agybetétek, afrik- és lószőr-matracok, paplanok, szövetfüggönyök, ágy- és asztalteritők, kárpitozott fa-butorok, tükrök, és függőlámpák kaphatók **Pápai és Náthán** gyárosoknál, **Budapest, VI., Andrássy-ut 2.** (Foncière-palota). Vidékre és szolgálunk minden árfelemelés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Az Apró Hirdetések egy része a 22. oldalon van.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépén. Budapest. IX., Üllői-ut 25.